

1 PRIEDAS

**KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO
2021–2027 M. PLANO PROJEKTAS**

projektas

PATVIRTINTA

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos
2023 m. _____ d.
sprendimu Nr.

**KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR
TVARKYMO 2021-2027 M. PLANAS**

TURINYS

1	ĮVADAS.....	4
2	ESAMOS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO BŪKLĖS APŽVALGA	5
2.1	BENDRA INFORMACIJA APIE KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĘ.....	5
2.2	KLAIPĖDOS SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ORGANIZAVIMAS	5
2.3	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS FINANSAVIMAS.....	9
2.3.1	<i>Principo „teršėjas moka“ įgyvendinimas</i>	9
2.3.2	<i>Komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos</i>	11
2.3.3	<i>Investicinių projektų įgyvendinimas ir finansavimas</i>	12
2.4	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS STATISTINIAI IR ATLIEKŲ TVARKYMO DUOMENYS	13
2.4.1	<i>Gyventojų skaičius ir būstai</i>	13
2.4.2	<i>Komunalinių atliekų turėtojų aptarnavimas.....</i>	13
2.4.3	<i>Susidariusių ir surinktų komunalinių atliekų kiekiai ir sudėtis</i>	13
2.4.4	<i>Sutvarkytų komunalinių atliekų kiekiai</i>	22
2.5	MIŠRIŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMAS IR TVARKYMAS.....	23
2.5.1	<i>Mišrių komunalinių atliekų surinkimo sistema.....</i>	24
2.5.2	<i>Mechaninio apdorojimo įrenginiai, jų pajėgumai ir sutvarkyti kiekiai.....</i>	25
2.5.3	<i>Komunalinių atliekų šalinimo įrenginiai ir jų pajėgumai</i>	25
2.5.4	<i>Atliekų naudojimo energijai gauti įrenginiai ir jų pajėgumai.....</i>	27
2.6	PAKUOČIŲ ATLIEKŲ IR KITŲ ANTRINIŲ ŽALIAVŲ SURINKIMAS IR TVARKYMAS	27
2.7	BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS	33
2.7.1	<i>Biologinių atliekų namudinis kompostavimas ir žaliųjų atliekų rūšiuojamasis surinkimas</i>	33
2.7.2	<i>Kompostavimas žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse</i>	34
2.7.3	<i>Maisto / virtuvės atliekų tvarkymas.....</i>	35
2.8	KITŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SRAUTŲ SURINKIMAS IR TVARKYMAS.....	37
2.9	VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR INFORMAVIMAS.....	39
2.10	VALSTYBINIŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO UŽDUOČIŲ 2014-2020 M. IR ANKSTESNIO PLANAVIMO LAIKOTARPIO PLANO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ	40
2.11	KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ, GRĖSMIŲ ANALIZĖ	44
3	KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO STRATEGIJA 2021-2027 M.....	46
3.1	KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO UŽDUOTYS IKI 2027 M.	46
3.2	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI.....	48
3.3	KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ SUSIDARYMO ATEITYJE VERTINIMAS	49
3.4	KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTŲ TVARKYMO ATEITYJE VERTINIMAS.....	52
3.4.1	<i>Komunalinių atliekų prevencijos ir pakartotinio naudojimo ateityje vertinimas</i>	55
3.4.2	<i>Biologinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas.....</i>	55
3.4.3	<i>Pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų tvarkymo ateityje vertinimas.....</i>	57
3.4.4	<i>Kitų komunalinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas</i>	58

3.4.5	<i>Po pirminio rūšiavimo likusių mišrių komunalinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas</i>	60
3.4.6	<i>Šiukšlinimo mažinimo priemonės</i>	61
3.5	PLANO ĮGYVENDINIMO POVEIKIO ĮMOKŲ UŽ ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIUI VERTINIMAS	61
4	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO PRIEMONIŲ PLANAS 2021-2027 M.	62
5	PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI	76
	PRIEDAI	78

1 ĮVADAS

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano tikslas – nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemones, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims.

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. planas atnaujina *Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2013–2020 m. planą*, patvirtintą Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2013 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T2-130 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės 2013-2020 m. atliekų tvarkymo plano patvirtinimo“ ir numato priemones, užtikrinančias *2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane* nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių bei *Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane (VAPTP)*, *Klaipėdos regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane*, patvirtintame Klaipėdos regiono plėtros tarybos 2023 m. kovo 3 d. sprendimu Nr. K/S-7, nustatytų užduočių įgyvendinimą. Šis planas prisidės prie *Klaipėdos regiono plėtros plano* įgyvendinimo.

Atnaujinamas *Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo planas* rengiamas 2021-2027 metų laikotarpiui, kadangi vadovaujantis *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo* nuostatomis, regioninių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų vykdymo laikotarpis turi sutapti su *Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano* vykdymo laikotarpiu.

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. planas parengtas pagal *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo* reikalavimus ir 2010 m. gruodžio 16 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-1004 patvirtintus *Regioninių ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų sudėties ir turinio, rengimo ir skelbimo reikalavimus* (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. rugpjūčio 19 d. įsakymo Nr. D1-274 redakcija).

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. planą sudaro šios pagrindinės dalys:

1. įvadas;
2. esamos komunalinių atliekų prevencijos ir tvarkymo būklės apžvalga;
3. komunalinių atliekų prevencijos ir tvarkymo strategija;
4. atliekų prevencijos ir tvarkymo priemonių planas;
5. plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai.

Už *Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano* įgyvendinimą yra atsakinga Klaipėdos miesto savivaldybės administracija. Šį planą taip pat įgyvendina *UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras* (toliau – KRATC).

Sprendimus dėl *Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano* įgyvendinimo įvertinimo ir plano pakeitimų priima Klaipėdos miesto savivaldybės taryba, atsižvelgdama į Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos ir KRATC siūlymus.

Šiam planui, vadovaujantis *Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos apraše* numatyta tvarka, atliekamas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas, įskaitant ir visuomenės informavimo procedūras. Visuomenės informavimo procedūros atliekamos vadovaujantis 2015 m. kovo 9 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1–208 patvirtintu *Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir*

vertinimo subjektų, Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašu.

2 ESAMOS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO BŪKLĖS APŽVALGA

Esama komunalinių atliekų tvarkymo būklės Klaipėdos miesto savivaldybėje apžvalga parengta remiantis Klaipėdos miesto savivaldybės ataskaitomis Aplinkos apsaugos agentūrai apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemą 2014-2022 m. (toliau – Savivaldybės ataskaitos AAA), kitais Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis, KRATC, Lietuvos statistikos departamento ir Nekilnojamo turto registro duomenimis.

2.1 Bendra informacija apie Klaipėdos miesto savivaldybę

Klaipėdos miesto savivaldybė priklauso Klaipėdos komunalinių atliekų tvarkymo regionui, kurio ribos sutampa su Klaipėdos apskrities teritorija.

Klaipėda – trečiasis pagal dydį Lietuvos miestas (165,7 tūkst. gyv.) ir Klaipėdos apskrities centras, įsikūręs Kuršių marių ir Baltijos jūros susiliejiimo vietoje; tai vienintelis Lietuvos jūrų uostas. Klaipėdos miesto plotas – 98,35 km². 2021 m. duomenimis Klaipėdoje gyveno 165 710 gyventojai (t. y. 0,1% daugiau, lyginant su 2014 m.).

Mieste vystoma jūrų pramonė, jūros verslai ir transportas. 2021 m. Klaipėdoje didėjo labai mažų ir vidutinių įmonių skaičius, savarankiškai dirbančių asmenų skaičius, taip pat darbo užmokestis ir investicijos laisvojoje ekonominėje zonoje. Didžiausias darbuotojų skaičiaus augimas buvo stebimas informacijos ir ryšių, transporto ir saugojimo bei apdirbamosios gamybos sektoriuose. 2021 m. nedarbo lygis ir registruotų bedarbių skaičius Klaipėdoje mažėjo¹.

2.2 Klaipėdos savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos organizavimas

Vadovaujantis *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo* nuostatomis, Klaipėdos miesto savivaldybė organizuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, būtiną jos teritorijose susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti, užtikrina šios sistemos funkcionavimą, organizuoja šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymą ir administruoja komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimą. Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema apima komunalinių atliekų surinkimo, išvežimo, rūšiavimo, naudojimo ir šalinimo paslaugas visiems savivaldybės teritorijoje esantiems komunalinių atliekų turėtojams (fiziniams ir juridiniams asmenims, jų filialams ir atstovybėms)².

¹ Klaipėdos miesto ekonominė apžvalga – 2021 (<https://klaipedaid.lt/wp-content/uploads/2022/05/Metine%CC%87-Klaipe%CC%87dos-ekonomine%CC%87-apz%CC%8Cvalga-2021-2.pdf>)

² **Pastaba:** Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neapima gamybos, sveikatos priežiūros veikloje susidarančių atliekų, žemės ūkio, miškininkystės, žvejybos, septikų, taip pat kanalizacijos ir nuotekų valymo atliekų, įskaitant nuotekų dumblą, eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir ne buityje susidarančias statybines atliekas.

Klaipėdos miesto savivaldybė kartu su kitoms Klaipėdos atliekų tvarkymo regiono savivaldybėmis 2003 metais įkūrė UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“ (KRATC), kurios pagrindiniai veiklos tikslai – regioninės atliekų tvarkymo sistemos sukūrimas ir administravimas Klaipėdos regione, komunalinių atliekų tvarkymas, komunalinių atliekų sąvartynų ir kitų atliekų tvarkymo objektų statybos, plėtimo ir modernizavimo, saugaus jų eksploatavimo užtikrinimas ir kt.

KRATC pagrindinės veiklos sritys Klaipėdos regione apima atliekų tvarkymą Dumpių sąvartyne, didžiųjų atliekų, antrinių žaliavų ir buityje susidariusių pavojingų atliekų surinkimo bei apdorojimo ir (ar) žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių Klaipėdos regione eksploatavimą, Klaipėdos mechaninio atliekų rūšiavimo (MA) įrenginių eksploatavimą, taip pat komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimą Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybėse, kitų akcininkų pavestų funkcijų ir užduočių vykdymą.

Siekdama efektyvaus savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo, Klaipėdos miesto savivaldybė teisės aktų nustatyta tvarka pavedė KRATC ir atliekų tvarkytojams komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą ir (ar) komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimą.

Lentelė 1. Pagrindinės komunalinių atliekų tvarkymo funkcijos ir jas įgyvendinantys komunalinių atliekų tvarkymo sistemos dalyviai Klaipėdos miesto savivaldybėje

Pagrindinės komunalinių atliekų tvarkymo funkcijos	Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos dalyviai
Regioninės atliekų tvarkymo infrastruktūros eksploatacija	UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras (KRATC)
Regioninės atliekų tvarkymo infrastruktūros planavimas ir plėtra	KRATC
Komunalinių atliekų apdorojimas ir šalinimas	KRATC
Komunalinių atliekų surinkimas ir transportavimas	UAB „Ecoservice“
Pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimas ir transportavimas	UAB „Ecoservice“
Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimas	KRATC
Vietinės rinkliavos administravimas	KRATC

Klaipėdos miesto savivaldybė su KRATC sudarė koncesijos sutartį, kuriai pritarė Klaipėdos miesto savivaldybės taryba 2007 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. T2-7 (sutarties naujai redakcijai pritarta 2017 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. T2-88). Tokiu būdu savivaldybė KRATC pavedė Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje teikti viešąsias komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas ir būti Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi.

Pagal koncesijos sutartį KRATC atsako už komunalinių atliekų, įskaitant pakuočių atliekas bei kitas antrines žaliavas, surinkimo ir vežimo paslaugos organizavimą ir teikimą atliekų turėtojams, privalo parinkti atliekų surinkėjus, įgyvendinti kitas Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo plane numatytas priemones. Taip pat KRATC yra įpareigotas organizuoti ir vykdyti savivaldybės tarybos sprendimu nustatytos vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą surinkimą bei atlikti kitus veiksmus, susijusius su komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimu.

Klaipėdos miesto savivaldybė komunalinių atliekų tvarkymo sistemą savo teritorijoje organizavo pagal Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2013 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T2-130 patvirtintą Klaipėdos miesto savivaldybės 2013-2020 m. atliekų tvarkymo planą, kuris yra atnaujinamas šiuo *Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. planu*.

Komunalinių atliekų turėtojams Klaipėdos miesto savivaldybėje teikiamos šios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos:

- mišrių komunalinių atliekų tvarkymas;
- pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų) tvarkymas;
- biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas;
- didelių gabaritų atliekų, įskaitant naudotas padangas bei buityje susidarančias statybines (smulkaus buities remonto) atliekas, tvarkymas;
- elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas;
- buityje susidarančių pavojingųjų atliekų tvarkymas;
- kitų komunalinių atliekų, už kurių tvarkymo organizavimą pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą atsako savivaldybės, tvarkymas.

2022 m. komunalinių atliekų tvarkymo paslauga buvo prieinama ir teikiama visiems Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų turėtojams 100 proc.

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimas Klaipėdos miesto savivaldybėje detaliam reglamentuojamas Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2011 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T2-370 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (nauja redakcija taisyklės išdėstytos 2013 m. gruodžio 18 d. tarybos sprendimu Nr. T2-334).

UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras yra pasirašęs bendradarbiavimo sutartis su pakuočių gamintojų ir importuotojų organizacijomis – VšĮ „Žalioji taška“, VšĮ „Gamtos ateitis“³ ir VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“⁴ – bei trišales sutartis dėl pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir paslaugų teikimo savivaldybėje. Tačiau priėmus *Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4, 4-2, 7, 10, 11-2 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymą*, savivaldybės (arba jų pavedimu – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai) iki 2022 m. gruodžio 1 d. *Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo* nustatyta tvarka turi pradėti procedūras pakuočių atliekų tvarkytojams, kurie teiks komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugą, parinkti⁵. O esamos bendradarbiavimo sutartys su pakuočių atliekų tvarkymo

³ VšĮ „Gamtos ateitis“ nuo 2023-01-01 perdavė visas teises ir pareigas, organizuojant gamintojų ir importuotojų pakuočių atliekų tvarkymą, Gamintojų ir importuotojų asociacijai „Gamtos ateitis“

⁴ VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“ pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijos Nr. 003 galiojimas panaikintas Aplinkos apsaugos agentūros 2022-10-05 sprendimu Nr. LO-4 ir įstaiga 2022-10-12 įgijo bankrutuojančios įmonės statusą.

⁵ Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos (2021-07-01) sudarytos terminuotos pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo sutartys su savivaldybėmis (arba savivaldybių pavedimu – su komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriais), pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją turinčiomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis ir atliekų tvarkytojais, kuriuos savivaldybės (arba savivaldybių pavedimu – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai), bendradarbiaudamos su pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją turinčiomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis, parinko viešojo konkurso, organizuoto Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka, būdu, galioja iki šiose sutartyse numatyto sutarties galiojimo termino pabaigos.

organizavimo licenciją turinčiomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis per 6 mėnesius nuo pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo sutarčių pasirašymo turės būti pakeistos arba sudarytos naujos, kad atitiktų naujus *Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo* reikalavimus.

Gamintojams ir importuotojams nustatyta pareigai organizuoti atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais gaminius (elektros ir elektroninę įrangą, baterijas ir akumuliatorius, apmokestinamuosius gaminius, išskyrus baterijas ir akumuliatorius, supakuotus gaminius), tvarkymą ir Vyriausybės nustatytoms atliekų tvarkymo užduotims įvykdyti, Klaipėdos miesto savivaldybėje yra įdiegtos savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančios atliekų surinkimo sistemos. Informacija apie šias sistemas ir jų operatorius pateikta *Lentelė 2*.

Lentelė 2. Papildančios atliekų surinkimo sistemos Klaipėdos miesto savivaldybėje (2021 m.)⁶

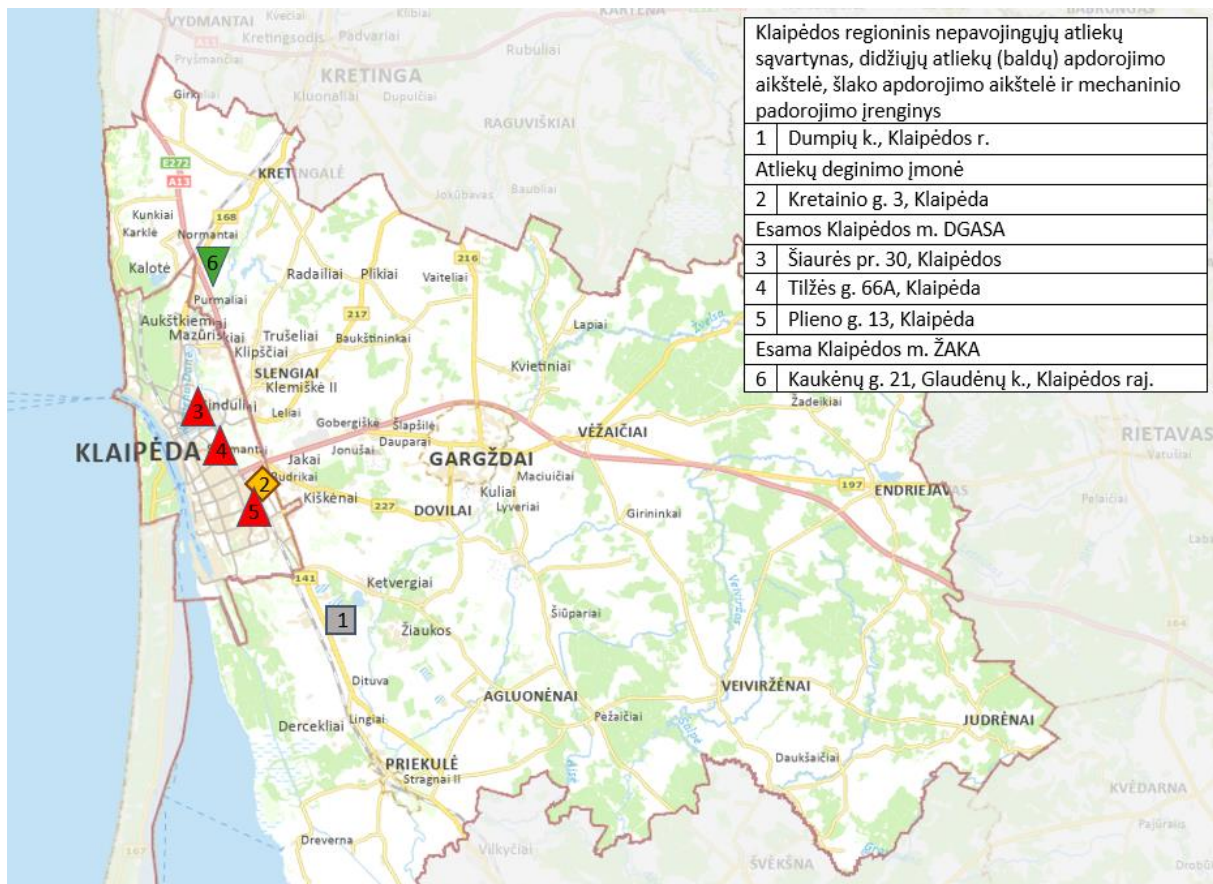
Papildančią sistemą diegiantis / įdiegęs asmuo	Papildančią sistemą eksploatuojantis asmuo	Pavadinimas atliekų, kurioms rinkti yra įdiegta papildanti sistema
Asociacija EEPA	UAB „EMP recycling“, UAB „Žalvaris“, UAB „Karavanas LT“, UAB „Utilsa“, UAB „Baltic metl“, UAB „Kaunakiemis“	Apmokestinamųjų gaminių (nešiojamų baterijų), EEĮ atliekos
VšĮ „Žalioji taškas“	KRATC	Popieriaus ir kartono, PET, plastikinės, stiklo, aliuminio, kitos metalinės, kombinuotos, medinės pakuotės atliekų
	UAB „Baltic metal“	Metalinės pakuotės atliekų
Autogamintojų ir importuotojų asociacija AGIA	UAB „Žalvaris“	Apmokestinamųjų gaminių ir alyvos atliekos

Šaltinis: Savivaldybės ataskaita AAA už 2020 m., EEĮ gamintojų ir importuotojų duomenys

Sukurta komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra Klaipėdos miesto savivaldybėje pateikta *Pav. 1*.

Klaipėdos mieste veikia 3 DGASA (Plieno g. 13, Tilžės g. 66A ir Šiaurės pr. 30), viena Klaipėdos miesto žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė (Kaukėnų g. 21, Glaudėnų kaime, Klaipėdos raj.) jas eksploatuoja KRATC, aikštelėmis nemokamai gali naudotis Klaipėdos miesto savivaldybės vietinės rinkliavos mokėtojai ir daugiabučių namų administratoriai, išskyrus juridinius asmenis. Regioniniai įrenginiai (Klaipėdos regioninis nepavojingųjų atliekų sąvartynas, didžiųjų atliekų (baldų) apdorojimo aikštelė, šlako apdorojimo aikštelė ir mechaninio padorojimo įrenginys), kuriuose tvarkomos klaipėdiečių komunalinės atliekos, įrengti Dumpių k., Klaipėdos raj. UAB Gren Klaipėda termofikacinėje jėgainėje, esančioje Klaipėdos laisvojoje ekonominėje zonoje, nuo 2013 m. naudojamos po mechaninio apdorojimo išrūšiuotos, perdirbimui nebetinkančios, komunalinės atliekos, iš kurių gaminama šiluma ir elektra.

⁶ Kadangi Aplinkos apsaugos agentūros 2022-10-05 sprendimu Nr. LO-4 panaikintas VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“ pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijos Nr. 003 galiojimas ir įstaiga 2022-10-12 įgijo bankrutuojančios įmonės statusą, duomenys apie jos įdiegtas ir 2021 m. veikusias papildančias sistemas nenurodomi

Pav. 1. Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra

2.3 Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos finansavimas

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos kūrimas ir plėtra finansuojama iš ES ir valstybės paramos lėšų, KRATC skolintų lėšų, vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, taip pat savivaldybės biudžeto ir kitų lėšų.

2.3.1 Principo „teršėjas moka“ įgyvendinimas

Pagal *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymą*, atliekų tvarkymo srityje taikomas principas „teršėjas moka“, kuris reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas reikiamai atliekų tvarkymo infrastruktūrai įrengti ir jai eksploatuoti, turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ir (ar) importuotojas.

Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodara už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nustatoma vadovaujantis minėtu „teršėjas moka“ principu, taip pat solidarumo, proporcingumo, nediskriminavimo, sąnaudų susigrąžinimo principais, kurie apibrėžti *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme*.

Remiantis minėtais principais bei vadovaujantis *Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 71*, Klaipėdos miesto savivaldybė nustato vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį. Nustatant šį dydį,

apskaičiuojamos pastovios bei kintamos būtinosios komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos, kurias turi padengti kiekvienas nekilnojamo turto objektas (objektų rūšių sąrašą nustato Aplinkos ministerija).

Vietinė rinkliava ar kita įmoka už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą yra nustatoma ir administruojama vadovaujantis *Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatais* patvirtintais Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2010 m. lapkričio 25 d. sprendimu Nr. T2-330 su pakeitimais (naujausi rinkliavos dydžiai patvirtinti 2020 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T2-304).

Klaipėdos miesto savivaldybėje taikomi dvinarės vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir atliekų tvarkymą apmokestinimo principai, t. y. nustatoma pastovioji rinkliavos dedamoji ir kintama rinkliavos dedamoji. Gyventojams gyvenantiems individualiuose namuose, taip pat sodų paskirties namuose pastovioji rinkliavos dedamoji apskaičiuojama pagal valdomų nekilnojamojo turto objektų skaičių, o kintamoji – pagal konteinerio ištuštinimą arba nekilnojamojo turto objektų skaičių (jei individualus konteineris nepriskirtas). Gyventojams gyvenantiems butuose pastovioji ir kintama rinkliavos dedamoji apskaičiuojama pagal nekilnojamojo turto objekto bendrą plotą. Viešbučių, administracinės, prekybos ir kitos paskirties nekilnojamojo turto objektai, naudojami ūkinei veiklai vykdyti, apmokestinami pastoviąja ir kintama įmoka, kuri apskaičiuojama pagal nekilnojamojo turto objekto plotą. Tais atvejais, kai vietinės rinkliavos mokėtojas deklaruoja komunalinių atliekų kiekį, – vietinės rinkliavos kintama dalis už kalendorinius metus apskaičiuojama vienos tonos komunalinių atliekų sutvarkymo kainą padauginus iš deklaruoto komunalinių atliekų kiekio tonomis, bei pridėjus pastoviąją dalį, skaičiuojamą pagal objektų skaičių.

Klaipėdos miesto savivaldybėje vietinė rinkliava už komunalinių atliekų tvarkymą buvo įvesta 2008 m. liepos 1 d. Vidutinės atliekų tvarkymo išlaidos, tenkančios namų ūkiui per mėnesį (Savivaldybės ataskaitos AAA 2022 m. duomenimis) sudaro 3,72 Eur / mėn.

KRATC pagal sutartį su Klaipėdos miesto savivaldybe yra patikėta administruoti vietinę rinkliavą ir vykdyti jos išieškojimo funkcijas. Lėšos komunalinių atliekų tvarkymui savivaldybėje naudojamos pagal savivaldybės tarybos patvirtintas specialiąsias komunalinių atliekų tvarkymo programas.

Principas „teršėjas moka“ reikalauja, kad atliekų tvarkymo išlaidas apmokėtų ne tik atliekų turėtojas, bet ir (arba) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ir (ar) importuotojas. Lietuvoje gamintojo atsakomybės principas jau ilgą laiką taikomas pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių, alyvų, baterijų ir akumuliatorių bei kitų apmokestinamųjų gaminių (pvz., naudotų padangų) atliekų tvarkymui. Priėmus *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3-3, 25, 28, 30, 32-1, 34-24, 34-25, 34-26, 35 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju-3 ir aštuntuoju-11 skirsniais įstatymą* šio principo taikymas buvo praplėstas ir palaipsniui pradedamas taikyti drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, atliekų tvarkymui.

Gaminių ar pakuočių, kurioms taikomas gamintojo atsakomybės principas, atliekų tvarkymui tenkančių išlaidų finansavimas yra gamintojų ir importuotojų pareiga. Įgyvendinant šią pareigą gamintojai ir importuotojai ar jų licencijuotos organizacijos sudaro *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme* ir (ar) *Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme* nurodytas sutartis su savivaldybėmis ar jų įgaliotais komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriais. Išlaidos, kurias pagal *Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo*

įstatymą ir (ar) Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą, privalo finansuoti gamintojai ir importuotojai, nėra įtraukiamos į vietinę rinkliavą.

2.3.2 Komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos

Remiantis „sąnaudų susigrąžinimo“ principu, mokėjimai už komunalinių atliekų tvarkymą turi padengti visas būtinausias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas. Taigi vietinės rinkliavos dydžiai Klaipėdos miesto savivaldybėje turi būti nustatomi taip, kad surinktos lėšos padengtų suplanuotas savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo, eksploatacijos, plėtros ir administravimo sąnaudas: atliekų tvarkymo sistemos plėtros ir administravimo, vietinės rinkliavos administravimo, atliekų surinkimo ir transportavimo, apdorojimo, naudojimo energijai gauti, šalinimo, sąvartyno eksploataavimo, infrastruktūros plėtros, uždarymo, rekultivavimo, priežiūros po uždarymo bei kitas su atliekų tvarkymu susijusias išlaidas.

Už 2022 m. mokestinį laikotarpį rinkliavos priskaityta Klaipėdos mieste iš viso 5 132 205,21 Eur (1,7% daugiau negu 2021 m. – 5 047 77,46 Eur), iš jų už gyvenamosios paskirties objektus – 3 623 856,58 Eur, negyvenamosios – 1 508 348,63 Eur. 2022 m. Klaipėdos miesto vietinės rinkliavos mokėtojai sumokėjo 5 199 727,98 Eur vietinės rinkliavos, t. y. 59217,63 Eur arba 1,15 % daugiau negu 2021 m. Vietinės rinkliavos nepriemokos suma 2022 m. gruodžio 31 d. sumažėjo iki 621 566,72 Eur, t. y. 78 122,27 Eur arba 11,17%, palyginus su 2021 m. gruodžio 31 d. nepriemoka. Sumažėjo bendra nepriemokos dalis, palyginus nesumokėtą sumą su visa priskaityta suma nuo 1,1 % 2021 m. gruodžio 31 d. iki 0,9 % 2022 m. gruodžio 31 d., o mokumas augo nuo 98,9 % iki 99,1 %.

Klaipėdos regiono savivaldybėse atliekų surinkimo ir transportavimo iki regioninio atliekų šalinimo įrenginio sąnaudos skiriasi ir turi būti paskirstomos tarp viso regiono atliekų turėtojų, vadovaujantis „solidarumo“ principu. Todėl atliekų priėmimo į sąvartyną mokestis diferencijuojamas tokiu būdu, kad bendra vienos tonos komunalinių atliekų tvarkymo kaina visose Klaipėdos regiono savivaldybėse būtų panaši. Dėl šios priežasties visoms Klaipėdos regiono savivaldybėms nustatytas skirtingas sąvartyno „vartų mokestis“. 2014 m. nustatytas vienos tonos mišrių ir didelių gabaritų komunalinių atliekų priėmimo „vartų mokestis“ (įskaitant PVM) buvo perskaičiuotas ir nuo 2021 m. padidintas Klaipėdos miesto savivaldybei daugiau nei 40 proc.

KRATC duomenimis, vienos tonos komunalinių atliekų priėmimo – KRATC „vartų mokestis“ Klaipėdos miesto savivaldybei 2014–2020 m. buvo 37,05 Eur (įskaitant PVM), 2021 m. - 52,76 Eur (įskaitant PVM), o 2022 m. – 53,83 Eur (įskaitant PVM).

Komunalinių atliekų tvarkymo bendrąsias sąnaudas sudaro šių atskirų veiklų sąnaudos:

- komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo sąnaudos;
- DGASA eksploataavimo sąnaudos;
- komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos, į kurias įeina Klaipėdos regioninio sąvartyno eksploataavimo, įskaitant uždarymo, rekultivavimo ir priežiūros po uždarymo, ir netinkančių eksploatuoti sąvartynų uždarymo bei priežiūros po uždarymo sąnaudos, komunalinių atliekų atidavimo deginimui sąnaudos, mechaninio komunalinių atliekų apdorojimo proceso sąnaudos, žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių eksploataavimo sąnaudos bei bendrosios administracinės ir finansinės investicinės veiklos sąnaudos;
- komunalinių atliekų tvarkymo administravimo sąnaudos bei vietinės rinkliavos administravimo, į kurį įeina vietinės rinkliavos rinkimo organizavimo ir vykdymo

(vietinės rinkliavos apskaičiavimo atskiriems subjektams, sąskaitų išrašymo, jų išsiuntimo ir kitos) sąnaudos.

Vidutiniškai Klaipėdos miesto savivaldybėje atliekų surinkimo ir vežimo paslaugos per 3 metus pabrango 11 proc. Tam turėjo įtakos kuro brangimas, darbo užmokesčio augimas bei didėjančios transporto priemonių kainos.

Lentelė 3. Komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo sąnaudos, 2019-2021 m.

Savivaldybė	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	Pokytis, proc.
Klaipėdos m. sav.	904 472	877 266	1 003 758	1 166 408	29%

Šaltinis: KRATC, savivaldybės duomenys.

2.3.3 Investicinių projektų įgyvendinimas ir finansavimas

Su Europos Sąjungos parama Klaipėdos regione sukurta regioninė infrastruktūra – Klaipėdos regioninis sąvartynas, įrengtos atliekų priėmimo ir kompostavimo aikštelės, uždaryti ir rekultivuoti seni sąvartynai bei šiukšlynai, pastatytas regioninis atliekų mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginys (metiniai pajėgumai 75 tūkst. tonų, dirbant viena pamaina).

UAB „Fortum Klaipėda“ (nuo 2021 m. UAB „Gren Klaipėda“) Klaipėdos laisvoje ekonominėje zonoje (LEZ) savo lėšomis pastatė biokuro ir atliekų termofikacinę jėgainę, kurioje elektros ir šilumos energijos gamybai naudojamos po rūšiavimo likusios netinkamos perdirbimui, bet turinčios energetinę vertę atliekos. Taip pat naudojamos gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekos, gali būti naudojamas ir biokuras. Investicijų vertė siekė apie 126 mln. EUR. Jėgainė eksploatuojama nuo 2013 m.

Įgyvendinant projektą „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Klaipėdos miesto, Skuodo ir Kretingos rajonų bei Neringos savivaldybėse“, kurio bendra vertė 7,1 mln. EUR (be PVM) ir kuris finansuojamas pagal Lietuvos 2014-2020 metų Europos Sąjungos Struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir ją įgyvendinančią Sanglaudos skatinimo veiksmų programą Sanglaudos fondo ir savivaldybių biudžeto lėšomis, pagerinta rūšiuojamojo surinkimo (konteinerinių aikštelių bei konteinerių) infrastruktūra Klaipėdos miesto, Skuodo ir Kretingos rajonų bei Neringos savivaldybėse.

Iš Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 05.2.1-APVA-R-008-31-0005 „Maisto atliekų apdorojimo infrastruktūros sukūrimas Klaipėdos RATC“ diegiami maisto atliekų apdorojimo pajėgumai (ne mažesni kaip 6 673 t/metus) rūšiuojamuoju būdu iš gyventojų surinktoms maisto atliekoms apdoroti, atskiriant priemaišas ir paruošiant tolimesniam perdirbimui biomase. Projektas bus baigtas įgyvendinti 2023 m., projekto vertė 2,1 mln. EUR, iš kurių 80 proc. sudaro Europos Sąjungos Sanglaudos fondo lėšos bei 20 proc. KRATC lėšos.

KRATC kartu su tarptautiniais partneriais taip pat dalyvauja Interreg projektuose, skatinančiuose pakartotinį naudojimą (2 LIFE projektas) bei gerinančiuose viešosios politikos priemones ir remiančius atliekų tvarkymo procedūrų naujoves (SMART WASTE projektas).

KRATC įgyvendinus projektą „Maisto atliekų surinkimo infrastruktūros sukūrimas Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybėse“, su APVA dotacija bus įsigyti 376 vnt. maisto atliekų surinkimo konteinerių bei kitų surinkimo priemonių (virtuvinių kibirėlių), skirtų Klaipėdos miesto ir Neringos savivaldybių gyventojams, bendra projekto vertė 1,24 mln. Eur su PVM.

2.4 Klaipėdos miesto savivaldybės statistiniai ir atliekų tvarkymo duomenys

2.4.1 Gyventojų skaičius ir būstai

Gyventojai ir namų ūkiai. Didžiausias komunalinių atliekų kiekis susidaro buityje, t. y. pas gyventojus, namų ūkiuose. Komunalinių atliekų kiekis ir sudėtis priklauso nuo daugelio veiksnių: namų ūkio dydžio, gyventojų skaičiaus, jų gyvenamosios vietos (daugiabutis ar individualus namas, miestas ar kaimas), vartojimo (pajamų) ir t.t.

Savivaldybės duomenimis, 2022 m. Klaipėdos miesto savivaldybėje gyveno 172,3 tūkst. gyventojų. Kaip pateikta lentelėje žemiau, Klaipėdos mieste gyventojų skaičius 2013-2022 metų laikotarpiu svyravo, tačiau 2021 m. buvo beveik toks pat kaip 2013 m., o 2022 m. netgi išaugo.

Lentelė 4. Gyventojų skaičius Klaipėdos miesto savivaldybėje, 2013-2022 m.

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
164 974	177 131	163 425	163 845	169 875	165275	166 649	166 861	165 710	172 292

Šaltinis: savivaldybės duomenys.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis⁷, Klaipėdos mieste 2021 m. buvo 80 950 būstai, iš kurių 76 036 – butai daugiabučiuose namuose, 4 914 – butai 1-2 butų namuose⁸, t. y. daugiabučiuose namuose gyveno 94% gyventojų.

Registru centro duomenimis, per 2014 - 2022 m. laikotarpį Klaipėdos mieste buvo pastatyti 2,2 tūkst. naujų individualių namų. Daugiabučių plėtra buvo gerokai mažesnė, per šį laikotarpį pastatyti 167 daugiabučiai namai. 2022 m. duomenimis, Klaipėdos mieste iš viso buvo 4 817 vnt. vieno ir dviejų butų gyvenamųjų (individualių) namų ir 2 095 vnt. daugiabučių namų.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, vidutinės disponuojamos pajamos vienam namų ūkiui per metus 2021 m. Klaipėdos regione sudarė 16 716 Eur (Lietuvos Respublikoje – 17 568 Eur). Šie statistiniai duomenys leidžia daryti prielaidą, kad Klaipėdos mieste gyventojų vartojimas gali būti kiek mažesnis, negu Lietuvos vidurkis, todėl ir susidaranti komunalinių atliekų kiekis gali būti mažesnis, nei vidurkis šalyje.

Ūkio subjektai. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2022 m. sausio 1 d. Klaipėdos mieste veikė 6 815 ūkio subjektų, t. y. beveik 11,5 proc. daugiau nei 2014 m.

2.4.2 Komunalinių atliekų turėtojų aptarnavimas

Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plane buvo nustatyta, kad savivaldybės iki 2016 metų privalo užtikrinti, jog visiems savivaldybės teritorijoje esantiems komunalinių atliekų turėtojams būtų sudarytos sąlygos naudotis viešąja komunalinių atliekų tvarkymo paslauga. Klaipėdos miesto savivaldybėje viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos užtikrinimas siekia 100 proc. visiems atliekų turėtojams – tiek gyventojams, tiek ūkio subjektams.

2.4.3 Susidariusių ir surinktų komunalinių atliekų kiekiai ir sudėtis

Klaipėdos miesto savivaldybėje surinktų komunalinių atliekų kiekiai nuo 2011 m. pateikti **Lentelė 5.** Iki 2017 m. surenkamų komunalinių atliekų kiekiai augo, vėliau ėmė mažėti

⁷ Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, 2021 m. Gyventojų ir būstų surašymo duomenys

⁸ Valstybės įmonės Registrų centras duomenys

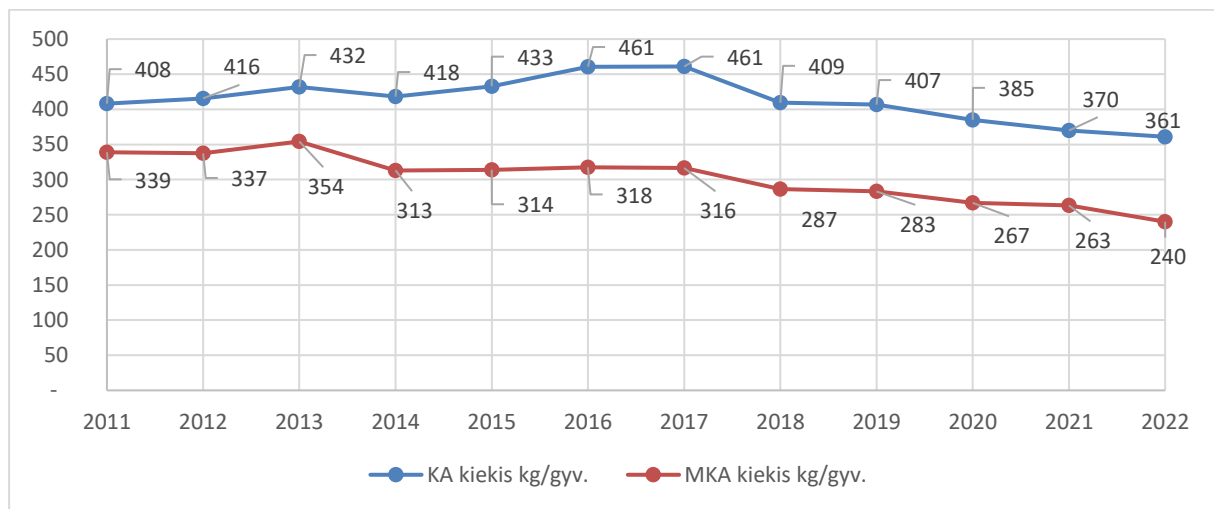
(nevertinant namudinio kompostavimo). Nuo 2020 m. stebima mažėjimo tendencija, kuri siejama ne tik su rūšiuojamojo surinkimo plėtra, tačiau ir su pasikeitusia komunalinių atliekų statistinių duomenų apskaitos sistema (prie komunalinių atliekų nepriskiriamos naudotos padangos ir statybinės atliekos, nors šios atliekos susidaro buityje ir yra surenkamos per savivaldybių organizuojamas komunalinių atliekų tvarkymo sistemas, pavyzdžiui, per DGASA).

Lentelė 5. Surinktų komunalinių atliekų kiekiai Klaipėdos mieste 2011-2022 m., tonomis

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mišrios komunalinės atliekos	60 267	59 141	58 447	55 462	51 322	52 171	53 757	47 382	47 188	44 527	43 612	41 359
<i>Atskirai surinktos komunalinės atliekos</i>	<i>12 295</i>	<i>13 722</i>	<i>12 768</i>	<i>18 585</i>	<i>19 428</i>	<i>23 521</i>	<i>24 557</i>	<i>20 272</i>	<i>20 571</i>	<i>19 720</i>	<i>17 682</i>	<i>20 840</i>
Žaliosios atliekos	1 773	3 735	4 836	4 359	4 026	5 013	5 005	3 612	4 522	5 149	5 250	5 447
Pakuočių atliekos ir antrinės žaliavos (popieriaus ir kartono, plastikų, stiklo ir metalų atliekos)	7 671	6 613	4 681	7 565	6 824	6 693	5 580	7 326	6 316	5 375	6 101	9 483
Pakuočių atliekos ir antrinės žaliavos iš individualių valdų					327	742	716	647	585	677	724	686
Didžiosios atliekos	2 018	2 222	2 035	4 578	6 081	9 044	10 638	6 372	6 434	5 072	2 413	1 872
Tekstilės atliekos	116	152	160	188	188	201	164	166	149	83	162	285
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	497	719	720	1 263	849	604	894	134	196	225	962	708
Naudotos padangos	217	267	257	226	343	339	381	460	284	395	-	-
Buityje susidaranti pavojingos atliekos	4	13	14	11	19	31	29	116	116	100	12	15
Kitos atliekos (statybinės)			65	393	771	853	1 151	1 439	1 968	2 645	-	-
Kitos atliekos (mediena)											2 058	2 344
Aliejaus atliekos												0,2
Iš viso komunalinių atliekų	72 562	72 864	71 215	74 047	70 750	75 692	78 314	67 654	67 759	64 247	61 293	62 199

Šaltinis: Savivaldybės ataskaitos AAA

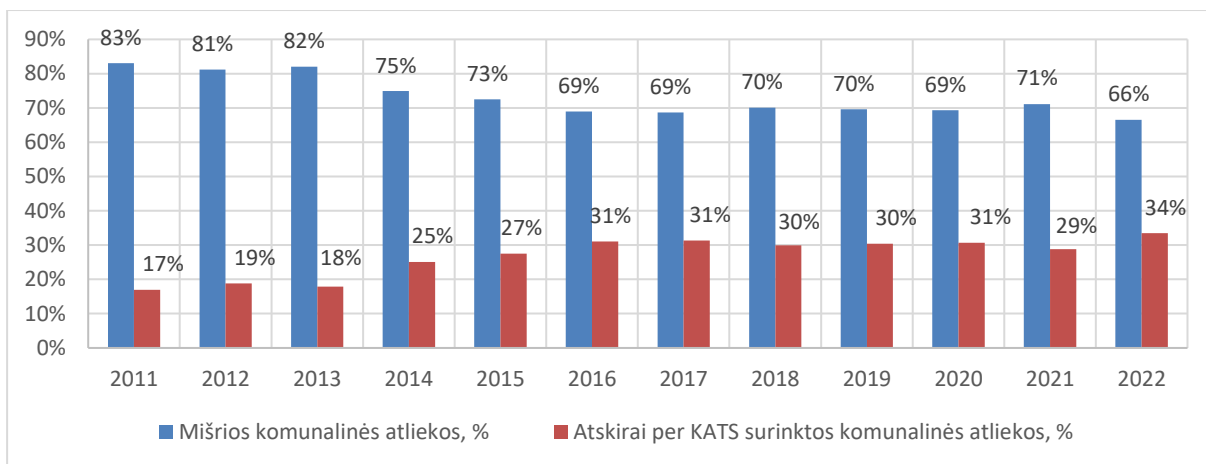
Vienas iš svarbiausių rodiklių reprezentuojančių atliekų susidarymą yra komunalinių atliekų kiekis, tenkantis vienam statistiniam gyventojui. 2016-2017 m. Klaipėdos mieste buvo surenkama apie 461 kg komunalinių atliekų vienam gyventojui (Pav. 2). 2022 m. vienam Klaipėdos miesto gyventojui komunalinių atliekų susidarė 100 kg mažiau – 361 kg. Kaip jau buvo minėta aukščiau, šis sumažėjimas labiau siejamas su pasikeitusia komunalinių atliekų statistinių duomenų apskaitos sistema, nors faktinis komunalinių atliekų mažėjimas vienam savivaldybės gyventojui stebimas jau pastaruosius penkis metus. Surenkamų mišrių komunalinių atliekų kiekiai taip pat mažėja ir nuo 2011 m. mišrių komunalinių atliekų kiekis, tenkantis vienam gyventojui, sumažėjo beveik 100 kg/metus. Tai būtų galima paaiškinti gerėjančiu atliekų rūšiavimu ir didesne juridinių asmenų kontrole, t.y. mažiau gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų patenka į komunalinį srautą, nes mišrių komunalinių atliekų surenkamų kiekių duomenys yra tikslūs, jos sveriamos prieš patenkant į mechaninio rūšiavimo įrenginį.

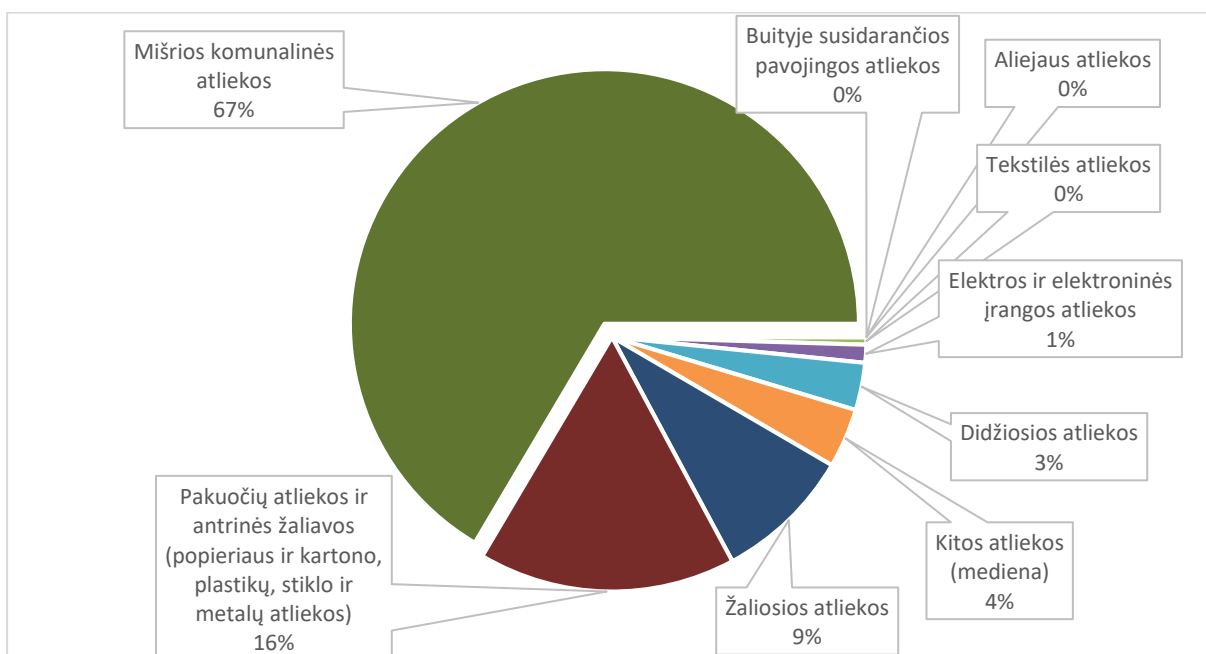
Pav. 2. Surinktų komunalinių atliekų kiekiai Klaipėdos mieste 2011-2022 m., kg/gyv.

Vertinant pagal atliekų surinkimo būdą (Pav. 2, Pav. 3), Klaipėdos mieste surinktos mišrios komunalinės atliekos 2022 m. vis dar sudarė didžiąją dalį – 66,5 % viso surinktų komunalinių atliekų kiekio, atskirai surinktos komunalinės atliekos – apie 34 % (vertinant atliekas, surenkamas tik per savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą (KATS)). Kaip matyti iš Pav. 3, rūšiuojamasis surinkimas auga, o surenkamų mišrių komunalinių atliekų kiekiai mažėja ganėtinai lėtai, tik 2022 m. rūšiuojamasis surinkimas ženkliau išaugo.

Klaipėdos mieste surinktų atliekų sudėtis pavaizduota Pav. 4. Didžiausią kiekį atskirai surinktų atliekų 2022 m. sudarė pakuočių atliekos ir antrinės žaliavos (16 proc., vertinant nuo viso surinktų komunalinių atliekų kiekio), žaliosios atliekos (9 proc.), didžiosios atliekos ir medienos atliekos (7 proc. kartu). Nuo 2022 m. Klaipėdos mieste įdiegta maistinio aliejaus atskiro surinkimo sistema – gyventojai šias atliekas gali pristatyti į DGASA. Atskirai surenkamos tekstilės atliekos tesiekia 0,5 proc., buityje susidarančių pavojingųjų atliekų surenkama dar mažiau.

Pav. 3. Atskirai surinktos ir mišrios komunalinės atliekos 2011-2022 m.

Pav. 4. Per savivaldybės organizuojamą sistemą surinktų komunalinių atliekų frakcijos Klaipėdos mieste, 2022 m.

Nuo 2016-ųjų Lietuvoje veikia vienkartinį gėrimų pakuočių užstato sistema, per kurią kasmet surenkama daugiau nei 600 mln. vienkartinį gėrimų pakuočių. Klaipėdos mieste 2021 m. buvo surinkta 1 693,81 tonos vienkartinį užstatinių gėrimų pakuočių atliekų, 2022 m. – 1 738,16 t (Lentelė 6).

Lentelė 6. 2021-2022 m. surinktų Užstato administratoriaus pavedimo davėjų pakuočių atliekų kiekis, t

Metai	PET, t	Metalinės aliumininės, t	Metalinės plieninės, t	Stiklinės, t	Iš viso vienkartinį užstatinių gėrimų pakuočių, t
2021	636,66	280,33	0,79	776,03	1 693,81
2022	642,38	287,58	1,25	806,95	1738,16

Šaltinis: USAD, 2022 m.

AAA duomenimis, dalis pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų, susidarančių įmonėse, įstaigose ir organizacijose ir kurios tvarkomos tiesiogiai perduodant atliekų tvarkytojams, taip pat yra priskiriamos komunalinėms atliekoms. 2020 m. pas juridinius asmenis susidarė ir buvo surinktos 7,2 tūkst. t pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų bei apie 175 t maisto atliekų (Lentelė 7).

Vertinama, kad Klaipėdos mieste išdalintuose namudinio kompostavimo konteineriuose (dėžėse) (2 224 vnt.) buvo sukompostuota apie 680 tonų biologinių atliekų, kurios nepateko į mišrių komunalinių atliekų konteinerius, t. y. nepateko į komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemą. Detalesnė informacija apie namudinį kompostavimą pateikta 2.7.1 skyriuje.

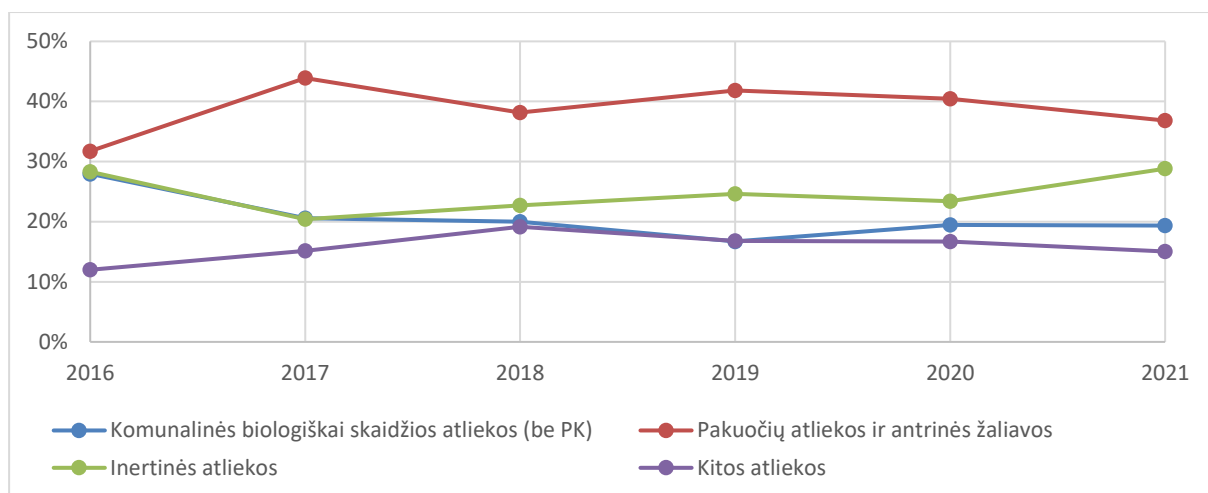
Taigi įvertinus juridinių įmonių atliekas, vienkartinių gėrimų pakuočių užstato sistemos atliekas, namų sąlygomis sukompostuotas žaliąsias atliekas bei per savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo sistemas surenkamas atliekas, bendras komunalinių atliekų kiekis Klaipėdos mieste 2021 m. siekė apie 71 tūkst. t.

Lentelė 7. Per savivaldybės organizuojamą sistemą, pakuočių užstato sistemą ir juridinių asmenų surinktos bei namų sąlygomis sukompostuotos komunalinės atliekos Klaipėdos m. savivaldybėje, 2021-2022 m.

Metai	MKA, t	Atskirai per KAT sistemą surinktos atliekos, t	Surinktos pakuotės per užstato sistemą, t	Iš juridinių asmenų surinktos pakuočių atliekos, t (2020 m.)	Iš juridinių asmenų surinktos maisto atliekos, t	Namų sąlygomis sukompostuotos ŽA, t	Iš viso KA, t
2021	43 612	17 682	1 694	7 150	175	680	70 992
2022	41 359	20 840	1 738	7 150*	175*	680	71 898

Įvertinus atskirai surinktas komunalines atliekas per kitas surinkimo sistemas (pakuočių užstato, juridinių asmenų) bei namų sąlygomis sukompostuotas žaliąsias atliekas, atskirai surinktų komunalinių atliekų kiekiai 2021 m. išaugo iki 39 proc., o 2022 m. preliminariai iki 42 proc., lyginant su visu susidariusiu ir surinktu komunalinių atliekų kiekiu (Lentelė 7).

2012 m. Klaipėdos regioniniame sąvartyne KRATC pradėjo vykdyti į sąvartyną atvežtų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo darbus – atliekų monitoringą. Atliekų sudėties tyrimai vykdomi, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011-08-31 įsakymu Nr. D1-661 „Dėl regioniniuose nepavojingų atliekų sąvartynuose šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo ir komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio juose vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Į Klaipėdos regioninę sąvartyną iš Klaipėdos miesto savivaldybės atvežtų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo apibendrinti (apjungti į stambesnes grupes) duomenys už 2016-2021 m. pateikti Pav. 5. Remiantis mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo duomenimis, į sąvartyną atvežtose mišrioje komunalinėse atliekose vyrauja pakuočių atliekos ir antrinės žaliavos (įskaitant popieriaus ir kartono (PK) atliekas – beveik 37 %, inertinės atliekos sudaro apie 29 %, biologiškai skaidžios atliekos sudaro apie 19 % (be PK atliekų), o visos kitos atliekų frakcijos – apie 15 %.

Pav. 5. Į Klaipėdos regioninį sąvartyną iš Klaipėdos m. savivaldybės atvežtų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo duomenys (apibendrinti 2016-2021 m. duomenys)

Kitos atliekos

Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje tvarkomos ne tik vietinės rinkliavos mokėtojų komunalinės atliekos, bet ir kitos savivaldybės teritorijoje susidarančios atliekos (pvz., mišrios statybinės ir griovimo atliekos, naudotos padangos, bešeimininkės atliekos). Remiantis KRATC duomenimis, 2021 m. iš klaipėdiečių buvo surinkta 3,2 tūkst. tonų mišrių statybinių ir griovimo atliekų bei 340 t naudotų padangų, o iš Klaipėdos mieste veikiančių įmonių ar kitų atliekų turėtojų – 2,4 tūkst. t žaliųjų atliekų (Lentelė 8).

Lentelė 8. Į aikšteles priimti kitų atliekų kiekiai

Atliekų pavadinimas	2021 m. priimtas atliekų kiekis, t	2022 m. priimtas atliekų kiekis, t
Mišrios statybinės ir griovimo atliekos	3 265	3 840
Naudotos padangos	340	414
Žaliosios atliekos (ne rinkliavos mokėtojų)	2 401	2 378

Šaltinis: KRATC.

Remiantis Savivaldybės ataskaitomis, tvarkant aplinką 2021 m. buvo surinkta 500 tonų, o 2022 m. – 835 tonos bešeimininkių komunalinių atliekų, kurių sutvarkymui Klaipėdos m. savivaldybė papildomai skiria savivaldybės biudžeto ar savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšas.

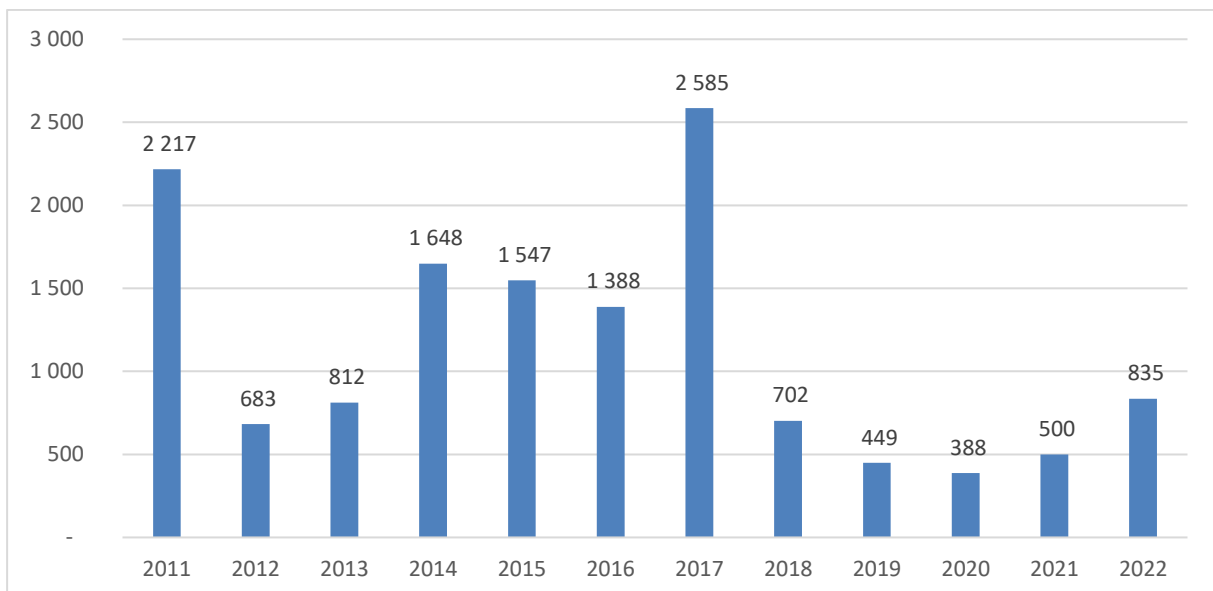
Lentelė 9. Bešeimininkės atliekos, surinktos ir sutvarkytos Klaipėdos m. savivaldybės biudžeto lėšomis, 2021-2022 m.

Atliekos kodas	Atliekos pavadinimas	Susidarė ir sutvarkyta bešeimininkių atliekų, t		Skirta lėšų, Eur	
		2021	2022	2021	2022
16 01 03	naudotos padangos	96,36	42,2	11 259,60	5 106,20
17 09 04	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03	364,04	683,46	26 037,27	62 024,00
20 02 01	biologiškai suyrančios atliekos	10,22	31,51	255,5	3240,8

Atliekos kodas	Atliekos pavadinimas	Susidarė ir sutvarkyta bešeimininkų atliekų, t		Skirta lėšų, Eur	
		2021	2022	2021	2022
20 03 07	didžiosios atliekos	29,8	56,53	1 817,80	4 446,08
20 03 01	mišrios komunalinės atliekos	0	21,62		2 223,62
Iš viso:		500,42	835,32	39 370,17	77 040,70

2022 m. didžiausią kiekį bešeimininkų atliekų pagal svorį sudarė mišrios statybinės ir griovimo atliekos (82%), didžiosios atliekos (7 %), naudotos padangos (5 %), o biologiškai suyrančios atliekos ir mišrios komunalinės atliekos nesiekė 5%. Kaip rodo bešeimininkų atliekų analizė, didžiausią dėmesį reikėtų skirti statybinių atliekų susidarymo ir tvarkymo kontrolei užtikrinti, patogesnių šių atliekų rūšiavimo sąlygų gyventojams sudarymui.

Bešeimininkų atliekų daugiausiai buvo surinkta ir sutvarkyta 2017 m. – daugiau kaip 2,5 tūkst. t per metus, pastaraisiais metais bešeimininkų atliekų kiekis sumažėjo – 2020 m. jų susidarė tik 388 t, 2022 m. padidėjo iki 835 t (Pav. 6).

Pav. 6. Sutvarkytos bešeimininkės atliekos Klaipėdos miesto savivaldybėje, tonomis, 2014-2022 m.

Klaipėdos mieste identifikuotos šios nuolat šiukšlinamos teritorijos, įskaitant ir atsikratymą bešeimininkėmis atliekomis: teritorija šalia Joniškės g. 24 G (garažų bendrija), prie Debreceno g. 9 (prie bendrabučių), prie Liepų g. tilto (Joniškės g. sankryža), prie Dvaro g. 4G, teritorija prie Ryšininkų g. (prie vandenvietės sienos), Kaštonų g. kelkraščiai, teritorija prie Šilutės pl. 119A (prie garažų bendrijos), tarp Rusnės g. ir Senosios Smiltelės g., teritorija Danės g. pabaigoje (netoli geležinkelio) už PC „Gulbė“, Žardupės g. pakelės, privažiuojamo kelio pakelės už geležinkelio prie Rimkų g. (į kairę link Švepelėlių g.), Nemuno g. ir Mituvos g. kampas, Strėvos g. 5 ir 9 sklypai (buvęs moksleivių saviraiškos centras ir darželis „Aušrinė“), Kairių g. miško teritorija šalia Perkėlos g. ir Klaipėdos miesto 3-ios vandenvietės, Paribio g. prie Kalotės, teritorija greta Minijos g. – Kalnupės g. sankryža (pagal buvusio Progreso sieną).

Lentelė 10. Klaipėdos mieste surinkti komunalinių atliekų kiekiai ir sudėtis (2022 m.).

Eil. Nr.	Atliekos	Bendras susidarymas							
		Atskirai surinktos atliekos	Proc. bendro kiekio	Mišrios komunalinės atliekos	Proc. mišrių atliekų kiekio	Išrūšiuota MA, t	Mišrios komunalinės atliekos (po rūšiavimo MA t	Iš viso komunalinės atliekos, t	Komunalinių atliekų sudėtis, proc.
1	Žaliosios atliekos	5 447	8,8%	503	1,2%		503	5 949	9,6%
2	Medienos atliekos	2 344	3,8%	199	0,5%		199	2 543	4,1%
3	Kitos biologinės atliekos (aliejus)	0,2	0,0%	5 125	12,4%		5 125	5 126	8,2%
4	Plastikų atliekos, įsk. pakuotes	817	1,3%	6 807	16,5%	281	6 526	7 624	12,3%
5	Popieriaus/kartono atliekos, įsk. pakuotes	1 569	2,5%	4 136	10,0%	322	3 814	5 705	9,2%
6	Stiklo atliekos, įsk. pakuotes	1 087	1,7%	2 553	6,2%	83	2 470	3 640	5,9%
7	Metalo ir metalinių pakuočių atliekos	6 010	9,7%	1 398	3,4%	220	1 178	7 408	11,9%
8	Kombinuotų pakuočių atliekos	-	0,0%	331	0,8%	140	191	331	0,5%
9	Pakuočių atliekos iš individualių valdų	686	1,1%	-	0,0%		-	686	1,1%
10	Elektros ir elektorinės įrangos atliekos	708	1,1%	-	0,0%		-	708	1,1%
11	Baterijų ir akumuliatorių atliekos	0,1	0,0%	-	0,0%		-	0	0,0%
12	Pavojingosios atliekos	15	0,0%	-	0,0%		-	15	0,0%
13	Tekstilės atliekos	285	0,5%	2 181	5,3%		2 181	2 465	4,0%
14	Inertinės atliekos	-	0,0%	11 917	28,8%		11 917	11 917	19,2%
15	Didžiosios atliekos	1 872	3,0%	-	0,0%		-	1 872	3,0%
16	Kitos atliekos	-	0,0%	6 215	15,0%		6 215	6 215	10,0%
	Viso komunalinių atliekų:	20 840	33,5%	41 359	100,0%	1 046	40 318	62 199	100,0%
	<i>Viso antrinių žaliavų ir pakuočių</i>	<i>10 169</i>	<i>16,3%</i>	<i>15 224</i>	<i>36,8%</i>	<i>1046</i>	<i>14 179</i>	<i>25 393</i>	<i>40,8%</i>
	<i>Viso biologiškai skaidžių atliekų**</i>	<i>9 360</i>	<i>15,0%</i>	<i>9 962</i>	<i>24,1%</i>	<i>322</i>	<i>9 640</i>	<i>19 323</i>	<i>31,1%</i>

Šaltinis: Savivaldybės ataskaita AAA už 2022 m.

2.4.4 Sutvarkytų komunalinių atliekų kiekiai

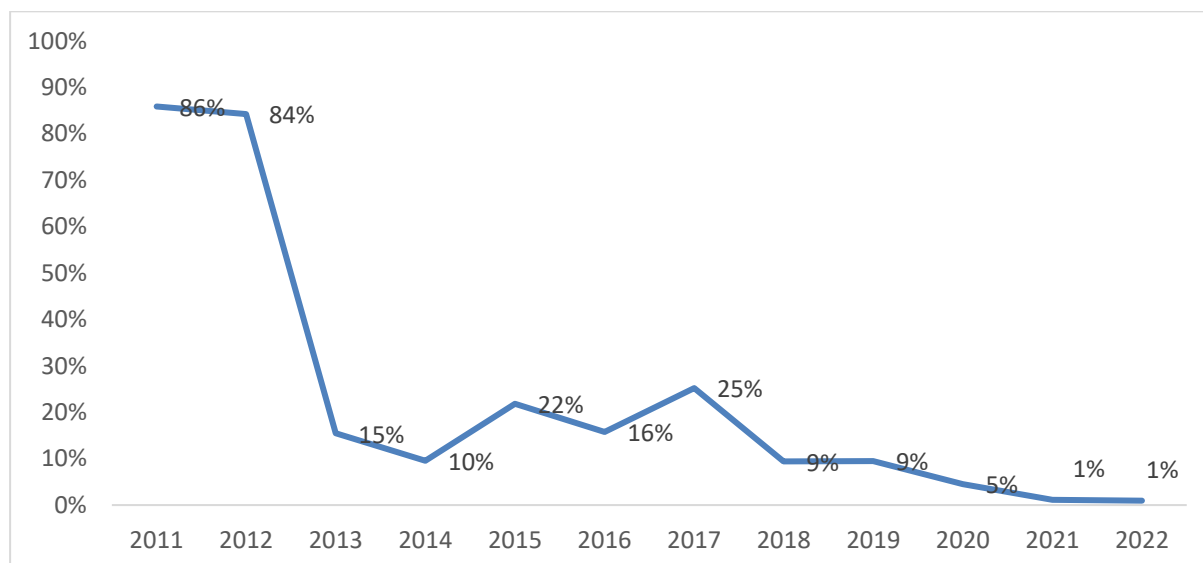
Remiantis savivaldybės duomenimis, didžiausia dalis surinktų ir apdorotų komunalinių atliekų yra nukreipiama į deginimą su energijos išgavimu (UAB „Gren Klaipėda“) (daugiau kaip 40 tūkst. t kasmet), perdirbama apie 20 tūkst. t., o pašalinama labai nedaug – 2022 m. buvo pašalinta tik 592 t komunalinių atliekų iš visos Klaipėdos miesto savivaldybės (Lentelė 11).

Lentelė 11. Sutvarkyti komunalinių atliekų kiekiai Klaipėdos mieste, 2011-2022 m.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Surinkta KA, t	72 562	72 864	71 215	74 047	70 750	75 692	78 314	67 783	67 924	64 674	61 293	62 199
Perdirbta/panaudota pakartotinai KA, t	10 250	11 464	60 197	66 800	55 294	63 743	58 570	19 317	19 368	18 845	18 298	21 213
Sudeginta KA, t	-	-						42 093	42 122	42 894	42 307	40 394
Pašalinta KA, t	62 312	61 399	11 019	7 088	15 455	11 949	19 744	6 372	6 434	2 935	688	592

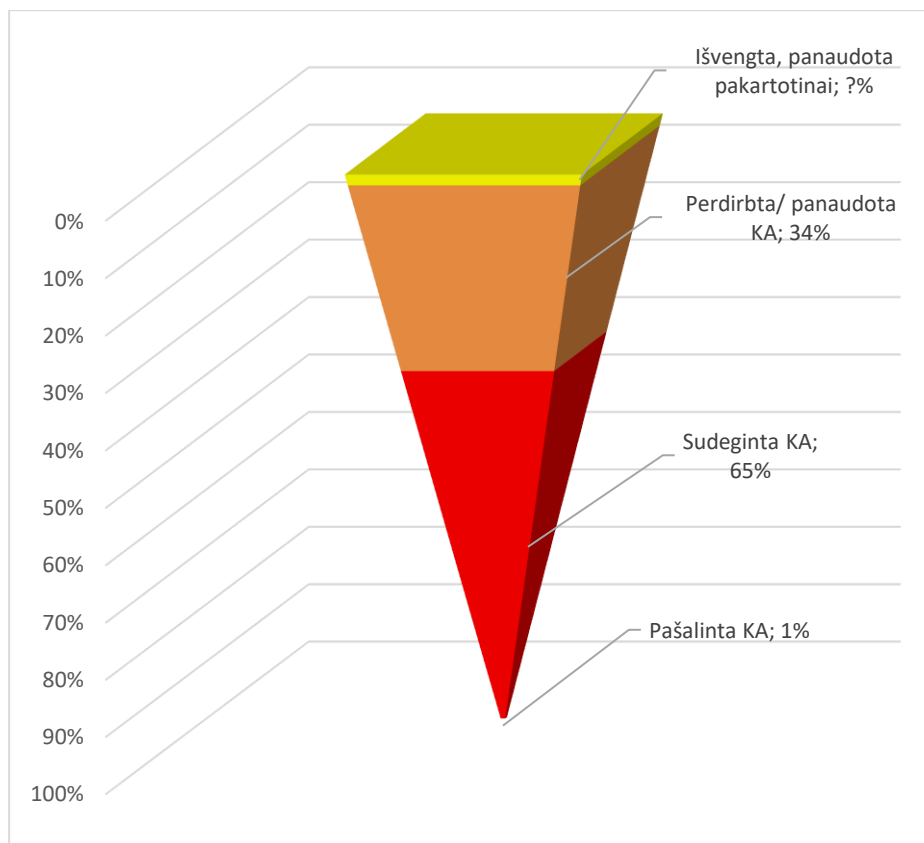
Šaltinis: Savivaldybės ataskaitos AAA už 2011-2022 m.

Klaipėdos miesto savivaldybė jau šiuo metu yra įvykdžiusi valstybinę komunalinių atliekų tvarkymo užduotį - iki 2030 m. sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekį, kad jis sudarytų ne daugiau kaip 5 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) (Pav. 7), tačiau vis dar sudeginama komunalinių atliekų apie 2 kartus daugiau negu perdirbama. Kaip matyti iš pateiktų duomenų, nuo 2021 m. sąvartyne šalinamas vos 1 proc. visų komunalinių atliekų, surinktų Klaipėdos miesto savivaldybėje.

Pav. 7. Klaipėdos miesto komunalinių atliekų šalinimas 2011-2022 m.

Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane numatyta, kad visi atliekų tvarkymo subjektai (valstybinio, regioninio ir savivaldybių reguliavimo, planavimo, organizavimo, kontrolės subjektai, gamybos ir prekybos įmonės, GI, jų organizacijos, atliekų tvarkytojai, atliekų turėtojai ir darytojai) turi imtis visų priemonių, kad būtų užtikrintas atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumas. Pav. 8 grafiškai pateiktas Klaipėdos miesto komunalinių atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo įgyvendinimas 2022 m.

Pav. 8. Klaipėdos miesto komunalinių atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo įgyvendinimas 2022 m.

Kaip matyti iš grafiko, puikiai susitvarkyta su komunalinių atliekų šalinimo sumažinimu, atliekų šalinama minimaliai. Ateityje pagrindinis dėmesys turės būti skiriamas komunalinių atliekų perdirbimui padidinti ir deginimui sumažinti. Kol kas kiekybiškai sunku įvertinti, kiek komunalinių atliekų buvo išvengta (nepateko į komunalinių atliekų tvarkymo sistemą), nes tokios atliekos nėra apskaitomos, nors įvairios atliekų prevencijos ir pakartotinio naudojimo iniciatyvos yra plėtojamose.

Atliekų tvarkytojų valstybės registro (ATVR) duomenimis (2022 m. lapkričio mėn.) Klaipėdos mieste leidimus veiklai (teisę verstis atliekų tvarkymo veikla) turėjo 56 komunalines atliekas surenkančios, rūšiuojančios, apdorojančios, naudojančios ar šalinančios įmonės.

Detalesnė informacija apie komunalinių atliekų susidarymą, surinkimą ir tvarkymą Klaipėdos m. savivaldybėje pateikta tolimesniuose 2.5-2.8 skyriuose.

2.5 Mišrių komunalinių atliekų surinkimas ir tvarkymas

Remiantis savivaldybės duomenimis, Klaipėdos mieste 2022 m. buvo surinkta 41,4 tūkst. t mišrių komunalinių atliekų (Lentelė 12). Kaip matyti iš analizuojamų duomenų, surenkamų mišrių komunalinių atliekų kiekiai kasmet tolygiai mažėja, o 2022 m. šių atliekų buvo surinkta 25 proc. mažiau, lyginant su 2014 m.

Lentelė 12. Surinkti mišrių komunalinių atliekų kiekiai, tonomis, 2014-2021 m.

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis
55 462	51 322	52 854	53 757	48 298	47 188	44 527	43 612	41 359	-25%

Šaltinis: Savivaldybės ataskaitos AAA už 2014-2021 m.

Kaip jau buvo minėta aukščiau, surenkamų mišrių komunalinių atliekų kiekiai mažėja ir nuo 2011 m. mišrių komunalinių atliekų kiekis, tenkantis vienam gyventojui, sumažėjo beveik 100 kg/metus (Pav. 2) iki 240 kg/metus vienam gyventojui 2022 m. Tai būtų galima paaiškinti gerėjančiu atliekų rūšiavimu ir didesne juridinių asmenų kontrole, t.y. mažiau gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų patenka į komunalinį srautą, nes mišrių komunalinių atliekų surenkamų kiekių duomenys yra tikslūs, jos sveriamos prieš patenkant į mechaninio rūšiavimo įrenginį.

2.5.1 Mišrių komunalinių atliekų surinkimo sistema

Klaipėdos mieste mišrių komunalinių atliekų surinkimui taikoma konteinerinė atliekų surinkimo sistema. Mišrioms komunalinėms atliekoms iš individualių namų valdų surinkti dažniausiai naudojami 120 arba 240 litrų talpos konteineriai. Mišrioms komunalinėms atliekoms surinkti iš daugiabučių gyvenamųjų namų, įstaigų, įmonių ir organizacijų naudojami kolektyviniai 770-1100 litrų talpos antžeminiai arba 1300-5000 litrų pusiau požeminiai ir požeminiai konteineriai. Dažnai į tuos pačius kolektyvinius konteinerius metamos tiek gyventojų, tiek įmonių ir organizacijų mišrios komunalinės atliekos.

Mišrios komunalinės atliekos surenkamos apvažiavimo būdu pagal iš anksto atliekų surinkėjo sudarytą ir su KRATC/ Klaipėdos miesto savivaldybe suderintą grafiką, apie kurią turi būti informuoti atliekų turėtojai.

Klaipėdos miesto savivaldybėje konkurso būdu parinktas komunalinių atliekų vežėjas – UAB „Ecoservice“ teikia platesnę, nei tik mišrių komunalinių atliekų, surinkimo paslaugą, t. y. aptarnauja ir kitų atliekų (antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų, žaliųjų atliekų, tekstilės) konteinerius, apvažiavimo būdu teikia didelių gabaritų, buityje susidarantių pavojingųjų atliekų, EEĮ atliekų surinkimo paslaugas.

Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje surinktos mišrios komunalinės atliekos vežamos į Mechaninį atliekų apdorojimo (MA) įrenginį, esantį Dumpių kaime (Klaipėdos rajone) tolimesniam tvarkymui. Po atliekų apdorojimo (rūšiavimo) likusios netinkamos perdirbti ir turinčios energetinę vertę nepavojingosios komunalinės atliekos yra perduodamos energijai gauti, atskirtos mineralinės medžiagos naudojamos sąvartyno šlaitų formavimui ir pan. Klaipėdos regioniniame sąvartyne šalinamos tik netinkamos perdirbti atliekos, o neapdorotos mišrios komunalinės atliekos nėra šalinamos. Atliekų, priimamų į MA įrenginius, priėmimo tvarką tvirtina KRATC, kuris vykdo MA įrenginių operatoriaus funkcijas.

Lentelė 13 pateiktas Klaipėdos miesto savivaldybės mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių minimalus ištuštinimo dažnis.

Lentelė 13. Mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių minimalus ištuštinimo dažnis.

Aptarnaujami mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai	Minimalūs ištuštinimo dažniai
Kolektyvinio naudojimo konteineriai	senamiesčio teritorijoje – ne rečiau kaip 1 kartą per dieną; kitus kolektyvinius antžeminius, požeminius ar pusiau požeminius mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerius – ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę.
Individualiose namų valdose esantys konteineriai	laikotarpiu nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 31 d. – vieną kartą per savaitę, kitu laikotarpiu – kas dvi savaites
individualius konteinerius, kuriuos naudoja juridiniai asmenys	ne rečiau kaip 1 kartą per 2 savaites.

Šaltinis: Klaipėdos m. savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės ir atliekų tvarkytojų informacija

2.5.2 Mechaninio apdorojimo įrenginiai, jų pajėgumai ir sutvarkyti kiekiai

Nuo 2015 m. veikia Klaipėdos regioninis mechaninio apdorojimo (MA) įrenginys (Dumpių k., Klaipėdos r.), kuriame rūšiuojamos mišrios komunalinės atliekos ir kurio pajėgumas siekia 75 000 t/m dirbant viena pamaina ir 125 000 t/m, dirbant dviem pamainomis. MA įrenginio paskirtis – iš mišrių komunalinių atliekų srauto atskirti: antrines žaliavas (popierius ir kartonas (19 12 01) ir jų pakuotės (15 01 01)); kombinuotosios pakuotės (15 01 05); juodieji metalai (19 12 02); spalvotieji metalai (19 12 03); metalinės pakuotės (15 01 04); plastikai ir guma (19 12 04); plastikinės (kartu su PET) pakuotės (15 01 02); stiklas (19 12 05) ir jo pakuotės (15 01 07); medinės pakuotės (15 01 03)); atliekas, nebetinkančias perdirbimui, tačiau turinčias energetinę vertę (atgautas kietasis kuras, kurio kaloringumas ≥ 11 MJ/kg, drėgnumas ≤ 35 %) (19 12 10); biologiškai skaidžias atliekas, kurios toliau naudojamos kaip žemo kaloringumo degiosios atliekos (kaloringumas ≥ 6 MJ/kg, drėgnumas ≤ 65 %) (19 12 12); inertines atliekas (smėlį, akmenis, žemę) (19 12 09), atsitiktinai su mišriomis komunalinėmis atliekomis patenkančias stambių gabaritų atliekas (20 03 07); nebenaudojamą elektros ir elektronikos įrangą (nenurodyta 16 02 09-16 02) (16 02 14); atliekų rūšiavimo metu susidariusias atliekas, nebetinkamas naudojimui ir energijai gauti (19 12 12). MA įrenginį eksploatuoja KRATC, didelis dėmesys skiriamas kvapų prevencijai. MA įrenginyje išrūšiuojama 1,5-4,0 proc. perdirbimui tinkamų antrinių žaliavų (Lentelė 14).

Lentelė 14. Mišrių komunalinių atliekų apdorojimas MA įrenginyje ir tolimesnis tvarkymas, 2016-2022 m.

Metai	Iš Klaipėdos regiono savivaldybių gautas MKA kiekis, t/m.	Iš MKA atskirtų antrinių žaliavų (įskaitant pakuotes) kiekis, t/m.	Atiduotas perdirbti ar kitaip panaudoti antrinių žaliavų kiekis, t/m.	Paruoštų deginimui atliekų kiekis, t/m.	Po apdorojimo perduotas energijai gauti atliekų kiekis, t/m.	Likusių po apdorojimo atliekų pašalintas sąvartyne, t/m.	Likusių po apdorojimo atliekų panaudotas sąvartyne, %	Klaipėdos m. sav. MKA dalis, %
2022	93 640	1 348	1 488	85 676	85 243	1 195	5 421	46%
2021	98 715	2 496	2 554	86 087	95 319	1 491	8 641	44%
2020	99 410	2 888	2 734	90 073	90 073	1 145	0	45%
2019	101 597	2 553	2 553	90 690	89 511	1 197	0	46%
2018	104 623	3 184	2 807	93 239	97 947	0	8 494	45%
2017	108 781	4 030	4 559	95 483	102 473	0	9 753	49%
2016	10 2928	4 225	3 341	89 114	94 647	4 120	5 469	51%

Šaltinis: KRATC.

Išrūšiuotos netinkamos perdirbti komunalinės atliekos, turinčios energetinę vertę, vežamos deginimui į atliekų termofikacinę jėgainę Klaipėdoje (2.5.4 skyrių). MA įrenginyje atskirtos antrinės žaliavos realizuojamos perdirbimui, inertinės atliekos panaudojamos sąvartyne kelių tvarkymui ar pašalintų atliekų perdengimui ir tik visai nedidelis kiekis 1,2 – 1,5 proc. yra šalinama sąvartyne.

2.5.3 Komunalinių atliekų šalinimo įrenginiai ir jų pajėgumai

Klaipėdos regioninis sąvartynas įrengtas Dumpių k., Klaipėdos r., 14 km atstumu nuo didžiausio atliekų susidarymo šaltinio Klaipėdos regione – Klaipėdos miesto, nuošalioje, retai apgyvendintoje vietovėje. Šalia Klaipėdos regioninio sąvartyno nėra mokyklų, ligoninių, saugomų teritorijų, kultūros vertybių, apylinkės nepasižymi jautriomis aplinkos poveikiui teritorijomis.

Sąvartyno 1-2 sekcijos, kurių projektinė talpa 1,5 mln. t, pradėtos eksploatuoti 2008 m. balandžio 1 d. Šių sekcijų likutinė talpa 2021 m. pabaigoje buvo apie 55 000 t, todėl buvo priimtas sprendimas įrengti likusią 3-iąją sekciją, o pirmąsias 2 dalinai uždenkti, kad būtų sumažintas kvapų sklidimas ir filtrato kiekis. 3 sekcija pradėta eksploatuoti 2022 m. Šiame sąvartyne, kurio kaupas užima 10,3 ha plotą, iš viso tilps apie 2,5 mln. tonų atliekų. 3-iosios sekcijos plotas – 3,27 ha, talpa – 1 mln. t nepavojingųjų atliekų, planuojamas eksploatavimo laikas – iki 10 metų. Planuojama sąvartyno eksploatacijos pabaiga yra 2030 m., o rekultivacijos pradžia – 2031 m., tačiau faktinis eksploatacijos laikas priklausys nuo tinkamo atliekų sluoksnių sutankinimo ir nuo kitų aplinkybių, todėl sąvartyno 3-ioji sekcija gali būti eksploatuojama ir po 2030 m. iki pilno užpildymo. Klaipėdos regioninį sąvartyną eksploatuoja KRATC.

Sąvartyno kaupo aukštis virš žemės paviršiaus projektuojamas 30-35 m. Sąvartyno zonoje įrengta filtrato surinkimo sistema su 2 mm storio membrana iš aukšto tankumo polietileno. Virš membranos paklotas 500 mm storio drenažinis smėlio sluoksnis, kuriame sumontuotas filtrato drenažo vamzdynas iš perforuotų polietileningų vamzdžių su žvirgždo apsauginiu sluoksniu. Drenažine sistema surinktas filtratas automatizuotomis filtrato surinkimo siurblynėmis paduodamas į filtrato kaupyklą, o po to filtrato ir mišrių nuotekų siurblynės pagalba nuvedamas į Klaipėdos m. biologinius nuotekų valymo įrenginius. Visose nuotekų linijose įrengtos monitoringo sistemos, išpėjančios apie bet kokią nuotėkį į gamtinę aplinką.

Sąvartyno kaupe II-ame sąvartyno eksploatavimo etape įrengta susidariusių dujų surinkimo sistema. Visos sąvartyne surinktos dujos tiekiamos į AB „Klaipėdos vanduo“ nuotekų valymo įrenginius, kur jos paverčiamos į naudingą energiją. Dėl remonto ar kitų priežasčių neveikiant AB „Klaipėdos vanduo“ generatoriams, sąvartyno dujos deginamos deginimo žvakėje.

Sąvartyne įrengta asbesto šalinimo sekcija, kurios projektinis pajėgumas 50 tūkst. t arba 3,3 tūkst. t per metus.

Sąvartyno teritorijoje įrengta dugno pelenų (šlako) apdorojimo aikštelė, kurios pajėgumas 90 tūkst. t per metus (60 tūkst. t vienu metu laikomas kiekis). Šią aikštelę įrengė KRATC ir 2020 m. sutartiniais pagrindais perdavė eksploatuoti UAB „Gren Lietuva“.

Klaipėdos regioniniame nepavojingųjų atliekų sąvartyne 2022 m. bendras pašalintas atliekų kiekis sudarė – 38,8 tūkst. t, savivaldybių pašalintas atliekų kiekis – 4,4 tūkst. t, tame tarpe komunalinių atliekų – 1,5 tūkst. t (0,8 % nuo bendro regione susidariusio komunalinių atliekų kiekio). Klaipėdos miesto savivaldybės pašalinti atliekų kiekiai pateikti [Lentelė 11](#).

2.5.3.1 Šalinamų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekiai

Kaip pateikta [Lentelė 15](#), šalinamų Klaipėdos miesto savivaldybėje susidariusių komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekiai neviršijo *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plane* Klaipėdos miesto savivaldybei nustatytų didžiausių leistinų šalinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekių 2014-2021 m. laikotarpiu, t. y. Klaipėdos miesto savivaldybė įvykdė valstybines biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo 2014-2021 m. užduotis. KRATC duomenimis, Klaipėdos miesto savivaldybės 2022 m. regioniniame sąvartyne pašalintas komunalinių BSA grynasis kiekis – 3 326 t (didžiausias leistinas šalinti komunalinių BSA kiekis nuo 2020 m. – 14 294 t/ metus).

Lentelė 15. Pašalintų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekiai, 2016-2022 m.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

Leistinas pašalinti BSA kiekis, t	20 421	20 421	18 378	18 378	16 336	6 336	14 294	14 294	14 294
Pašalintas BSA kiekis, t	585	613	485	780	1 411	2 143	2 687	3 288	3 326

Šaltinis: KRATC.

Pagrindine komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduoties įvykdymo sąlyga galima įvardinti tai, kad nuo 2013 m. Klaipėdos regioniniame sąvartyne išrūšiuotos mišrios komunalinės atliekos naudojamos energijos gamybai biokuro ir atliekų termofikacinėje jėgainėje Klaipėdoje.

2.5.4 Atliekų naudojimo energijai gauti įrenginiai ir jų pajėgumai

Klaipėdos LEZ teritorijoje nuo 2013 m. veikia UAB „Fortum Klaipėda“ (nuo 2021 m. UAB „Gren Klaipėda“) pirmoji Lietuvoje biokuro ir atliekų termofikacinė jėgainė, kurioje netinkančios perdirbti turinčios energetinę vertę komunalinės atliekos panaudojamos energijos gamybai. Jėgainės statybai parinktas sklypas pramoninėje miesto zonoje, toliau nuo gyvenamųjų teritorijų, su gerai išvystyta inžinerine infrastruktūra – ryšių, elektros, vandentiekio ir nuotekų tinklais, šilumos bei karšto vandens tiekimo tinklais, dujotiekiu. Artimiausia gyvenamoji teritorija – Lypkių gyvenvietė/sodyba nutolusi maždaug 390 m, Švėpelių gyvenvietė/sodyba – 600 m, artimiausias gyvenamasis daugiabutis namas, esantis Klaipėdos miesto gyvenamajame rajone – Vingyje, nutolęs apie 800 m nuo jėgainės. Jėgainės elektrinė galia siekia 20 MW, o šiluminė galia – 67 MW. Jėgainė veikia ištisus metus. Jėgainė per metus pajėgi sudeginti iki 255 tūkst. tonų atliekų⁹. Kaip pagalbinis kuras jėgainės paleidimo ir stabdymo metu naudojamos gamtinės dujos.

Per 2021 m. UAB „Gren Klaipėda“ elektrai ir šilumai pagaminti sunaudojo 724 680 MWh kuro mišinio (per 2020 m. 704 705 MWh), kuriame atsinaujinantys išteklių (biokuras ir biologiškai skaidi dalis atliekose) sudarė 49,1 procentus (2020 m. 49,5 proc.). 2021 metais sudeginta 140 456 tonų komunalinių atliekų (102 336 tonos iš KRATC, 38 120 tonos iš kitų regionų), 115 782 tonos pramoninių atliekų ir 0 tonų biokuro (2020 metais sunaudota 139 882 tonų komunalinių atliekų ir 111 355 tonos pramoninių atliekų)¹⁰.

Klaipėdos miesto savivaldybės panaudoti energijos gamybai atliekų kiekiai pateikti **Lentelė 11**.

2.6 Pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimas ir tvarkymas

2011 m. Klaipėdos miesto savivaldybėje rūšiuojamuoju atliekų surinkimo būdu buvo surinkta beveik 7,7 tūkst. t pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų (stiklo, popieriaus ir kartono, plastikų ir metalo atliekų), o 2022 m. – jau 10,2 tūkst. t (**Lentelė 16**). 2022 m. 39 proc. visų surinktų antrinių žaliavų buvo surinkta konteinerine sistema.

⁹ Šaltinis: UAB „Gren Klaipėda“ internetinė svetainė: <https://gren.com/lt/energija-is-atlieku/>

¹⁰ Šaltinis: UAB „Gren Klaipėda“ Nepriklausomo auditoriaus išvada, metinis pranešimas ir finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2021 m. gruodžio 31 d. https://grenweb01.blob.core.windows.net/gren-web-production/2022/05/gren-klaipeda_finansine-ataskaitomybe_2021.pdf

Lentelė 16. Klaipėdos m. savivaldybėje atskirai surinktos antrinės žaliavos, įskaitant pakuočių atliekas, pagal surinkimo būdą, 2021-2022 m.

Metai	Kiekis surinktas konteneriuose, t	Kiekis, surinktas DGASA, t	Kiekis, surinktas apvažiuojant atliekų turėtojus, t	Kiekis, surinktas kitomis priemonėmis, t	Visas surinktas kiekis, t
2011	1 683	-	-	5 988	7 671
2012	1 559	-	-	5 054	6 613
2013	2 392	6	61	2 222	4 681
2014	2 459	33	186	4 887	7 565
2015	2 997	33	-	4 121	7 151
2016	3 998	41	-	3 397	7 435
2017	3 541	45	-	2 710	6 296
2018	3 095	89	-	4 789	7 973
2019	3 048	212	-	3 641	6 901
2020	3 202	270	-	2 580	6 052
2021	3 572	384	-	2 869	6 825
2022	3 940	335	-	5 893	10 169

Šaltinis: Savivaldybės ataskaitos AAA

Klaipėdos miesto savivaldybėje atskirai surinktų antrinių žaliavų kiekiai pateikti **Lentelė 18**. Pagal atliekų medžiagiškumą, daugiausia Klaipėdoje surenkama metalų, popieriaus bei kartono ir stiklo atliekų. Klaipėdos mieste surenkama beveik pusė viso Klaipėdos regiono antrinių žaliavų kiekio.

Nuo 2016-ųjų Lietuvoje veikia vienkartinių gėrimų pakuočių užstato sistema, per kurią kasmet surenkama daugiau nei 600 mln. vienkartinių gėrimų pakuočių. Klaipėdos miesto savivaldybėje 2021 m. buvo surinkta 1,7 tūkst. t vienkartinių užstatinių gėrimų pakuočių atliekų. Savivaldybėje 2021 m. surinktos užstatinės pakuotės pagal rūšis pateiktos **Lentelė 6**, o bendri kiekiai nuo užstato sistemos įdiegimo pradžios – **Lentelė 17**. Kaip matyti iš pateiktų duomenų, surenkamų vienkartinės užstatinės pakuotės atliekų kiekiai kasmet po truputį didėja.

Lentelė 17. Klaipėdos m. savivaldybėje surinktos vienkartinės užstatinės pakuotės atliekos, tonomis

Savivaldybė	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Klaipėdos m. sav.	1 092	1 349	1 436	1 544	1 533	1 694	1738

Šaltinis: USAD, 2022 m.

Palyginti su tais kiekiais, kuriuos būtų galima atskirti iš komunalinių atliekų srauto, atskirai surenkama vis dar nedaug antrinių žaliavų, o neišrūšiuotos antrinės žaliavos patenka į mišrias atliekas.

Vertinama, kad 2022 m. į mišrių komunalinių atliekų srautą (konteinerius) pateko apie 15,2 tūkst. tonų antrinių žaliavų (**Lentelė 10**). Klaipėdos regioniniame MA rūšiavimo įrenginyje iš MKA srauto kasmet išrūšiuojama 2,5-4,0 proc. perdirbimui tinkamų antrinių žaliavų (**Lentelė 14**). Likusios antrinės žaliavos kartu su kitomis degiosiomis komunalinėmis atliekomis panaudojamos energijos gamybai biokuro ir atliekų termofikacinėje jėgainėje Klaipėdoje, tačiau prarandami jų medžiaginiai ištekliai.

Lentelė 18. Klaipėdos m. savivaldybėje atskirai surinktos antrinės žaliavos, įskaitant pakuočių atliekas, 2011-2022 m.

Antrinės žaliavos/ atliekos	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Popierius ir kartonas 20 01 01</i>	535	550	1 009	1 051	1 208	1 542	1 672	1 774	1 281	1 299	1 415	1 443
<i>Popieriaus ir kartono pakuotės atliekos 15 01 01</i>	338	73	330	116	46	130	90	373	472	-	168	126
<i>Stiklo atliekos 20 01 02</i>	682	-	3	821	1 011	1 051	684	827	803	791	940	1 087
<i>Stiklo pakuotės atliekos 15 01 07</i>	23	707	899	154	36	19	179	1	-	-	3	-
<i>Plastikų atliekos 20 01 39</i>	94	2	1	474	568	651	487	597	524	571	742	817
<i>Plastikinės pakuotės atliekos 15 01 02</i>	10	247	409	59	41	55	41	249	5	-	15	0
<i>Metalų atliekos 20 01 40</i>	5 944	5 006	1 998	4 857	3 354	2 687	2 411	3 175	2 953	2 499	2 818	6 010
<i>Metalinės pakuotės atliekos 15 01 04</i>	44	27	31	31	551	551	16	0	21	0	-	0
<i>Kombinuota pakuotė 15 01 05</i>	-	-	1	1	8	7	-	119	-	-	-	-
<i>Mišri pakuotė iš individualių konteinerių, 20 01 99</i>	-	-	-	-	184	387	380	647	585	677	724	686
<i>Stiklo pakuotė iš individualių konteinerių 20 01 99</i>	-	-	-	-	143	355	336	-	-	-	-	-
<i>spalvotieji metalai 16 01 18</i>								7	6	6	-	-
<i>plastikai 16 01 19</i>								0	1	6	-	-
<i>varis, bronzos, žalvaris 17 04 01</i>								30	34	32	-	-
<i>aliuminis 17 04 02</i>								112	133	88	-	-
<i>švinas 17 04 03</i>								2	1	1	-	-
<i>cinkas 17 04 04</i>								3	2	2	-	-
<i>geležis ir plienas 17 04 05</i>								58	82	79	-	-
Iš viso komunalinių atliekų	7 671	6 613	4 681	7 565	7 151	7 435	6 296	7 973	6 901	6 052	6 825	10 169

Šaltinis: Savivaldybės ataskaitos AAA

Lentelė 19. Konteinerinėje ir užstato sistemoje Klaipėdos mieste ir Klaipėdos regione surinktų ir sutvarkytų antrinių žaliavų grynujų kiekių (be priemaišų) palyginimas

Savivaldybė/ regionas	Ind. konteineriais surinktas AŽ kiekis, t			Ind. konteineriais surinktas AŽ kiekis, kg/gyv.			Kolektyviniais konteineriais surinktas AŽ kiekis, t			Kolektyviniais konteineriais surinktas AŽ kiekis, kg/gyv.			Per USAD sistemą surinktas pakuočių atliekų kiekis, t			Per USAD sistemą surinktas pakuočių atliekų kiekis, kg/gyv.		
	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Klaipėdos m. sav.	455	495	535	43	47	49	1 487	1 546	1 807	10	10	11	1 533	1 694	1 738	9	10	10
Klaipėdos regionas	4 352	4 282	5 164	34	33	40	3 106	3 132	3 494	14	14	16	3 177	3 601	3 655	9	10	10

Šaltinis: VšĮ „Gamtos ateitis“, USAD duomenys.

AAA duomenimis, 2020 m. į Lietuvos rinką buvo išleista vidutiniškai 136 kg pakuočių vienam statistiniam Lietuvos gyventojui, iš kurių 10 kg/gyv./metus sudarė užstatinės vienkartinų gėrimų pakuotės, 24 kg/gyv./metus – įmonių savoms reikmėms sunaudojamos pakuotės bei 102 kg/gyv./metus visos kitos pakuotės, kurias būtų galima prilyginti pakuotėms, kurių atliekos galėtų susidaryti komunaliniame sraute.

Kaip matyti iš **Lentelė 19** pateiktos analizės, efektyviausia yra vienkartinų gėrimų pakuočių užstato sistema – vertinant pagal 2020 m. pakuočių išleidimą į Lietuvos rinką, šios sistemos efektyvumas Klaipėdos regione ir Klaipėdos miesto savivaldybėje siekia 100 proc. Antroje vietoje pagal efektyvumą ir rezultatyvumą¹¹ yra pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimas individualiais konteineriais – geriausi rezultatai pasiekiami miestų savivaldybėse (Klaipėdos, Palangos), kur surenkama apie pusė nuo išleistų į rinką pakuočių. Tačiau Klaipėdos mieste tik 6 proc. gyventojų gyvena individualiuose namuose. O patys žemiausi rūšiavimo rezultatai (mažiausi tinkamai išrūšiuoti ir sutvarkyti kiekiai) yra daugiabučiuose gyvenančių gyventojų, kurie naudojami bendro naudojimo konteineriais, tad ateityje turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys šiai tikslinei grupei, skatinant rūšiuoti atliekas ir naudotis jau sukurta rūšiavimo infrastruktūra. **Lentelė 19** pateikti duomenys rodo, kad Klaipėdos mieste konteineriais surenkamų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų rezultatai kasmet gerėja, ypač individualiose valdose.

2022 m. pavasarį Aplinkos ministerijos iniciatyva atlikta visuomenės apklausa atskleidė, kad visas namų ūkyje susidarantis atliekas rūšiuoja 60 proc. Lietuvos gyventojų, 5 proc. daugiau nei 2020 m. Dar 29 proc. apklaustųjų rūšiuoja dalį atliekų. Labiausiai tai daryti motyvuoja noras saugoti aplinką – žmonės rūšiuodami siekia, kad kuo mažiau atliekų keliautų į sąvartyną, o kuo daugiau taptų žaliavomis ir energijos šaltiniu. Rūšiuoti skatina ir atliekų tvarkymo išlaidų mažinimas, nemokamas atliekų išvežimas. Nerūšiuojančių ar rūšiuojančių tik dalį atliekų buvo klausama, ko trūksta, kad jie pradėtų tinkamai tvarkyti atliekas. Dažniausiai jie nurodė, kad reikėtų daugiau atliekų rūšiavimo konteinerių – 58 proc. Daugiau nei pusė nerūšiuojančių atliekų teigia, kad to nedaro nes, jų manymu, išrūšiuotos atliekos sumaišomos su komunalinėmis atliekomis. Kiek daugiau nei trečdalis nurodė, kad rūšiavimo konteineriai yra pernelyg toli nuo jų namų. Dauguma (75 proc.) apklaustųjų nurodė, kad prie jų namų yra visi rūšiavimo konteineriai ir ši dalis per metus išaugo 4 proc. Tuo metu namų ūkių, prie kurių nėra rūšiavimo konteinerių, mažėja, jų yra tik 10 proc., dažniau tai nurodė kaimų gyventojai.

Pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo infrastruktūra

Klaipėdos mieste pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos renkamos konteineriais, per DGASA tinklą, apvažiavimo būdu bei kitomis priemonėmis (pavyzdžiui, metalo laužo supirktuvėse) (**Lentelė 16**). Informacija apie Klaipėdos miesto savivaldybės naudojamus pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų konteinerius pateikta **Lentelė 20** ir **Lentelė 21**.

Lentelė 20. Naudojami individualūs pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų konteineriai Klaipėdos m. savivaldybėje (2022 m.).

Vieno ir dviejų butų gyvenamieji (individualūs) namai (2022 m. pradžioje)			Individualios valdos, kurioms teikiama KA surinkimo paslauga, vnt.	Turimas individualių pakuočių konteinerių skaičius, vnt.		Individualių valdų aprūpinimas rūšiavimo konteineriais
Miestas	Kaimas	Iš viso		Pakuočių atliekoms, 0,24 m ³	Stiklo atliekoms, 0,12 m ³	
4 817	0	4 817	4 965	4 662	0	94%

¹¹ Vertinant tik sutvarkytus kiekius, t.y. nevertinant priemaišų.

Šaltinis: savivaldybės duomenys, 2022 m.

Nuo 2013-2014 m. Klaipėdoje kaip ir visoje Lietuvoje pakuočių atliekos ir kitos antrinės žaliavos renkamos ne tik kolektyviniais, bet ir individualiais konteineriais. Šiuo metu individualių valdų aprūpinimas individualiais konteineriais Klaipėdos m. savivaldybėje yra ganėtinai aukštas ir siekia 94 proc. Klaipėdos mieste individualios valdos aprūpintos vienu rūšiavimo konteineriu – ant konteinerio dugno metamos stiklo atliekos, o į plastikinį maišą rūšiuojamos antrinės žaliavos, kuris talpinamas į tą patį konteinerį.

Lentelė 21. Naudojami kolektyviniai pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų konteineriai Klaipėdos m. savivaldybėje (2022 m.).

Daugiabučiai gyvenamieji namai (2022 m. pradžioje)			Daugiabučiuose namuose gyvenančių gyventojų skaičius, vnt.	Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	Gyventojų skaičius, kuriems tenka 1 antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	Normatyvas - kolektyvinio naudojimo rūšiavimo konteinerių komplektas, skirtas naudotis gyventojų skaičiui ¹²	Butų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	Normatyvas - kolektyvinio naudojimo rūšiavimo konteinerių komplektas, skirtas naudotis būstų skaičiui	Naudojamas kolektyvinių pakuočių atliekų surinkimo konteinerių skaičius, vnt.*		
Miestas	Kaimas	Iš viso							Popieriui	Plastikui	Stiklui
2 095	-	2 095	155 107	399	389	100-600	210	50-250	369	355	288

Šaltinis: savivaldybės duomenys, 2022 m.

Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plane buvo nustatyta, kad savivaldybės iki 2015 m. sausio 1 d. turi patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, o pasikeitus teisės aktuose nustatytiems antrinių žaliavų surinkimo reikalavimams – jas atnaujinti bei užtikrinti, kad būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti. Klaipėdos miesto savivaldybės mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių stovėjimo vietų ir aikštelių išdėstymo schema patvirtinta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. AD1-2011 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių stovėjimo vietų ir aikštelių išdėstymo schemas patvirtinimo“ ir paskutinį kartą atnaujinta – 2023 m. vasario 9 d. Administracijos direktoriaus įsakymu.

Pakuočių atliekoms ir kitoms antrinėms žaliavoms surinkti Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje įrengtos 399 pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelės, vidutiniškai viena aikštele su rūšiavimo konteineriais aptarnaujami 389 gyventojai, gyvenantys daugiabučiuose namuose, arba 210 butų, kas pilnai atitinka Pakuočių atliekų, susidarančių komunalinių atliekų sraute, rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugos teikimo būtinuosius reikalavimus (Lentelė 21).

Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plane buvo nustatytas reikalavimas sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš tokios bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į ją. Antrinių žaliavų surinkimo konteineriai turi būti statomi šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams (bendrijų nariams) patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose. Rūšiavimo

¹² Vadovaujantis Pakuočių atliekų, susidarančių komunalinių atliekų sraute, rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugos teikimo būtiniais reikalavimais ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo sutarties būtinąsiasiomis sąlygomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. D1-123.

konteineriai sodų ir garažų bendrijose yra statomi pagal poreikį, tose vietose, kur tikrai yra reikalingi, tačiau nestatomi tokiose vietose, kur gali sukurti tiesiog šiukšlynus.

Lentelė 22 pateikiama informacija apie antrinių žaliavų konteinerių aptarnavimo ir kitų komunalinių atliekų surinkimo apvažiavimo būdu minimalų dažnį, nustatytą Klaipėdos miesto savivaldybė atliekų tvarkymo taisyklėse.

Lentelė 22. Antrinių žaliavų konteinerių aptarnavimo ir kitų komunalinių atliekų surinkimo apvažiavimo būdu minimalus dažnis

Teritorija	Antrinių žaliavų konteineriai	Didelių gabaritų atliekos	Žaliosios atliekos	Buities pavojingosios atliekos	EEI atliekos	Statybos ir griovimo atliekos
Klaipėdos m.	Kolektyviniai konteineriai (išskyrus stiklo) – ne rečiau kaip 1 k. per savaitę; kolektyviniai stiklo konteineriai – ne rečiau kaip 1 k. per mėn., individualūs konteineriai (išskyrus stiklo) – ne rečiau kaip kas 2 sav.; individualūs stiklo konteineriai - ne rečiau kaip 1 k. per 3 mėn.	2 k. per metus	nuo gruodžio 1 d. iki kovo 31 d. – ne rečiau kaip 1 k. per mėnesį, kitu laikotarpiu – ne rečiau kaip 1 k. per savaitę.	2 k. per metus	2 k. per metus	Surenkamos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje

2.7 Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas

Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas yra viena iš svarbiausių komunalinių atliekų tvarkymo užduočių, nes organinių medžiagų skilimo produktai labai neigiamai veikia aplinką, didina šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekius ir pan. Biologiškai skaidžias atliekas sudaro žaliosios, maisto, popieriaus ir kartono bei kitos biologiškai yrančios atliekos. Šiame skyriuje apibūdinamas biologinių atliekų¹³ tvarkymas (popieriaus ir kartono atliekų tvarkymas aprašytas 2.6 skyriuje).

2.7.1 Biologinių atliekų namudinis kompostavimas ir žaliųjų atliekų rūšiuojamasis surinkimas

Klaipėdos mieste individualių namų gyventojų galimybės kompostuoti yra ribotos (dėl mažų sklypų ir arti esančių pastatų). Remiantis žaliųjų atliekų tankiu ir kompostiniu tūriu, vertinama, kad namų ūkiuose, kurie naudoja 600 l talpos kompostavimo dėžes – sukompostuojamų atliekų kiekis gali siekti apie 270 kg/m., o namų ūkiuose, kurie naudoja 900 l talpos kompostavimo dėžes – apie 410 kg/m. Remiantis **Lentelė 23** pateiktu vertinimu, Klaipėdoje individualiuose namuose, kuriems suteiktos kompostavimo priemonės, sukompostuojama apie 680 tonų per metus žaliųjų atliekų, kad yra sąlyginai nedaug, lyginant su Klaipėdos regiono vidurkiu (6,8 tūkst. t/m).

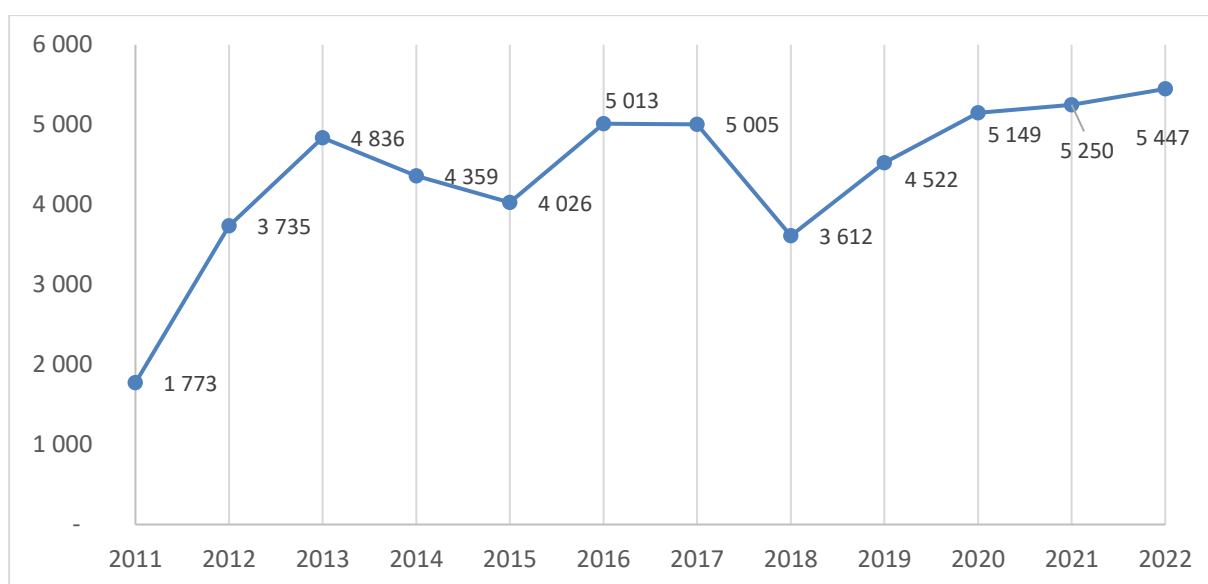
¹³ Biologinės atliekos – biologiškai skaidžios sodų ir parkų atliekos (šakos, lapai, žolė), namų ūkių, restoranų, viešojo maitinimo, mažmeninės prekybos įstaigų maisto ir virtuvės atliekos ir panašios atliekos iš maisto perdirbimo įmonių. Joms nepriskiriamos miškų ar žemės ūkio atliekos, nuotekų dumblas, natūralių audinių, popieriaus ir kartono, medienos atliekos (remiantis *Atliekų tvarkymo taisyklėmis*)

Lentelė 23. Klaipėdos m. savivaldybėje ir regione namų ūkio sąlygomis kompostuojamų biologinių atliekų kiekių vertinimas, 2022 m.

Teritorija	1-2 butų individualūs namai	Išdalintų 600 l talpos kompostavimo dėžių skaičius, vnt.	Išdalintų 900 l talpos kompostavimo dėžių skaičius, vnt.	Kompostavimo dėžėse sukompustuojamas kiekis, t
Klaipėdos m.	4 817	1 703	521	680
Klaipėdos regionas	49 078	15 922	5 823	6 767

Šaltiniai: Valstybės įmonė Registrų centras, KRATC, savivaldybė, 2022 m.

Klaipėdos mieste atskirai surenkamų žaliųjų atliekų iš gyventojų ir kitų vietinės rinkliavos mokėtojų kiekiai kasmet auga (Pav. 9). 2011 m. šių atliekų atskiras surinkimas savivaldybėje nesiekė 2 tūkst. t., o nuo 2020 m. perkopė 5 tūkst. t per metus.

Pav. 9. Rūšiuojamuoju būdu iš vietinės rinkliavos mokėtojų surinktų žaliųjų atliekų kiekiai Klaipėdos mieste 2011-2022 m., tonomis

Žaliosios atliekos Klaipėdos miesto savivaldybėje surenkamos konteineriniu būdu (Lentelė 24). 2021 m. statistiniai duomenys rodo, kad Klaipėdoje surenkami 42 proc. visame Klaipėdos regione surenkamų žaliųjų atliekų (Lentelė 24).

Lentelė 24. 2021 m. surinktas žaliųjų atliekų kiekis Klaipėdos m. savivaldybėje bei regione ir individualių valdų aprūpinimas žaliųjų atliekų surinkimo konteineriais

Teritorija	1-2 butų individualūs namai mieste, vnt.	Individualūs žaliųjų atliekų konteineriai, vnt.	2021 m. Surinktas žaliųjų atliekų kiekis konteineriais, apvažiavimo būdu ir tiesiogiai pristatytas į DGASA/ŽAKA, t
Klaipėdos m.	4 817	3 758	5 250
Klaipėdos regionas	15 641	6 500	12 431

Šaltiniai: Valstybės įmonė Registrų centras, Klaipėdos m. savivaldybė, 2022 m.

2.7.2 Kompostavimas žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse

Klaipėdos m. savivaldybėje susidariusios žaliosios atliekos priimamos ir tvarkomos specialiai įrengtoje 0,9068 m² ploto kompostavimo aikštelėje (pajėgumas – 7 000 t/m), esančioje adresu

Kaukėnų g. 21, Glaudėnų k., Klaipėdos raj. Šią aikštelę eksploatuoja KRATC. Į šią aikštelę atvežamos žaliosios atliekos ir iš kitų Klaipėdos regiono savivaldybių.

Informacija apie 2021-2022 m. surinktas ir į Klaipėdos miesto aikšteles pristatytas sutvarkyti žaliąsias atliekas pateikta **Lentelė 25**. Kaip matyti, žaliosios atliekos sudaro pusę viso atliekų kiekio, surenkamo per aikšteles (didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę). 2022 m. iš gyventojų ir kitų rinkliavos mokėtojų buvo surinkta 5,4 tūkst. t žaliųjų atliekų (Pav. 9), iš kitų atliekų turėtojų – apie 2,4 tūkst. t (iš viso 7,8 tūkst. t.).

Lentelė 25. Į Klaipėdos miesto aikšteles pristatytos sutvarkyti žaliosios atliekos 2021-2022 m.

Eil. Nr.	Aikštelės adresas	Aikštelės tipas	2021 m.		2022 m.	
			priimtas visų atliekų kiekis, t	iš jų žaliosios atliekos, t	priimtas visų atliekų kiekis, t	iš jų žaliosios atliekos, t
1	Tilžės g. 66A, Klaipėda	DGASA	1 690	0	2 017	0
2	Šiaurės pr. 30, Klaipėda	DGASA	3 014	0	3 086	0
3	Plieno g. 13, Klaipėda	DGASA	2 982	0	2 878	0
4	Kaukėnų 21, Glaudėnų k., Klaipėdos r.	ŽAKA	7 651	7 651	7 824	7 824
	Iš viso:		15 337	7 651	15 805	7 824

Šaltinis: KRATC, 2023 m.

2021 m. Klaipėdos regiono gyventojams ir komunalinėms įmonėms buvo išdalinta 18,9 tūkst. t komposto, 2022 m. – beveik 13 tūkst. t komposto, pagaminto ŽAKA visame Klaipėdos regione, bei įvykdytas aukcionas žaliųjų atliekų (šakų) smulkinimo ir išvežimo iš visų Klaipėdos regiono aikštelių, kas leido atlaisvinti aikštelių plotus.

2.7.3 Maisto / virtuvės atliekų tvarkymas

Vadovaujantis *Atliekų tvarkymo taisyklėmis* įmonės, kurių ūkinėje veikloje susidaro maisto / virtuvės atliekų (viešbučiai, moteliai, restoranai, kitos viešojo maitinimo įstaigos (švietimo įstaigos ir kt.), susidariusias ir išrūšiuotas biologines (maisto / virtuvės) atliekas turi perdirbti (pvz., kompostuojant) ar kitaip panaudoti (pvz., energijai gauti) visuomenės sveikatai ir aplinkai saugiu būdu patys arba perduoti jas sutartiniais pagrindais atliekų tvarkytojui ar šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo (ŠGP) įmonei, jei atliekos priskiriamos ŠGP.

Šiuo metu Klaipėdos mieste, kaip ir visoje Lietuvoje, atskirtos viešojo maitinimo įstaigų maisto / virtuvės atliekos dažniausiai nemokamai atiduodamos sušerti gyvūnams, o panaudotas aliejus – superkamas; daugiausia negamybinių maisto / virtuvės atliekų susidaro mažmeninės prekybos centruose (daržovės, vaisiai, kulinarijos cechų atliekos), tačiau jos taip pat atiduodamos sušerti.

Vadovaujantis 2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamento Nr. 142/2011/EB¹⁴ nuostatomis, maisto / virtuvės atliekos, surenkamos iš viešojo maitinimo įstaigų, priskiriamos 3-iai šalutinių gyvūninių produktų kategorijai ir joms turi būti taikomi *ŠGP reglamento* reikalavimai.

Tačiau *Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo, anaerobinio apdorojimo aplinkosauginių reikalavimų*, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 25 d. įsakymu

¹⁴ 2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 142/2011, kuriuo įgyvendinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės, ir Tarybos direktyva 97/78/EB dėl tam tikrų mėginių ir priemonių, kuriems netaikomi veterinariniai tikrinimai pasienyje pagal tą direktyvą.

Nr. D1-57 (nauja redakcija patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. D1-713), 21 p. numatyta, kad šalutiniams gyvūniniams produktams priskiriamos atliekos turi būti tvarkomos Komisijos reglamentuose (ES) Nr. 1069/2009 ir (ES) Nr. 142/2011 nustatyta tvarka, išskyrus šių reikalavimų 20 p. minimas maisto atliekas, susidarancias viešojo maitinimo įstaigose ir virtuvėse, įskaitant visuomenines ir namų ūkio virtuves, maisto gamybos ir prekybos įstaigose. Taigi, komunaliniame sraute rūšiuojamuoju būdu surinktos maisto atliekos turi būti tvarkomos, vadovaujantis *Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo, anaerobinio apdoravimo aplinkosauginiais reikalavimais* bei laikantis juose numatytų temperatūrinių režimų.

Klaipėdos regione yra vienintelė maisto atliekų kompostavimo veiklą vykdanči įmonė – UAB „Branda LT“, adresu Dumpių k., Klaipėdos raj. Įmonės metiniai pajėgumai siekia 24 000 t biologiškai skaidžių atliekų, tačiau dėl kvapų valdymo problemų įmonei maisto atliekų kompostavimą leidžiama vykdyti su tam tikrais apribojimais (kompostavimui gali būti priimti tik termiškai apdoroti ŠGP iš kitos ŠGP apdoravimo veiklą vykdančios įmonės). Dauguma kitų maisto atliekų tvarkytojų, turinčių teisę tvarkyti 3 kategorijos ŠGP, įsikūrę Vilniaus, Panevėžio ar kituose regionuose.

AAA duomenimis, 2020 m. Klaipėdos m. savivaldybėje viešojo maitinimo įstaigose ir virtuvėse, maisto gamybos ir prekybos įstaigose susidarė ir buvo surinkta tvarkymui (kompostavimui arba biodujų gamybai) 174,9 t biologiškai skaidžių virtuvių ir valgyklų atliekų (Lentelė 26).

Lentelė 26. Klaipėdos m. savivaldybėje susidariusios juridinių asmenų biologiškai skaidžios virtuvių ir valgyklų atliekos, 2020 m.

Atliekų susidarymo savivaldybė	Atliekų susidarymo šaltinis/ EVRK pavadinimas	Surinktas biologiškai skaidžių virtuvių ir valgyklų atliekų kiekis, t
Klaipėdos m. sav.	Aliejaus ir riebalų gamyba	0,3
	Tabako gaminių gamyba	25,0
	Gofruotojo popieriaus ir kartono bei taros iš popieriaus ir kartono gamyba	0,0
	Mažmeninė prekyba nespecializuotose parduotuvėse, kuriose vyrauja maistas, gėrimai ir tabakas	122,7
	Kita mažmeninė prekyba ne parduotuvėse, kioskuose ar prekyvietėse	0,4
	Restoranų ir pagaminto valgio teikimo veikla	4,7
	Kitų maitinimo paslaugų teikimas	0,1
	Gėrimų pardavimo vartoti vietoje veikla	0,1
	Gynybos veikla	7,0
	Ligoninių veikla	14,1
	Bendrosios paskirties ligoninių veikla	0,5
VISO:		174,9

Šaltinis: AAA, 2020 m.

Siekiant sumažinti Klaipėdos miesto nuotekų tinklų užsikimšimą aliejumi ir riebalais, nuo 2021 m. visose Klaipėdos miesto DGASA pradėtas vykdyti nemokamas panaudoto maistinio aliejaus atliekų iš gyventojų priėmimas. 2022 m. Klaipėdos mieste iš viso buvo surinkta 0,24 t maistinio aliejaus atliekų (Lentelė 5). Juridiniai asmenys susidariusias aliejaus atliekas privalo perduoti šių atliekų tvarkytojams.

2.8 Kitų komunalinių atliekų tvarkymo srautų surinkimas ir tvarkymas

Komunalinių atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas taip, kad skatintų atliekas paruošti naudoti pakartotinai ir perdirbti. Savivaldybės privalo užtikrinti galimybes:

- atiduoti buityje susidarančias statybines atliekas ir naudotų padangų atliekas;
- atiduoti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių ir kitas komunalines atliekas. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų;
- atiduoti buityje susidarančias pavojingąsias atliekas.

Aukščiau išvardintų atliekų surinkimas Klaipėdos miesto savivaldybėje vykdomas per DGASA, tačiau gyventojams siūlomi ir alternatyvūs šių atliekų surinkimo būdai, pvz., apvažiuojant atliekų turėtojus bei kitomis priemonėmis (papildančios sistemos, kita). EEĮ atliekas taip pat galima perduoti EEĮ įrangos platintojui pagal principą „vienas už vieną“, t. y. atliekų turėtojai, pirkdami naują EEĮ, gali perduoti susidariusias EEĮ atliekas naujos įrangos platintojui prekybos vietoje be papildomo mokesčio tuo atveju, jei atiduodamos EEĮ atliekos yra tos pačios paskirties kaip perkama nauja EEĮ ir jei atiduodamos EEĮ atliekų kiekis (skaičiuojant įrangos vienetais) atitinka perkamos EEĮ kiekį.

Šiuo metu Klaipėdos mieste veikia 3 DGASA. Informacija apie DGASA pajėgumas pateikta [Lentelė 27](#), o jų išsidėstymas Klaipėdos miesto teritorijoje pavaizduotas [Pav. 1](#). Visas DGASA eksploatuoja KRATC, kuris turi pavojingųjų atliekų tvarkymo licenciją, suteikiančią teisę DGASA rinkti ir saugoti buitines pavojingąsias atliekas iki jų perdavimo pavojingąsias atliekas tvarkančioms įmonėms.

Atliekos DGASA iš gyventojų priimamos nemokamai. Į šias aikšteles gyventojai gali atvežti didelių gabaritų buitines atliekas, antrines žaliavas, tekstilės atliekas, EEĮ atliekas, liuminescencines lempas, buityje susidarančias statybos ir griovimo atliekas, naudotas padangas, akumuliatorius ir baterijas, panaudotą aliejų, buitines pavojingąsias ir žaliąsias atliekas. Juridiniai asmenys pagal sutartis į DGASA gali pristatyti žaliąsias atliekas. Surinktos atliekos saugojamos ir apdorojamos iki jų išvežimo į atliekas tvarkančias įmones.

Lentelė 27. DGASA Klaipėdos mieste

Teritorija	DGASA adresai	Plotas, ha	Didžiausias vienu metu leidžiamas laikyti atliekų kiekis, t	Paruošimo naudoti pakartotinai pajėgumai, t/m.	Apdorojimo pajėgumai, t/m
Klaipėdos m.	Šiaurės pr. 30, Klaipėda	0,4226	91	313	1 441,5
	Tilžės g. 66a, Klaipėda	0,3807	91	294	1 441,5
	Plieno g. 13, Klaipėda	0,5523	91	397	1 441,5
Bendri pajėgumai:			-	1 004	4 324,5

Šaltinis: KRATC, 2022 m.

Siekiant mažinti vartojimą ir gyventojų išmetamų atliekų kiekį, KRATC siūlo gyventojams keistis daiktais, juos dovanoti kitiems. Visose KRATC didžiųjų atliekų aikštelėse priimami nebereikalingi baldai, buitines reikmenys, knygos, žaislai. Jie sutvarkomi, suremontuojami ir atiduodami į mainų stotelę “IMK”, Tilžės g. 51, Klaipėdoje (Tilžės turgaus teritorijoje). Prireikus stalo, kėdės ar kokio nors buitines aksesuaro, juos galima pasiimti nemokamai. Daiktų

mainų stotelėje IMK daiktų dalinimosi paslauga vykdoma trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 iki 16 val.

KRATC taip pat skatina gyventojus keisti daiktais internete. Gyventojų siūlomus ir mainų stotelėje esančius daiktus galima matyti ir rezervuoti KRATC internetinėje platformoje: <https://mano.kratc.lt/exchange>. 2021 m. – 101 t, 2022 m. – 103 t pakartotiniam naudojimui tinkamų daiktų surado savo naujus šeiminius, toks kiekis atliekų nepateko į sąvartyną ar atliekų deginimo jėgainę.

KRATC duomenimis, 2022 m. Klaipėdos m. savivaldybės aikštelėse (DGASA) buvo atskirai surinkta beveik 8,0 tūkst. tonų atliekų (.

Lentelė 28), iš kurių didžiąsą dalį – beveik pusę sudarė statybinės atliekos, 38 proc. – didelių gabaritų ir medienos atliekos (Lentelė 29). Per aikšteles surenkamų atliekų kiekiai nuo 2015 m. išaugo 5 kartus ir tai rodo, kad gyventojai vis daugiau naudojami šiomis aikštelėmis.

Lentelė 28. Klaipėdos m. savivaldybės DGASA atskirai surinktos komunalinės atliekos 2015-2022 m., tonomis

DGASA adresai	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Šiaurės pr. 30, Klaipėda	638	792	996	1 551	2 244	2 797	3 014	3 086
Tilžės g. 66a, Klaipėda	489	720	803	1 248	1 870	1 683	1 690	2 017
Plieno g. 13, Klaipėda	406	554	725	1 334	2 431	2 700	2 982	2 878
Iš viso:	1 533	2 066	2 524	4 133	6 545	7 180	7 686	7 981

Šaltinis: KRATC, 2022 m.

Lentelė 29. Klaipėdos m. savivaldybės DGASA atskirai surinktos komunalinės atliekos pagal rūšis 2021-2022 m., tonomis

Atliekos	2021	2022
Statybinės atliekos	3 265	3 840
Didelių gabaritų ir medienos atliekos	3 353	3 068
Naudotos padangos	340	414
EEĮ atliekos	224	227
Antrinės žaliavos	384	335
Žaliosios atliekos	-	-
Kitos atliekos (pavoingosios ir tekstilės atliekos)	120	95
Iš viso:	7 686	7 981

Šaltinis: KRATC, 2022 m.

Atliekų turėtojas padangų atliekas gali (pasirinktinai) pristatyti ne tik į DGASA, bet ir į padangų platinimo vietą ar transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančią įmonę.

Per aikšteles surinktos didelių gabaritų ir medienos atliekos nebešalinamos sąvartyne kaip anksčiau, o yra apdorojamos KRATC Didžiųjų atliekų (baldų) apdorojimo aikštelėje, Uosių g. 7, Dumpių kaimas, Klaipėdos raj. Aikštelės pajėgumas apie 15 000 t per metus. Susmulkinus senus baldus ir kitas didelių gabaritų atliekas, susidaro degiosios atliekos, perdirbimui tinkamos medienos atliekos bei kitos antrinės žaliavos (metalo, stiklo).

Informacija apie Klaipėdos mieste diegiamas/įdiegtas papildančias atliekų surinkimo sistemas ir jų operatorius pateikta Lentelė 2.

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme nustatyta, kad EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijos privalo sudaryti sutartis su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtas

juridiniai asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl buitinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose DGASA ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo. Analogiška tvarka taikoma ir padangų gamintojams bei importuotojams. 2013 m. KRATC pasirašė sutartį dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo DGASA ir aikštelių dalinio finansavimo Nr. 13-113 su visomis trimis EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijomis: VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“, asociacija „EEPA“ ir VšĮ „Ekošviesa“. 2020 m. KRATC pasirašė sutartį su VšĮ „Padangų importuotojų organizacija“ dėl padangų atliekų surinkimo DGASA ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo. Analogiškos sutartys sudarytos ir su kitomis padangų importuotojų organizacijomis.

Tekstilės atliekų tvarkymas. Tekstilės atliekas gyventojai gali pristatyti į DGASA arba į specialius tekstilės konteinerius. Šiuo metu Klaipėdos mieste yra atliekų tvarkytojo pastatyti ir aptarnaujami 28 vnt. tekstilės konteinerių, planuojama konteinerių tinklą plėtoti. Tekstilės konteineriai skirti labdarai tinkamiems drabužiams ir aprangos aksesuarams surinkti: tvarkingiems rūbams, avalynei, rankinėms, užuolaidoms. 2022 m. atskirai buvo surinktos 285 t tekstilės atliekų – 220 t surinktos konteineriais, o 65 t – per DGASA. Tekstilės atliekas tvarkančios įmonės išrūšiuoja pakartotiniam naudojimui tinkamus drabužius bei avalynę (jie dažniausiai išvežami į Pakistaną ar Afrikos šalis), šluostėms tinkamas tekstilės atliekas, o likęs neperdirbamas srautas nukreipiamas deginimui arba šalinimui.

2.9 Visuomenės švietimas ir informavimas

Visuomenės švietimo veiklą vykdo tiek Klaipėdos miesto savivaldybė, tiek KATS administratorius – KRATC. Klaipėdos miesto savivaldybė vietinės rinkliavos lėšomis finansuoja ir kasmet vykdo įvairias visuomenės informavimo ir švietimo atliekų tvarkymo klausimais veiklas – organizuoja įvairias viktorinas, konkursus, edukacines pamokas, radijo laidas, įrengia informacinius standus prie konteinerių aikštelių, vykdo viešinimą per žiniasklaidos atstovus atliekų tvarkymo ir miesto švaros / tvarkos klausimais ir pan.

Lentelė 30. Klaipėdos miesto savivaldybės vykdomo švietimo atliekų tvarkymo klausimais 2013-2022 m. vykdymo ataskaita

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Priemonių skaičius, vnt.	10	15	13	8	9	8	6	4	7	6
Panaudotos lėšos, tūkst. Eur su PVM	14,5	56,7	41,8	13,6	33,3	26,0	21,4	3,1	39,4	28,5

Šaltinis: savivaldybės duomenys, 2022 m.

KRATC aktyviai skleidžia informaciją apie Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo sistemą, sukurtą regioninę komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą, tinkamus atliekų tvarkymo būdus bei svarbą aplinkos kokybės gerinimui, naudodamas įvairias visuomenės informavimo priemones (nuolat atnaujinamas KRATC internetinis puslapis, straipsniai spaudoje, reportažai televizijoje ir radijuje, kitos priemonės).

Bendrovė bendradarbiauja ir dalijasi patirtimi su Lietuvos ir ES šalių analogiškais įmonėmis, Lietuvos universitetais, įsitraukia į tvarumo ir ekologijos idėjas propaguojančius renginius „Tvarios ateities kūrėjų laboratorija“, „Atliekų kultūra Egzaminas“, „Mes darom“, „Darom prie jūros“ ir kt.

KRATC darbuotojai rengia pažintines ekskursijas Klaipėdos regioniniame sąvartyne (Dumpių k., Klaipėdos r.), skaito paskaitas moksleiviams atliekų rūšiavimo tema.

Siekiant, kad informacija apie atliekų tvarkymą pasiektų kuo daugiau regiono gyventojų, 2021 m. publikuoti straipsniai apie atliekų rūšiavimą, kompostavimą, pavojingųjų atliekų tvarkymą, atliekų sistemos pokyčius Klaipėdos regiono spaudoje. Vyko reportažai per radijo stotį „Laluna“, „Balticum TV, LRT televizijas. Gyventojams aktyviai informacija apie atliekų tvarkymą atnaujinama KRATC internetinėje svetainėje www.kratc.lt, bendrovės socialinio tinklo *Facebook* paskyroje. Pastarosiose paskyrose didelis dėmesys skiriamas atliekų prevencijos, maisto švaistymo mažinimo ir atliekų bei daiktų pakartotinio naudojimo temoms. KRATC internetinėje svetainėje gyventojams prieinamai ir suprantamai pateiktas Atliekų tvarkymo (rūšiavimo) vadovas ir Rūšiavimo enciklopedija su video medžiaga.

2.10 Valstybinių komunalinių atliekų tvarkymo užduočių 2014-2020 m. ir ankstesnio planavimo laikotarpio plano priemonių įgyvendinimo analizė

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo sistema vertinama pagal tai, kaip įgyvendintos valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, nustatytos *Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plane*. Šis vertinimas pateiktas šio plano **Lentelė 31**.

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano priemonių įgyvendinimo analizės rezultatai pateikti **1 priede**.

Lentelė 31. Valstybiniame atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plane nustatytų užduočių įgyvendinimo būklės Klaipėdos m. savivaldybėje vertinimas.

Eil. Nr.	VATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotis	Įgyvendinimas
<i>Valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys</i>			
1.	230.1. 236. 237. 8 priedas	Užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos Klaipėdos m. savivaldybės komunalinės biologiškai skaidžios atliekos iki 2020 metų sudarytų ne daugiau kaip 35 proc. 2000 metų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų: - 2014-2015 m. – 20 421 tonų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų; - 2016-2017 m. – 18 378 tonų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų; - 2018-2019 m. – 16 336 tonų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų; - nuo 2020 m. – 14 294 tonų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų.	Įgyvendinta. 2020 m. sąvartyne pašalinta tik 2 687 t komunalinių biologiškai skaidžių atliekų iš visos Klaipėdos m. savivaldybės. Plačiau apie šios užduoties vykdymą žr. Lentelė 15.
2.	230.2. 242.	Iki 2016 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 45 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį).	Įgyvendinta.
3.	230.3. 242.	Iki 2020 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 65 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį).	2020 m. Klaipėdos m. savivaldybėje perdirbta, pakartotinai ar kitaip panaudota 95,18 proc. komunalinių atliekų (Lentelė 11, Pav. 8).
4.	230.4.	Užtikrinti, kad iki 2020 metų mažiausiai 50 proc. (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiamos naudoti pakartotinai ir perdirbti.	<u>Neįgyvendinta, iki užduoties įvykdymo trūksta 6,1 proc.:</u> Komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų 2020 m. Klaipėdos mieste buvo paruošta naudoti pakartotinai ir perdirbti (vertinant su juridinių asmenų sutvarkytais antrinių žaliavų kiekiais) 43,9% Komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų 2020 m. Klaipėdos mieste buvo paruošta naudoti pakartotinai ir perdirbti (vertinant tik per komunalinių atliekų tvarkymo sistemą ir vienkartinį pakuočių užstato sistemą surinktus ir sutvarkytus antrinių žaliavų kiekius) 35,6%
<i>Sąvartynuose šalinamų biologiškai skaidžių atliekų kiekio mažinimo užduotys</i>			
5.	239.1.	Iki 2016 metų gyventojams ir kitiems asmenims (pvz., gėlių parduotuvėms, kapinėms ir kt.), kurių atliekų tvarkymą organizuoja savivaldybės, užtikrinti žaliųjų atliekų surinkimą ir tvarkymą arba tokių atliekų tvarkymą jų susidarymo vietoje.	Įgyvendinta. Klaipėdos miesto savivaldybėje ¹⁵ žaliosios atliekos yra surenkamos apvažiuojant atliekų turėtojus pagal iš anksto atliekų surinkėjo viešai paskelbtą grafiką ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę. Susikaupus didesniai kiekiui laikinai pastatomas specialus konteineris minėtoms atliekoms surinkti, taip pat gyventojai atliekas nemokamai gali atvežti į žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę. Gyventojams bei švietimo įstaigoms išdalinta 3258 individualūs konteineriai žaliųjų atliekų surinkimui ir 2061 vnt. namudinio kompostavimo

¹⁵ Pagal Klaipėdos m. sav. Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plano ataskaitą už 2020 m.

Eil. Nr.	VATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotis	Įgyvendinimas
			konteinerių. Nuo 2020 metų žaliųjų atliekų surinkimo individualūs konteineriai išduodami ir sodininkų bendrijų nariams.
6.	239.2.	Iki 2016 metų baigti įrengti mechaninio biologinio apdoravimo įrenginius, kuriuose būtų atskiriamos ir apdorojamos biologiškai skaidžios atliekos, arba mechaninio apdoravimo įrenginius, kuriuose biologiškai skaidžios atliekos būtų apdorojamos, prieš jas perduodant naudoti energijai gauti.	Įgyvendinta. 2015 m. rugsėjo mėn. Klaipėdos regioninio sąvartyno teritorijoje, Dumpių kaime pradėjo veikti mechaninio rūšiavimo gamykla. Joje atskiriamos antrinės žaliavos, inertinės medžiagos. Likusi degi frakcija, tame tarpe ir žaliosios atliekos vežamos į UAB „Fortum Klaipėda“ (nuo 2021 m. UAB „Klaipėda Gren“) termofikacinę jėgainę ir panaudojamos energijos gavybai.
7.	239.3.	Iki 2019 metų įdiegti maisto / virtuvės atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir įrengti pakankamus pajėgumus atskirai surinktoms maisto / virtuvės atliekoms apdoroti. <i>Užduoties įgyvendinimas pavélintas nacionaliniu mastu (– iki 2024 m. aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, taip pat užtikrinti, plėtoti ir skatinti kompostavimo bendruomenių daržuose sistemą)</i>	Pradėta įgyvendinti. KRATC parengė investicinį projektą „Maisto atliekų apdoravimo infrastruktūros sukūrimas Klaipėdos RATC“ ir pateikė paraišką dėl projekto įgyvendinimo ir finansavimo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus panaudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.2.1-APVA-R-008 priemonę „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“. Individualiam kompostavimui Klaipėdos m. išdalinta 2061 vnt. namudinio kompostavimo dėžių. Taip pat 2019 m. išdalinti 2861 vnt. 0,24 m ³ konteineriai žaliųjų atliekų surinkimui individualioms valdoms ir 68 vnt. 1,1 m ³ konteineriai ugdymo įstaigoms. Į konteinerius gyventojai ir įstaigos gali išmesti žaliąsias atliekas ir vaisių bei daržovių atliekas (dalinis maisto atliekų surinkimas). Žaliosios ir augalinės kilmės maisto atliekos apdorojamos Glaudėnų žaliųjų atliekų aikštelėje.
8.	239.4.	Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą pagal galimybes suderinti su komunalinių nuotekų dumblo tvarkymo infrastruktūra.	Pradėta įgyvendinti, priemonė bus tęsiama 2021-2027 m. laikotarpyje. 2022 m. su AB „Klaipėdos vanduo“ pasirašytas ketinimų protokolai dėl po maisto atliekų apdoravimo gautos biomasės perdavimo į AB „Klaipėdos vanduo“ nuotekų dumblo anaerobinio apdoravimo įrenginius. Planuojami ir techniniai sprendiniai – biomasės perdavimas pulpovamzdžiu iš KRATC maisto atliekų apdoravimo įrenginių į AB „Klaipėdos vanduo“ nuotekų dumblo anaerobinio apdoravimo įrenginius.
Rūšiuojamojo atliekų surinkimo plėtros užduotys			
9.	246.1.	Iki 2015 m. sausio 1 d. patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, o pasikeitus teisės aktuose nustatytiems antrinių žaliavų surinkimo reikalavimams – jas atnaujinti.	Įgyvendinta.

Eil. Nr.	VATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotis	Įgyvendinimas
			Klaipėdos m. sav. mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių stovėjimo vietų ir aikštelių išdėstymo schema patvirtinta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. AD1-2011 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių stovėjimo vietų ir aikštelių išdėstymo schemos patvirtinimo“. Ši schema paskutinį kartą atnaujinta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. AD1-679.
10.	246.2.	<p>Užtikrinti, kad būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti, pagal šiuos minimalius reikalavimus: 246.2.1 ir 246.2.2 Klaipėdos miesto savivaldybės gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 600 gyventojų, o kitose Klaipėdos regiono savivaldybėse – 800 gyventojų, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose;</p> <p>246.2.3. vidutiniai atstumai iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių nustatomi rengiant (atnaujinant) ir tvirtinant konteinerių aikštelių išdėstymo schemas;</p> <p>246.2.4. savivaldybių gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose, kai individualių namų savininkai neaprūpinti individualiais pakuočių ir stiklo atliekų surinkimo konteineriais, ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš tokio kvartalo ar bendrijos teritorijos arba įvažiavimo į juos, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams (bendrijų nariams) patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose.</p>	<p>Įgyvendinta.</p> <p>Klaipėdos m. sav. viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė tenka 566 gyventojams¹⁶.</p> <p>Rengiant ir atnaujinat konteinerių aikštelių išdėstymo schemas Klaipėdos miesto savivaldybėje yra įvertinti atstumai iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių.</p> <p>Įgyvendinta.</p>

¹⁶ Pagal AAA skelbiamą Apibendrintą informaciją apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemas Lietuvos savivaldybėse 2020 metais.

2.11 Komunalinių atliekų tvarkymo stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių analizė

Žemiau pateikta komunalinių atliekų tvarkymo Klaipėdos miesto savivaldybėje stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių analizė.

Stiprybės

Klaipėdos miesto savivaldybėje komunalinių atliekų tvarkymo paslauga yra prieinama ir teikiama visiems atliekų turėtojams 100 proc.

Sukurta regioninė komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra Klaipėdos regione – Klaipėdos regioninis sąvartynas, mišrių komunalinių atliekų Mechaninio apdorojimo įrenginys, Didžiųjų atliekų (baldu) apdorojimo aikštelė, DGASA ir ŽAKA, pradėtas įgyvendinti maisto atliekų apdorojimo pajėgumų sukūrimo projektas. Per regionines aikšteles Klaipėdos mieste surenkamų atliekų kiekiai nuo 2015 m. išaugo beveik 5 kartus ir tai rodo, kad gyventojai vis daugiau naudojami šiomis aikštelėmis arba vežėjų teikiama atliekų surinkimo paslauga apvažiavimo būdu, nes apvažiavimo būdu surinktos atliekos pristatomos į KRATC aikšteles.

Beveik 99 proc. Klaipėdos m. susidariusių komunalinių atliekų yra panaudojamos (perdirbamos ir panaudojamos energijai gauti) ir tik labai nedidelė dalis šalinama sąvartyne (apie 1 proc.). Atliekų naudojimas energijai gauti UAB „Fortum Klaipėda“ (nuo 2021 m. UAB „Klaipėda Gren“) termofikacinėje jėgainėje leido iki minimumo sumažinti komunalinių atliekų, tame tarpe ir biologiškai skaidžių atliekų, šalinimą sąvartyne.

Komunalinės atliekos renkamos atskirais srautais, pvz., antrinės žaliavos ir pakuočių atliekos, žaliosios, didelių gabaritų, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, tekstilės atliekos ir kt. Individualiam kompostavimui Klaipėdos m. išdalinta 2 224 vnt. namudinio kompostavimo dėžių. Taip pat, vykdant dalinį maisto atliekų surinkimą, individualioms valdoms ir ugdymo įstaigoms yra išdalinti konteineriai žaliųjų atliekų surinkimui, į kuriuo galima išmesti ne tik žaliąsias atliekas, bet ir vaisių bei daržovių atliekas. Savivaldybė ruošiasi maisto atliekų rūšiuojamajam surinkimui nuo 2024 m., įsigyti maisto atliekų surinkimo konteineriai su valstybės parama.

Sukurta *Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plano* reikalavimus atitinkantis pakuočių ir antrinių žaliavų surinkimo aikštelių tinklas, t. y. įrengtos 399 pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelės, vidutiniškai viena aikštė su rūšiavimo konteineriais aptarnaujami 389 gyventojai arba 210 butai. Klaipėdos mieste net 94 proc. individualių namų valdų yra aprūpintos individualiais rūšiavimo konteineriais, kuriais surenkama beveik penkis kartus daugiau antrinių žaliavų vienam gyventojui, palyginus su bendro naudojimo konteineriais.

Atskirai surenkamų komunalinių atliekų kiekiai savivaldybėje kasmet didėja, o mišrių komunalinių atliekų – mažėja. Auga atskirai surenkami komunalinių atliekų kiekiai, tokiu būdu prisidedama prie šių atliekų neigiamo poveikio aplinka mažinimo.

Naudojant įvairias visuomenės informavimo priemones atliekų tvarkymo klausimais aktyviai šviečiama ir informuojama visuomenė. Kasmet didesnis dėmesys skiriamas atliekų prevencijai ir pakartotiniam naudojimui, vykdomos įvairios visuomenės švietimo ir informavimo kampanijos. Mainų stotelėje „IMK“, esančioje Tilžės turgaus teritorijoje, gyventojai gali pasiimti / mainyti sutvarkytus, suremontuotus nebereikalingus baldus, buitines reikmenis, knygas, žaislus, kurie buvo priimti KRAATC didžiųjų atliekų aikštelėse.

Silpnybės

Klaipėdos mieste kaip ir visoje Lietuvoje neįvykdyta 2020 m. valstybinė užduotis paruošti naudoti pakartotinai ir perdirbti mažiausiai 50 proc. komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų. Tai rodo ne tik žemą rūšiuojamojo surinkimo lygį savivaldybėse, bet ir sisteminės šalies problemas, organizuojant bei tvarkant pakuočių atliekas, gamintojų ir importuotojų vangumą efektyvinti komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų tvarkymą.

Daugiabučių namų gyventojams trūksta motyvacijos rūšiuoti atliekas, todėl antrinių žaliavų rūšiavimas kolektyviniais konteneriais nėra efektyvus. Klaipėdos mieste net 94 proc. gyventojų gyvena daugiabučiuose namuose. Gyventojų motyvacijos stoka gali būti kliūtimi rūšiuojant ir maisto atliekas.

Mišrios komunalinės atliekos vis dar sudaro didžiausią komunalinių atliekų srautą. Klaipėdos m. savivaldybėje didžioji dalis, t. y. 65 proc., surinktų komunalinių atliekų yra sudeginama termofikacinėje jėgainėje ir tik 34 proc. surinktų komunalinių atliekų (2022 m. duomenys) perdirbama ir panaudojama pakartotinai.

Iki šiol Klaipėdos mieste nėra pilnai įdiegta maisto atliekų (išskyrus aliejaus atliekų) rūšiuojamojo surinkimo sistema, didžioji dalis maisto atliekų kartu su mišrių atliekų srautu patenka į deginimo įrenginius, neišnaudojamas jų perdirbimo potencialas.

Galimybės

ES ir nacionalinė finansinė parama komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtrai: rūšiuojamajam atliekų surinkimui, DGASA tinklo plėtrai.

Žiedinės ekonomikos politika bei strategija, plečiama gamintojų atsakomybė sudaro galimybes gerinti savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, plėtoti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą, bei didinti visuomenės ekologinį sąmoningumą, prisidėjimą prie atliekų prevencijos, pakartotinio naudojimo.

Grėsmės

Visuomenės aplinkosauginis sąmoningumas, motyvacija bei nusiteikimas rūšiuoti bus vangus ir rūšiuotų atliekų kiekiai augs nepakankamai, kad būtų užtikrintas rūšiuojamojo surinkimo bei perdirbimo užduočių vykdymas.

Nesant pakankamų privačių paruošimo perdirbimui bei perdirbimo pajėgumų, savivaldybė susidurs su sunkumais realizuoti atskirai surinktas komunalinių atliekų frakcijas.

Esant per mažam paramos lygiui rūšiuojamajam surinkimui, jo infrastruktūrai, finansinė našta bus perkelta atliekų turėtojams ir reikės didinti vietinės rinkliavos dydžius, nors gyventojai vis daugiau ir daugiau rūšiuos komunalines atliekas.

3 KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO STRATEGIJA 2021-2027 m.

Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, tikslai ir uždaviniai iki 2027 m. nustatyti, vadovaujantis *Valstybiniu atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planu* bei *Klaipėdos regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planu*. Plėtojant Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, siekiama įgyvendinti aukštesnio prioriteto atliekų prevencijos ir tvarkymo būdus, išlaikant žemą komunalinių atliekų šalinimo lygį bei sumažinant atliekų naudojimą energijai gauti.

Laikantis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo, pirmiausia turi būti vengiama komunalinių atliekų susidarymo, o atliekos, kurių susidarymo neįmanoma išvengti, turi būti paruošiamos naudoti pakartotinai ir perdirbamos, tik perdirbti nebetinkamos atliekos turėtų būti naudojamos energijos gamybai.

3.1 Komunalinių atliekų tvarkymo užduotys iki 2027 m.

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane numatomos įgyvendinti komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, kurias kaip pareigą savivaldybėms nustato *Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas*, pateiktos **Lentelė 32**. Šioje lentelėje taip pat numatyta, kurios komunalinių atliekų tvarkymo užduotys bus vykdomos per Klaipėdos miesto savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, o kurios savivaldybei bendradarbiaujant su kitomis regiono savivaldybėmis per sukurtą regioninę komunalinių atliekų tvarkymo sistemą.

Lentelė 32. Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys ir planuojamas jų įgyvendinimas

Eil. Nr.	VAPTP punktas	Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	Planuojamas komunalinių atliekų tvarkymo užduoties įgyvendinimas Klaipėdos m. savivaldybėje
Valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys			
		260. Komunalinių atliekų tvarkymo sistema kiekvienoje Lietuvos savivaldybėje, planuojant įrenginių plėtrą ir pajėgumus, turi būti organizuojama atskirai surenkant atliekas taip, kad būtų įgyvendintos šios valstybinės užduotys	
1.	260.1.	– iki 2025 m. padidinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį, kad jis sudarytų ne mažiau kaip 55 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį);	Atsakinga Lietuvos valstybė, šios valstybinės užduotys bus pasiektos savivaldybėms įgyvendinus 261.1 p. nustatytas užduotis
2.	260.2	– iki 2030 m. padidinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį, kad jis sudarytų ne mažiau kaip 60 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį);	
3.	260.3	– iki 2030 m. sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekį, kad jis sudarytų ne daugiau kaip 5 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį).	Regioniniu principu: savivaldybėms bendradarbiaujant – per sukurtą Klaipėdos regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemą.
Rūšiuojamojo atliekų surinkimo plėtros užduotys savivaldybėms ir regionams			
4.	261.1	– atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis 2023 m. turi sudaryti ne mažiau kaip 60 proc.,	Savivaldybė/ Klaipėdos RATIC

Eil. Nr.	VAPTP punktas	Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	Planuojamas komunalinių atliekų tvarkymo užduoties įgyvendinimas Klaipėdos m. savivaldybėje
		2024 m. – 65 proc., 2025 m. – 70 proc., 2026 m. – 75 proc., 2027 m. – 80 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio.	Savivaldybė plėtos rūšiuojamąjį surinkimą konteneriais bei bendradarbiaujant su Klaipėdos RATC plėtojant DGASA tinklą
5.	261.2	– iki 2024 m. aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, taip pat užtikrinti, plėtoti ir skatinti kompostavimo bendruomenių daržuose sistemą. Biologines atliekas kompostuojantiems gyventojams gali būti taikomos nuolaidos už komunalinių atliekų tvarkymą;	Savivaldybė
6.	261.3.	– sudaryti galimybę butyje susidarančioms išrūšiuotoms statybinėms atliekoms surinkti;	Klaipėdos RATC
7.	261.4	– atskirai surinkti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekas. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis;	Savivaldybė / Klaipėdos RATC
9.	261.5	– iki 2025 m. aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis butyje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis;	Savivaldybė / Klaipėdos RATC
10.	261.6	– iki 2025 m. užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas butyje susidarančias pavojingas atliekas (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas).	Savivaldybė / Klaipėdos RATC
	261.7	užtikrinti, kad gyventojai būtų aprūpinti tinkamomis priemonėmis atliekoms surinkti pagal šiuos minimalius reikalavimus:	
11.		– 261.7.1. gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose, atliekų surinkimo aikštelėse, šalia mišrių komunalinių atliekų kontenerių pastatyti antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) kontenerius vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka;	Savivaldybė
12.		– 261.7.2. kolektyviniuose soduose pastatyti, jei trūksta, kolektyvinius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) kontenerius ir užtikrinti, kad jie būtų ištuštinami laiku;	Savivaldybė
13.		– 261.7.3. individualių gyvenamųjų namų gyventojams pastatyti individualius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) surinkimo kontenerius arba užtikrinti kitas gyventojams patogias antrinių žaliavų surinkimo priemones, taip pat užtikrinti, kad konteneriai būtų ištuštinami laiku;	Savivaldybė
14.		– 261.7.4. pastatyti specialius kontenerius tekstilės, pavojingosioms, statybinėms atliekoms surinkti arba užtikrinti gyventojams kitas priemones ir būdus butyje	Savivaldybė / Klaipėdos RATC

Eil. Nr.	VAPTP punktas	Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	Planuojamas komunalinių atliekų tvarkymo užduoties įgyvendinimas Klaipėdos m. savivaldybėje
		susidarančioms tekstilės, pavojingosioms ir statybinėms atliekoms atskirai surinkti (apvažiuojamasis surinkimas ne rečiau kaip 4 kartus per metus, individuali atliekų išvežimo paslauga pagal gyventojų užsakymą, specialūs maišai ar kitos priemonės);	
15.		– 261.7.5. iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų;	Klaipėdos RATC
16.		– 263.3. plėsti atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelių) tinklą;	Klaipėdos RATC

3.2 Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 28 straipsniu pagrindinis savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo plano tikslas – nustatyti savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo priemonės, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims.

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas atnaujina Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2013–2020 m. planą, patvirtintą Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2013 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T2-130 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės 2013–2020 m. atliekų tvarkymo plano patvirtinimo“ ir numato priemones, užtikrinančias 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių bei Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane (VAPTP), Klaipėdos regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane nustatytų užduočių įgyvendinimą.

Vadovaujantis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetais ir siekiant įgyvendinti komunalinių atliekų tvarkymo užduotis, nustatomi šie **Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai iki 2027 metų:**

1 tikslas. Bendradarbiaujant su atliekų turėtojais, ugdyti jų sąmoningumą ir atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų supratimą (pakeisti požiūrį, sumažinti, naudoti pakartotinai ir perdirbti)

1.1. uždavinys. Padidinti visuomenės įsitraukimą įgyvendinant atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetus per partnerystes, didesnę komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir įvairias žiniasklaidos priemones

1.2. uždavinys. Stiprinti Klaipėdos miesto savivaldybės darbuotojų administracinius gebėjimus žiedinės ekonomikos, atliekų prevencijos ir efektyvaus tvarkymo srityse

2 tikslas. Mažinti susidarančių komunalinių atliekų kiekį ir šiukšlinimą

- 2.1. uždavinys.** Padėti gyventojams keisti elgesį, siekiant sumažinti maisto švaistymą
- 2.2. uždavinys.** Padėti gyventojams keisti elgesį, siekiant sumažinti susidarančių komunalinių atliekų kiekį ar jų pavojingumą
- 2.3. uždavinys.** Plėtoti ir vystyti paruošimo naudoti pakartotinai veiklą
- 2.4. uždavinys.** Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles

3 tikslas. Didinti komunalinių atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir mažinti mišrių komunalinių (nerūšiuotų) atliekų kiekius

- 3.1. uždavinys.** Skatinti atliekų turėtojus kompostuoti biologines atliekas namų ūkio sąlygomis
- 3.2. uždavinys.** Plėsti biologinių atliekų (žaliųjų ir maisto atliekų) rūšiuojamojo surinkimo apimtis
- 3.3. uždavinys.** Plėsti pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų atskiro surinkimo (pirminio rūšiavimo) apimtis
- 3.4. uždavinys.** Plėtoti kitų paruošimui naudoti pakartotinai ir perdirbimui tinkamų atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą ir paslaugas
- 3.5. uždavinys.** Vystyti butyje susidarančių pavojingųjų atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą ir paslaugas

4 tikslas. Užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančių komunalinių atliekų tvarkymą

- 4.1. uždavinys.** Užtikrinti viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą
- 4.2 uždavinys.** Plėtoti Klaipėdos miesto ir Klaipėdos regiono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą
- 4.3 uždavinys.** Aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu eksploatuoti komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą, optimizuoti jos darbą ir poveikį aplinkai
- 4.4 uždavinys.** Vykdyti atliekų monitoringą

3.3 Komunalinių atliekų srautų susidarymo ateityje vertinimas

Susidarančių komunalinių atliekų kiekis ateityje priklausys nuo gyventojų skaičiaus kitimo, ekonominio augimo ir vartojimo pokyčių. Ekonominio augimo prognozės gali kisti nuo geopolitinės situacijos ir kitų priežasčių, kurias prognozuoti šiuo metu yra sudėtinga. Analizuojant pastarųjų metų gyventojų skaičiaus pokytį Klaipėdos miesto savivaldybėje (**Lentelė 4**) matyti, kad per 10 metų gyventojų skaičius savivaldybėje pakito labai neženkliai, o 2022 m. padidėjo, lyginant su ankstesniais pastaraisiais metais. Savivaldybės duomenimis, 2022 m. Klaipėdos savivaldybėje gyveno 172,3 tūkst. gyventojų. Palyginus su 2013 m. duomenimis, gyventojų skaičius Klaipėdos mieste padidėjo 4,4 proc. ir galėtų būti siejama su Ukrainos karo pabėgėliais. Tikėtina, kad panašus gyventojų skaičius išliks ir iki 2027 m.

Atsižvelgiant į gyventojų skaičiaus pokyčio tendencijas, prognozuojamas komunalinių atliekų susidarymas, įskaitant pakartotinį daiktų naudojimą, pateiktas **Lentelė 33**:

Lentelė 33. Prognozuojamas komunalinių atliekų susidarymas Klaipėdos mieste iki 2027 m.

	2022 (faktas)	2023	2024	2025	2026	2027
Komunalinės atliekos, surenkamos per KA tvarkymo sistemą, t*	62 210	66 714	67 087	67 321	67 583	67 945
Namudinis kompostavimas, t	680	680	748	823	905	996
Vienkartinės pakuotės, surenkamos per USAD sistemą, t	1 728	1 762	1 797	1 815	1 834	1 852
Iš viso komunalinės atliekos, t	64 718	69 156	69 632	69 959	70 322	70 793

* Įeina ne tik vietinė rinkliava apmokestintos atliekos, bet ir visos per KA tvarkymo sistemą surenkamos atliekos

Vertinant komunalinių atliekų sudėtį buvo daroma prielaida, kad šių atliekų sudėtis planavimo laikotarpiu nesikeis. Prognozuojama, kad per savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą surenkamų atliekų kiekiai kasmet po truputį didės (neįtraukiant naudotų padangų, kurios nėra laikomos komunalinėmis atliekomis, nors ir toliau šios atliekos bus surenkamos per DGASA, tačiau vertinant inertinių atliekų (buityje susidarantių statybinių atliekų) didesnę kontrolę ir atskirą surinkimą, nes šiuo metu inertinės atliekos mišriose atliekose sudaro net 20-28 proc.)¹⁷.

Kadangi juridinių asmenų mišrios komunalinės atliekos yra surenkamos kartu su gyventojų atliekomis, todėl vertinant komunalinių atliekų srautus ir rūšiuojamojo surinkimo užduotis buvo įtrauktos ir kitos juridinių asmenų atliekos, kurios statistiškai priskiriamos komunalinėms atliekoms. Informacija apie prognozuojamus komunalinių atliekų srautus Klaipėdos mieste 2023-2027 m. pateikta [Lentelė 34](#).

Kaip matyti iš prognozuojamų atliekų srautų, savivaldybei intensyviai plėtojant rūšiuojamojo surinkimo sistemas, 2027 m. prognozuojamas ženklus (daugiau nei 2 kartus) mišrių komunalinių kiekių mažėjimas bei labai ženklus atskirai surenkamų atliekų srautų kiekių išaugimas (taip pat daugiau nei 2 kartus). Norint pasiekti 2027 m. 80 proc. atskiro surinkimo užduotį, turės būti maksimaliai išnaudojama jau sukurta rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūra (antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų konteineriai, žaliųjų atliekų, tekstilės konteineriai, DGASA, ŽAKA, surinkimas apvažiavimo būdu, papildančios sistemos, USAD sistema ir pan.) bei plėtojama nauja (maisto atliekų surinkimo konteineriai, DGASA tinklas ir pan.).

¹⁷ 2022 m. kiekiuose statybinės atliekos nėra įtrauktos.

Lentelė 34. Komunalinių atliekų kiekių ir sudėties prognozė Klaipėdos mieste 2023-2027 m.

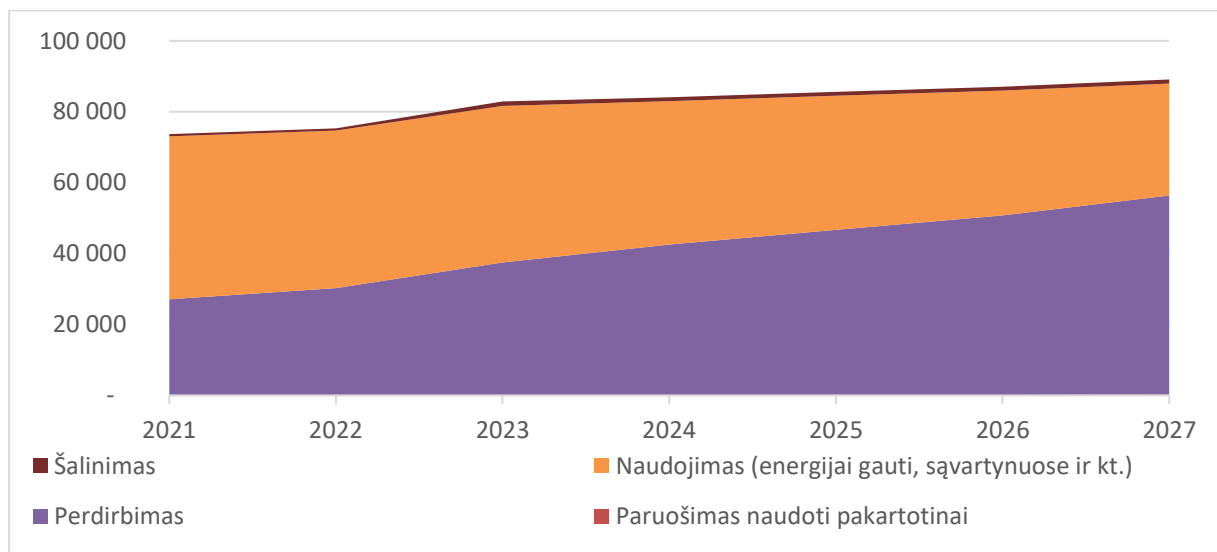
Sistema	Atliekų frakcija	2023	2024	2025	2026	2027
Komunalinių atliekų tvarkymo sistema (KATS), finansuojama VR lėšomis	Mišrios komunalinės atliekos	33 281	29 071	25 503	21 768	17 881
	<i>Atskirai surinktos komunalinės atliekos</i>	<i>33 425</i>	<i>38 008</i>	<i>41 810</i>	<i>45 807</i>	<i>50 056</i>
	Žaliosios atliekos	6 264	6 577	6 906	7 251	7 614
	Maisto atliekos	700	3 500	4 200	4 500	5 500
	Pakuočių atliekos ir antrinės žaliavos (popieriaus ir kartono, plastikų, stiklo ir metalų atliekos)	14 031	14 732	16 166	17 741	18 122
	Didžiosios atliekos	2 153	2 476	2 971	3 565	4 278
	Medienos atliekos	2 579	2 837	3 262	3 752	4 314
	Tekstilės atliekos	854	896	1 165	1 632	2 610
	EEĮ, baterijų ir akumuliatorių atliekos	921	948	977	996	1 026
	Inertinės atliekos	4 992	5 092	5 194	5 298	5 404
	Buityje susidarančios pavojingos atliekos	19	25	32	42	55
	Kitos atliekos	800	800	800	880	968
	Pakartotinio naudojimo daiktai	113	125	137	151	166
	Iš viso komunalinių atliekų (KATS)		66 706	67 079	67 313	67 575
Namudinis kompostavimas	Žaliosios atliekos	680	748	823	905	996
	Maisto atliekos	-	-	-	-	-
USAD	Užstatinių pakuočių atliekos	1 762	1 797	1 815	1 834	1 852
	Iš viso komunalinių atliekų (be JA)	69 148	69 624	69 951	70 314	70 784
Juridinių asmenų (JA) komunalinės atliekos	Pakuočių atliekos	9 045	9 498	10 447	11 492	12 641
	Žaliosios atliekos	2 852	2 995	3 145	3 208	3 528
	Maisto atliekos	175	175	175	175	175
	Didžiosios atliekos	1 500	1 650	1 733	1 819	1 910
Šiukšlių rinkimo atliekos	Talkų metu surinktos atliekos	198	158	127	101	81
	Iš viso komunalinių atliekų (su JA)	82 919	84 100	85 577	87 109	89 120

3.4 Komunalinių atliekų srautų tvarkymo ateityje vertinimas

Numatytų komunalinių atliekų rūšiavimo ir tvarkymo priemonių įgyvendinimo ir planuojamo pasiekti efekto vertinimas pateiktas 3.4.1-3.4.5 skyriuose. Informacija apie iki 2027 m. planuojamus pasiekti komunalinių atliekų rūšiavimo ir tvarkymo rodiklius Klaipėdos miesto savivaldybėje pateikta **Lentelė 35**. Kaip keisis planuojami komunalinių atliekų tvarkymo būdai pavaizduota **Pav. 10**.

Planuojant komunalinių atliekų tvarkymą, atsižvelgta į nustatytas valstybines komunalinių atliekų tvarkymo užduotis (**Lentelė 36**). Vertinama, kad įgyvendinus numatytas *Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano* priemones, 2027 m. atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis pasieks 80 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio savivaldybėje (**Lentelė 36**). Prognozuojama, kad sąvartyne šalinamų komunalinių atliekų kiekis ir toliau išliks apie 1 proc. nuo visų į komunalinių atliekų tvarkymo sistemą patekusių komunalinių atliekų kiekio. Labiausiai keisis perdirbamų ir naudojamų energijai gauti atliekų kiekių santykis. 2027 m. pavykus pasiekti 80 proc. rūšiuojamojo surinkimo užduotį, perdirbimui ir pakartotiniam naudojimui turėtų būti paruošiamas 63 proc. komunalinių atliekų, o sudeginama – beveik 36 proc.

Komunalinių atliekų tvarkymo srutai, sukūrus reikiamą komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą Klaipėdos mieste ir regione, pavaizduoti **Pav. 11**.

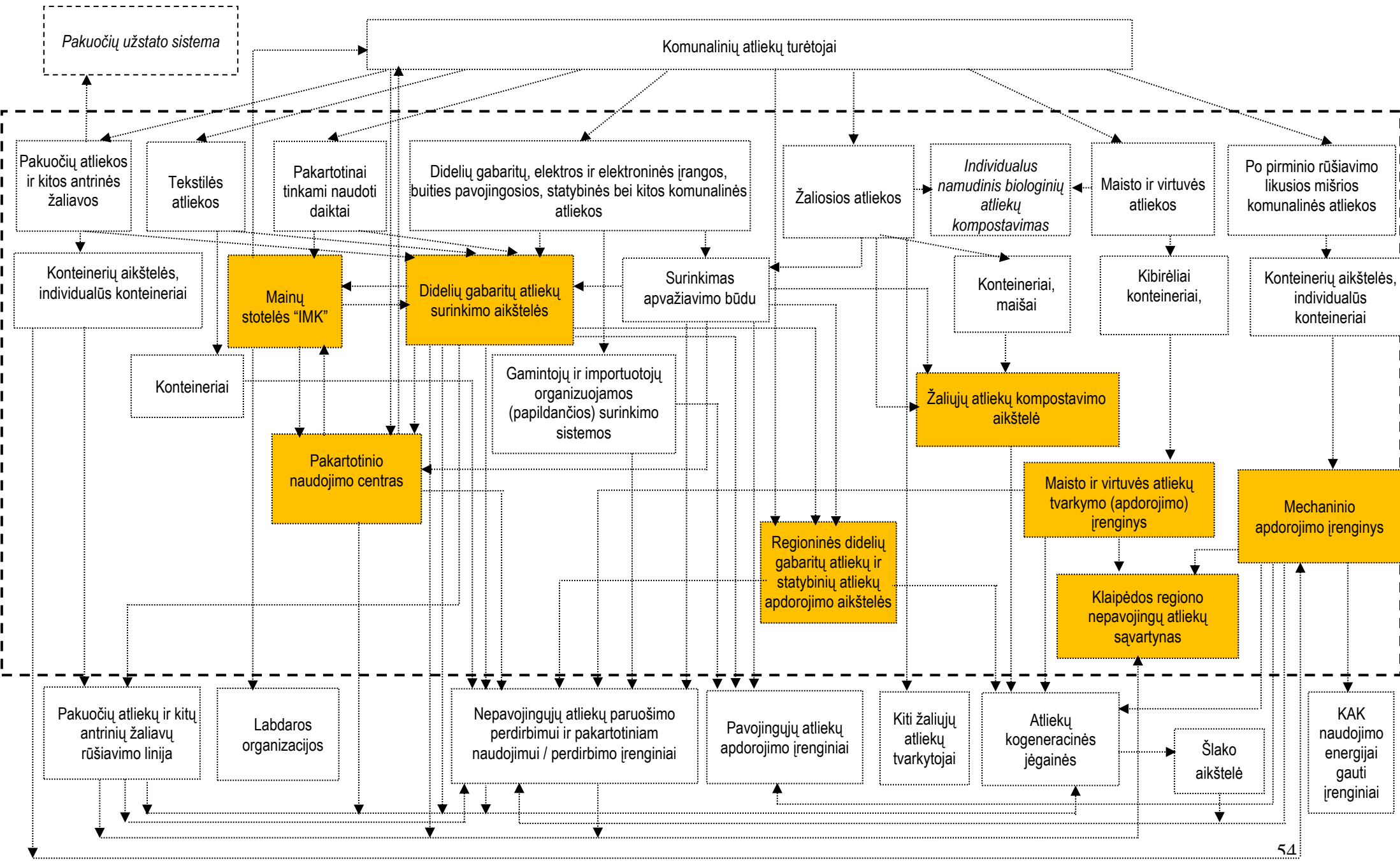
Pav. 10. Planuojamos Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo tendencijos pagal atliekų tvarkymo būdus (vertinant ir juridinių asmenų komunalines atliekas) iki 2027 m., tonomis

Lentelė 35. Prognozuojami komunalinių atliekų tvarkymo srautai (vertinant ir juridinių asmenų komunalines atliekas) pagal atliekų tvarkymo būdą Klaipėdos mieste 2023-2027 m., tonomis

	2023	2024	2025	2026	2027
Paruošimas naudoti pakartotinai	122	134	148	163	179
Perdirbimas	37 397	42 442	46 537	50 630	56 217
Naudojimas (energijai gauti, sąvartynuose ir kt.)	44 105	40 439	37 843	35 226	31 585
Šalinimas	1 302	1 092	1 056	1 099	1 148

Lentelė 36. Valstybinių komunalinių atliekų tvarkymo užduočių įgyvendinimas Klaipėdos mieste iki 2027 m.

Valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Planuojamas paruošti naudoti pakartotinai ir perdirbti Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidaranciu komunalinių atliekų)</i>	40%	45%	50%	55%	63%
<i>Planuojamas šalinti Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidaranciu komunalinių atliekų)</i>	2%	1%	1%	1%	1%
Rūšiuojamojo surinkimo užduotys					
Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis atitinkamais metais turi sudaryti ne mažiau kaip nurodytas proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio.	60%	65%	70%	75%	80%
<i>Planuojamas susidarymo vietoje sutvarkyti biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinkti Klaipėdos miesto komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidaranciu komunalinių atliekų)</i>	60%	65%	70%	75%	80%
Iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų					1 papildoma DGASA

Pav. 11. Komunalinių atliekų tvarkymo srautai Klaipėdos mieste, 2027 m.

3.4.1 Komunalinių atliekų prevencijos ir pakartotinio naudojimo ateityje vertinimas

Atliekų prevencija yra aukščiausias prioritetas atliekų susidaryme ir tvarkyme. Atliekų prevencijos tikslas – vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių ir nenaudojamų atliekų kiekį, neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai, kenksmingų medžiagų kiekį medžiagose ir produktuose.

Iki 2027 m. Klaipėdos regione ir mieste planuojama skirti ypatingą dėmesį visuomenės švietimui ir informavimui atliekų prevencijos srityje bei vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones atliekų prevencijos ir atsakingo vartojimo srityje (pvz., leisti straipsnius, laidas, organizuoti renginius ir pan.). Viešinimo kampanijomis bei įvairiais projektais bus siekiama ugdyti atliekų turėtojų sąmoningumą bei atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų supratimą (keisti požiūrį, sumažinti, naudoti pakartotinai ir perdirbti).

Didelis dėmesys bus skiriamas maisto atliekų prevencijai, o tų atliekų, kurių neįmanoma išvengti – tinkamam atskirymui ir sutvarkymui, daugkartinių gaminių naudojimui, vienkartinų plastikinių gaminių vartojimo mažinimui, buityje susidarančių pavojingųjų atliekų vengimui ir pan. Esant galimybėms planuojama įgyvendinti taupaus maisto vartojimo iniciatyvas mokyklų, darželių, darboviečių valgyklose, skatinant „švediško stalo“ principu grįstą maitinimą.

Lietuvoje nėra nei duomenų, nei skaičiavimo metodikos, kiek galima sumažinti komunalinių atliekų kiekį, taikant atliekų prevencijos priemones, todėl iki 2027 m. kiekybinis atliekų prevencijos rodiklis nenustatomas. Didžiausios pastangos bus nukreiptos į mišrių komunalinių atliekų kiekio mažinimą, siekiant, kad 2027 m. vienas gyventojas sugeneruotų ne daugiau kaip 104 kg/metus MKA (2022 m. šis rodiklis buvo 240 kg/metus).

Atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose produktų ar jų sudedamųjų dalių paruošimas naudoti pakartotinai yra išskirtas kaip atskiras atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetas. Dėl šios priežasties Klaipėdos mieste numatoma skatinti ne tik atliekų prevencijos veiklą, bet ir paruošimo naudoti pakartotinai tinklus – naujai projektuojamoje DGASA įrengti pakartotinio naudojimo centrą, kuriame būtų rūšiuojamos, tikrinamos, tvarkomos (remontuojamos, plaunamos, ir kt. atnaujinamos) pakartotiniam naudojimui paruošti tinkamos atliekos ir daiktai. Taip pat numatoma organizuoti atskirą pakartotiniam naudojimui tinkamų daiktų/atliekų (tekstilės, drabužių, baldų, elektros ir elektroninės įrangos, sporto ir laisvalaikio inventoriaus ir kt.) surinkimą per DGASA ir/ar priėmimo vietas (stoteles), įvertinti galimybes įrengti modulinę mainų stotelę (-es) veikiančioje (-se) DGASA aikštelėje (-se) ir esant galimybėms ją (jas) įrengti DGSA teritorijoje (-se).

3.4.2 Biologinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas

Klaipėdos mieste ir toliau planuojama skatinti atliekų turėtojus kompostuoti biologines atliekas namų ūkio sąlygomis. Klaipėdos miesto savivaldybės individualių namų gyventojus, pageidaujantiems biologines atliekas kompostuoti namų ūkių valdose, planuojama aprūpinti papildomomis kompostavimo dėžėmis, skirtomis kompostuoti žaliąsias atliekas bei augalinės kilmės maisto atliekas (*Lentelė 37*) bei parengti ir platinti atliekų turėtojams kompostavimo namų ūkio sąlygomis rekomendacijas. Vertinama, kad pasinaudojant papildomai planuojamomis įsigyti kompostavimo dėžėmis, individualiose valdose bus galima sukompustuoti apie 320 tonų atliekų. Žaliųjų atliekų kompostinėmis planuojama aprūpinti ir dalį ikimokyklinio ugdymo bei bendrojo lavinimo įstaigų.

Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane savivaldybėms numatyta užduotis – iki 2024 m. aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, arba užtikrinti kompostavimą

šių atliekų susidarymo vietose, taip pat užtikrinti, plėtoti ir skatinti kompostavimo bendruomenių daržuose sistemą. Biologines atliekas kompostuojantiems gyventojams gali būti taikomos nuolaidos už komunalinių atliekų tvarkymą.

Atsižvelgiant į šią užduotį, KRATC planuoja inicijuoti maisto atliekų savanoriško kompostavimo namuose demonstracinį projektą Klaipėdos, Palangos miestuose bei Neringoje, dalintis šio projekto rezultatais su kitomis Klaipėdos regiono savivaldybėmis. Šio projekto metu savanoriams namų ūkiams – individualioms valdoms bus išdalintos specialios kompostinės, pritaikytos kompostuoti visas maisto atliekas, net ir gyvūninės kilmės. Vėliau projekte dalyvavusių namų ūkių apklausos duomenys bus pristatyti visoms savivaldybėms, kurios, atsižvelgiant į demonstracinio projekto rezultatus, identifikuos šių kompostinių poreikį. Klaipėdos miesto savivaldybė, nelaukiant demonstracinio projekto rezultatų, planuoja aprūpinti maisto atliekų kompostavimo įrenginiais ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo lavinimo įstaigas, pageidaujantis gauti tokius konteinerius.

Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų kiekiai yra prilyginti rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekiams, vertinant rūšiuojamojo surinkimo užduotis, todėl ateityje turės būti inventorizuotos visos gyventojų naudojamos kompostinės. Be to, atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, bus skatinamas namudinis kompostavimas ir kompostuojantiems atliekų turėtojams galės būti taikomas diferencijuotas apmokestinimas (mažesnė įmoka).

Klaipėdos mieste ir toliau bus teikiama žaliųjų atliekų surinkimo konteineriais paslauga (Lentelė 37). Planuojama, kad įdiegus papildomas žaliųjų atliekų surinkimo priemones, numatytas Lentelė 37, Klaipėdos mieste atskirai bus surenkama ir sukompostuojama apie 7,6 tūkst. tonų žaliųjų atliekų (Lentelė 34), surinktų iš vietinės rinkliavos mokėtojų.

Klaipėdos mieste jau sukurta infrastruktūra atskirai surinktų žaliųjų atliekų kompostavimui (Klaipėdos rajone Glaudėnuose veikia žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė), tačiau dėl augančių surenkamų žaliųjų atliekų kiekių iki 2027 m. planuojama įgyvendinti Glaudėnų ŽAKA plėtros ir pajėgumų didinimo projektą, atnaujinti kompostavimo įrangą, gerinti komposto kokybę. Glaudėnų ŽAKA pajėgumus planuojama išplėsti iki 14 tūkst. t/metus.

Lentelė 37. Klaipėdos miesto savivaldybės esamos ir planuojamos namudinio kompostavimo bei žaliųjų atliekų rūšiuojamojo surinkimo priemonės

Turimas kompostavimo dėžių skaičius, vnt.		Papildomų kompostavimo dėžių poreikis, vnt.	Bendras kompostavimo dėžių skaičius 2027 m.	Turimas žaliųjų atliekų surinkimo konteinerių skaičius, įsk. jau suplanuotus įsigyti iki 2023 m. pabaigos, vnt.		Planuojamas žaliųjų atliekų surinkimo konteinerių poreikis, vnt.**		Bendras žaliųjų atliekų surinkimo konteinerių skaičius 2027 m.
600 l talpos	900 l talpos			Individualių namų valdoms	Daugiabučiams, juridiniams asmenims	Individualių namų valdoms	Juridiniams asmenims	
1 703	521	800	3 024	3 758	107	500	50 (pakeitimui)	4 365

Šaltinis: Savivaldybės duomenys, 2022 m.

Kaip jau buvo minėta, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane savivaldybėms numatyta užduotis – iki 2024 m. aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, taip pat užtikrinti, plėtoti ir skatinti kompostavimo bendruomenių daržuose sistemą.

Planuojama, kad nuo 2024 m. visiems Klaipėdos miesto gyventojams bus teikiama maisto atliekų rūšiuojamojo surinkimo paslauga (Lentelė 38). Vertinama, kad gyventojams pripratus prie maisto atliekų rūšiavimo, 2027 m. bus surenkama apie 32 kg/gyv. maisto atliekų (be žaliųjų atliekų).

Lentelė 38. Klaipėdos mieste planuojamos maisto atliekų rūšiuojamojo surinkimo priemonės ir planuojami surinkti maisto atliekų kiekiai

Gyvenvietė > 2000 gyv.	Gyventojų skaičius, 2022 m.	Turimas maisto atliekų surinkimo konteinerių skaičius, įsk. jau suplanuotus įsigyti iki 2023 m. pabaigos, vnt.		Planuojamas papildomas maisto atliekų surinkimo konteinerių poreikis, vnt.		2027 m. planuojamas surinkti maisto atliekų kiekis, t
		Individualių namų valdoms	Daugiabučiams namams	Individualių namų valdoms	Daugiabučiams namams	
Klaipėda	172 292	4 620	364	-	30	5 500

Šaltinis: Savivaldybės duomenys, 2022 m.

Surinktų maisto atliekų apdorojimui Dumpių k., Klaipėdos r. projektuojami regioniniai maisto atliekų apdorojimo įrenginiai (kurių pajėgumas ne mažesnis kaip 6 673 t/metus), depakeryje atskiriant priemaišas ir pakuotes nuo švarios biomasės, tinkamos biodujų gamybai ir laukų tręšimui.

Viešojo maitinimo įstaigos atsako už savo veikloje susidarantių maisto / virtuvės atliekų atskyrimą ir perdavimą atliekų tvarkytojams teisės aktų nustatyta tvarka. Diegiant maisto / virtuvės atliekų atskiro surinkimo iš gyventojų sistemą, bus svarstoma galimybė į šią sistemą ateityje įtraukti ir viešojo maitinimo įstaigas.

Informacija apie kitų biologiškai skaidžių atliekų, esančių mišrių komunalinių atliekų sraute, planuojamą tvarkymą pateikta 3.4.5 skyriuje.

3.4.3 Pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų tvarkymo ateityje vertinimas

Vadovaujantis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumu, didžiausias atliekų tvarkymo prioritetas teikiamas komunalinių atliekų perdirbimui, todėl pagrindinis komunalinių atliekų tvarkymo tikslas – atskirti kuo daugiau pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo būdu, nes tokios žaliavos yra geresnės kokybės ir tinkamesnės perdirbimui, negu išskirtos iš mišrių komunalinių atliekų srauto mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginyje.

UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras yra pasirašęs bendradarbiavimo sutartis su pakuočių gamintojų ir importuotojų organizacijomis – VšĮ „Žalioji taškas“, VšĮ „Gamtos ateitis“¹⁸ ir VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“¹⁹ – bei trišales sutartis dėl pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir paslaugų teikimo savivaldybėje. Tačiau priėmus Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4, 4-2, 7, 10, 11-2 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymą, savivaldybė (arba jos pavedimu – komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius) iki 2022 m. gruodžio 1 d. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka buvo pradėtos viešųjų pirkimų procedūros pakuočių

¹⁸ VšĮ „Gamtos ateitis“ nuo 2023-01-01 perdavė visas teises ir pareigas, organizuojant gamintojų ir importuotojų pakuočių atliekų tvarkymą, Gamintojų ir importuotojų asociacijai „Gamtos ateitis“

¹⁹ VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“ pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijos Nr. 003 galiojimas panaikintas Aplinkos apsaugos agentūros 2022-10-05 sprendimu Nr. LO-4 ir įstaiga 2022-10-12 įgijo bankrutuojančios įmonės statusą.

atliekų tvarkytojams, kurie teiks komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugą, parinkti (iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos (2021-07-01) sudarytos terminuotos pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo sutartys galioja iki šiose sutartyse numatyto sutarties galiojimo termino pabaigos). O esamos bendradarbiavimo sutartys su pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją turinčiomis gamintojų ir importuotojų organizacijomis per 6 mėnesius nuo pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo sutarčių pasirašymo bus pakeistos arba sudarytos naujos, kad atitiktų naujus Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo reikalavimus. Tikimasi, kad šie pokyčiai prisidės prie pakuočių atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemos efektyvumo didinimo.

Klaipėdos miesto savivaldybėje gerai išvystyta pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo infrastruktūra, tačiau bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, ji toliau bus tobulinama ir prižiūrima. Preliminarus papildomų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo individualių konteinerių poreikis individualioms valdoms ir juridiniams asmenims Klaipėdos mieste pateiktas **Lentelė 39**. Užbaigus įgyvendinti investicinį projektą „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Klaipėdos miesto, Skuodo ir Kretingos rajonų bei Neringos savivaldybėse“, bus sukurtos dar palankesnės sąlygos rūšiuoti atliekas Klaipėdos mieste. Taip pat numatoma plėtoti daugiabučių namų bei viešųjų erdvių rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą, įrengiant papildomas aikšteles su konteineriais pakuočių atliekoms ir kitoms antrinėms žaliavoms rūšiuoti.

Kaip buvo minėta 2.6 skyriuje, patys žemiausi rūšiavimo rezultatai (mažiausi tinkamai išrūšiuoti ir sutvarkyti kiekiai) yra daugiabučiuose gyvenančių gyventojų, kurie naudojami bendro naudojimo konteineriais, tad šiai tikslinei grupei turės būti skiriamas didžiausias dėmesys, skatinant rūšiuoti atliekas ir naudotis jau sukurta rūšiavimo infrastruktūra.

Atsižvelgiant į tai, kad dideli pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų kiekiai patenka į mišrias atliekas, pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų rūšiavimo potencialas yra didelis, todėl planuojama, kad iki 2027 m. atskirai surenkamų šių atliekų kiekiai turėtų išaugti bene dvigubai (**Lentelė 34**). Atliekų turėtojams bus suteikiama visa reikalinga informacija, kaip teisingai rūšiuoti atliekas, didelį dėmesį planuojama skirti švietimo kampanijoms, ir toliau bus plėtojama rūšiavimo infrastruktūra (**Lentelė 39**).

Lentelė 39. Preliminarus papildomų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų surinkimo konteinerių poreikis Klaipėdos mieste

Papildomas individualių konteinerių poreikis, įsk. poreikį juridiniams asmenims, vnt.		Planuojamas kolektyvinių pakuočių atliekų surinkimo konteinerių ir aikštelių poreikis, vnt.			
Pakuočių atliekoms, 0,24 m ³	Stiklo atliekoms, 0,12 m ³	Popieriui	Plastikui	Stiklui	Konteinerių aikštelės/pastatymo vietos
1200	5200	60	60	60	60

Šaltinis: Savivaldybės duomenys, 2022 m.

3.4.4 Kitų komunalinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas

Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane savivaldybėms numatytos šios rūšiuojamojo surinkimo plėtros užduotys:

– sudaryti galimybę butyje susidarančioms išrūšiuotoms statybinėms atliekoms surinkti;

- atskirai surinkti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekas. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis;
- iki 2025 m. aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis butyje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis;
- iki 2025 m. užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas butyje susidarančias pavojingąsias atliekas (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas);
- pastatyti specialius konteinerius tekstilės, pavojingosioms, statybinėms atliekoms surinkti arba užtikrinti gyventojams kitas priemones ir būdus butyje susidarančioms tekstilės, pavojingosioms ir statybinėms atliekoms atskirai surinkti (apvažiuojamasis surinkimas ne rečiau kaip 4 kartus per metus, individuali atliekų išvežimo paslauga pagal gyventojų užsakymą, specialūs maišai ar kitos priemonės);

Aukščiau išvardintų atliekų atskiras surinkimas numatomas per DGASA (bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą bei apmokestinamųjų gaminių tvarkymą). Be to, gyventojams ir toliau bus siūlomi alternatyvūs atliekų atskiro surinkimo būdai, t. y. surinkimas apvažiuojamą būdu (apvažiuojamasis surinkimas, individuali atliekų išvežimo paslauga pagal gyventojų užsakymą) bei kitomis priemonėmis (papildančios sistemos, kita). Konkreti aukščiau išvardintų atliekų surinkimo ir išvežimo tvarka bus patikslinta savivaldybės Komunalinių atliekų tvarkymo taisyklėse.

Planuojama, kad butyje naudojamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų bei naudotų padangų tvarkymo veikla ir toliau bus organizuojama bendradarbiaujant su licencijuotomis elektros ir elektroninės įrangos bei padangų gamintojų ir importuotojų organizacijomis, kurios ir toliau vykdys įsipareigojimus, numatytus teisės aktų nustatyta tvarka su KRATC sudarytose sutartyse dėl butyje naudojamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų, naudotų padangų surinkimo KRATC įrengtose DGASA ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo.

DGASA tinklo plėtra. Siekiant užtikrinti didesnę pavojingųjų, statybinių, didelių gabaritų atliekų, EEĮ atliekų, baterijų ir akumuliatorių atliekų, naudotų padangų ir kitų atliekų surinkimo ir rūšiavimo patogumą visiems komunalinių atliekų turėtojams, taip pat vykdant *Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plane* numatytą užduotį iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą, kad kaimo vietovėse DGASA būtų įrengta ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų, iki 2027 m. Klaipėdos mieste planuojama įrengti 1 papildomą DGASA aikštelę. Preliminariai planuojama DGASA įrengti Lakštučių g. ir Minijos g. sankirtos teritorijoje. Naujoji DGASA planuojama su atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vieta (stotele), pakartotinio naudojimo centru ir edukacinėmis patalpomis (lankytojų centru).

Kadangi esamos ir planuojamos DGASA yra skirtos gyventojams aptarnauti, jomis negali naudotis juridiniai asmenys, pas kuriuos taip pat susidaro didelių gabaritų atliekos, todėl papildomai numatyta Dumpių k., Klaipėdos r. įrengti DGASA, skirtą atliekų priėmimui tik iš juridinių asmenų.

Per DGASA surenkami nemaži **statybinių atliekų** kiekiai, kurių apdorojimui reikalinga regioninė infrastruktūra. Šiuo tikslu planuojama praplėsti didelių gabaritų atliekų apdorojimo aikštelę Uosių g., Dumpių k., Klaipėdos r., numatant joje ir statybinių atliekų rūšiavimo ir apdorojimo veiklą.

Pavojingųjų atliekų surinkimas ir tvarkymas. Numatant komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtrą, labai svarbu užtikrinti, kad į mišrių komunalinių atliekų tvarkymo įrenginius ir juose gaunamus produktus patektų kuo mažiau pavojingų medžiagų, todėl savivaldybės, organizuojamos komunalinių atliekų surinkimo sistemas, turi užtikrinti atskiro buities pavojingųjų atliekų surinkimo paslaugų teikimą ir visuomenės švietimą. Savivaldybės turi užtikrinti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas) rūšiuojamąjį surinkimą ir tai, kad jų organizuojamose atliekų tvarkymo sistemose nebūtų atsisakoma iš gyventojų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekas.

Pavojingųjų atliekų surinkimas bus ir toliau vykdomas DGASA ir apvažiavimo būdu. Klaipėdos miesto savivaldybė planuoja įsigyti ir gyventojams išdalinti specialias dėžutes – nedidelius konteinerius, skirtus buityje susidarančioms pavojingosioms atliekoms surinkti ir laikyti namuose. Šiose dėžutėse sukauptas atliekas gyventojai galės patys pristatyti į DGASA arba atnešti į surinkimo vietą, kuomet surinkimas bus vykdomas apvažiavimo būdu. Suteikiant namų ūkiams tokias dėžutes, bus atkreipiamas papildomas dėmesys į buityje susidarančių pavojingųjų atliekų rūšiavimo būtinumą. *Klaipėdos regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane* numatyta, kad KRATC parengs buityje susidarančių pavojingųjų atliekų rūšiavimo vadovą, kuris bus skirtas gyventojams ir suteiks visą būtiną informaciją, kaip tinkamai rūšiuoti pavojingąsias atliekas.

Savivaldybė arba KRATC, sudarant su gamintojais ir importuotojais ar jų įsteigtomis organizacijomis sutartis dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančių atliekų tvarkymo sistemų, sieks, kad pavojingųjų atliekų srautai, kuriuos techniškai ir organizaciniu požiūriu galima surinkti, būtų surenkami tiesiogiai iš atliekų turėtojų, įrengiant specialius konteinerius įmonių, įstaigų ar organizacijų patalpose.

Tekstilės atliekų surinkimas. Tekstilės atliekų atskiras surinkimas ir toliau numatomas per DGASA bei vykdant konteinerinį šių atliekų surinkimą visoje savivaldybės teritorijoje. Šiuo metu Klaipėdos mieste atliekų tvarkytojo lėšomis įrengti ir aptarnaujami 42 vnt. tekstilės atliekų konteinerių, planuojama pastatyti beveik dar tiek – 50 vnt. Tekstilės konteineriai skirti labdarai tinkamiems drabužiams ir aprangos aksesuarams surinkti: tvarkingiems rūbams, avalynei, rankinėms, užuolaidoms.

3.4.5 Po pirminio rūšiavimo likusių mišrių komunalinių atliekų tvarkymo ateityje vertinimas

Siekiant atliekų tvarkymo sistemos efektyvumo ir ekonominės naudos vartotojams, mišrių komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros išlaikymas bei plėtra ir toliau bus vykdoma regioniniu principu. Planuojamu laikotarpiu numatyta atlikti regioninio mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginio Dumpių k., Klaipėdos r., kapitalinį remontą bei vėliau modernizuoti regioninį mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginį, pritaikant daugiau išrūšiuoti pakuočių ir antrinių žaliavų iš mišrių atliekų, įdiegus maisto atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, bei vykdyti atskirai surinktų pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų antrinį rūšiavimą, taip pat gaminti kietąjį atgautąjį kurą. Tuo tikslu esamoje MA linijoje būtų įrengiami optiniai separatoriai (2 vnt.) ir windshifter'is su priklausiniais. Atlikus numatytą modernizavimą planuojama, kad antrinių žaliavų atskyrimas turėtų išaugti iki 3-3,5 tūkst. t/m, bei įrenginiuose būtų numatyta galimybė pagaminti apie 20 tūkst. t/m kietojo atgautojo kuro.

Po rūšiavimo likusios netinkamos perdirbimui energetinę vertę turinčios atliekos, įskaitant ir mišrių komunalinių atliekų sraute esančias biologiškai skaidžias atliekas, ir toliau bus tiekiamos energijos gamybai į UAB „Gren Klaipėda“ biokuro ir atliekų termofikacinę jėgainę. UAB

„Gren Klaipėda“ biokuro ir atliekų termofikacinėje jėgainėje ir toliau planuojama energijai naudoti Klaipėdos regione susidarančias gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekas.

Nuo 2016 m. mišrių komunalinių atliekų šalinimas ir biologiškai skaidžių atliekų šalinimas sąvartyne yra visiškai nutrauktas, t.y. visos mišrios atliekos rūšiuojamos mechaninio apdorojimo įrenginyje, atskiriant inertines atliekas (jos panaudojamos sąvartyne konstrukciniais ar atliekų perdengimo tikslais) bei perdirbimui tinkamas antrines žaliavas, o likęs srautas nukreipiamas į UAB „Gren Klaipėda“ biokuro ir atliekų termofikacinę jėgainę. Sąvartyne šalinami tik naudojimui netinkami likučiai (1,2 – 1,5 proc. nuo mišrių atliekų srauto). Vertinama, kad 2027 m. šalinamos Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinės atliekos sudarys tik apie 1 proc. nuo susidarančių komunalinių atliekų kiekio (**Lentelė 36**). Sąvartyne taip pat gali būti šalinamos gatvių sąšlavos, asbesto atliekos, bei statybinių atliekų apdorojimo metu ar didelių gabaritų atliekų apdorojimo metu gauti likučiai, kurie netinkami nei perdirbimui, nei naudojimui energijai gauti. Šių atliekų šalinimas įvertintas *Klaipėdos regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane*.

3.4.6 Šiukšlinimo mažinimo priemonės

Pirmą kartą į *Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. planą* yra įtrauktos šiukšlinimo prevencijos priemonės, kuriomis siekiama sumažinti aplinkos šiukšlinimą ir sutvarkyti bešeimininkes atliekas:

- organizuoti, skatinti ir dalyvauti pilietinėse šiukšlių rinkimo iniciatyvose;
- įtraukti šiukšlių rinkimą miškuose, aplink vandens telkinius, pakelėse į viešųjų darbų programas;
- išplėsti antrinių žaliavų ir (ar) kitų atliekų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (rūšiavimo konteinerių, rūšiuojamąsias šiukšliadėžes) tinklą viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse, paplūdimiuose, viešųjų renginių metu), užtikrinti jų surinkimą ir sutvarkymą (pakeičiant iki 30 proc. šiukšliadėžių į rūšiuojamąsias šiukšliadėžes, įrengiant naujas rūšiuojamąsias šiukšliadėžes);
- siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas, plėtoti viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklą savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose;
- organizuoti padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymą;
- įrengti mobilias vaizdo stebėjimo kameras šiukšlinimo vietose (10 vnt.) ir kt.

3.5 Plano įgyvendinimo poveikio įmokų už atliekų tvarkymą dydžiui vertinimas

Iki 2023 m. komunalinių atliekų tvarkymo paslauga buvo vienintelė viešoji paslauga, kurios kaina nereguliuojama. Paskutiniaisiais metais didėjant gyventojų nepasitenkinimui dėl taikomo skirtingo komunalinių atliekų tvarkymo apmokestinimo savivaldybėse ir ženklaus vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už paslaugas dydžio skirtumo, Aplinkos ministerijos iniciatyva buvo imtasi veiksmų, siekiant sukurti efektyvesnę komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų apmokestinimo sistemą.

LR Vyriausybės programos įgyvendinimo plane buvo numatyta patvirtinti atliekų kainodaros principus, taikomus komunalinių atliekų tvarkymo paslaugoms. Atitinkamai 2021 m. gruodžio 23 d. priimti Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimai (įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.) dėl

reguliuojamos komunalinių atliekų tvarkymo kainodaros įvedimo, suteikiant papildomas funkcijas nepriklausomai reguliavimo institucijai – Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (VERT).

2023 m. sausį įsigaliojus naujam reguliavimui, VERT pagal savo patvirtintą Komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos nustatymo metodiką (patvirtinta 2022 m. gruodžio 28 d.) nustatys regionines komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainas ir prižiūrės, kaip jos taikomos. Regioninė kaina bus nustatoma 3 metų laikotarpiui, ją sudarys regioninio atliekų tvarkymo centro (RATC) reguliuojama kaina, pagrįsta būtinosiomis sąnaudomis. Į regioninę kainą nebus įskaičiuojamos komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo, atliekų surinkimo ir vežimo paslaugų sąnaudos.

Nuo 2023 m. RATC visas planuojamas vykdyti, vykdomas ar įvykdytas investicijas, susijusias su reguliuojama veikla, privalės pagrįsti ir suderinti su VERT. Be to, Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitime numatyta, kad RATC privalės sumokėti VERT 0,95 procento praėjusių kalendorinių metų RATC reguliuojamosios veiklos pajamų.

Taigi komunalinių atliekų, kurias savo įrenginiuose tvarkys KRATC, tvarkymo kainą nuo 2023 m. tvirtins VERT. Kadangi reguliuojama kaina bus skaičiuojama pirmą kartą 2023 m. ir šiuo metu dar nėra visiško aiškumo dėl jos skaičiavimo, sunku įvertinti, kokia ji bus nuo 2024 m.

Reguliuojama kainos dalis skirtinguose RATC skiriasi, bet galutinėje rinkliavoje ar kitoje įmokoje už komunalinių atliekų tvarkymą tai gali sudaryti vidutiniškai apie 50 proc.

Savivaldybių tarybos, atsižvelgdamos į VERT nustatytas regionines kainas, taip pat vadovaudamosi LR Vyriausybės patvirtintomis vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą taisyklėmis bei savivaldybių vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo teisės aktais (atskirai pasitvirtina kiekviena savivaldybė), pridėdamos savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo administravimo, komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo sąnaudas ir komunalinių atliekų surinkimo iš atliekų turėtojų ir vežimo paslaugų kainą, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo regioninės kainos patvirtinimo privalės pagal naują tvarką nustatyti rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžius.

Pažymėtina, kad savivaldybių tarybos, patvirtindamos rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų (fizinių asmenų) ir atliekų tvarkymą dydžius, turi įvertinti, ar jų mokama suma už paslaugas **neviršys 1 proc.** vidutinių mėnesio statistinių savivaldybės namų ūkio pajamų. Jei apskaičiuotas rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų (fizinių asmenų) ir atliekų tvarkymą dydis už atliekų tvarkymo paslaugas viršys 1 proc. vidutinių mėnesio statistinių savivaldybės namų ūkio pajamų, savivaldybės iš naujo turės įvertinti komunalinių atliekų tvarkymo administravimo, komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo sąnaudas ir perskaičiuoti rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų (fizinių asmenų) ir atliekų tvarkymą dydį, kad jis neviršytų 1 proc. vidutinių mėnesio statistinių savivaldybės namų ūkio pajamų.

4 KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO PRIEMONIŲ PLANAS 2021-2027 m.

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano įgyvendinimo priemonės, skatinančios atliekų paruošimą naudoti pakartotinai, perdirbimą, kitokią naudojimą ir saugų atliekų šalinimą, pateiktos Lentelė 40. Šiame priemonių plane

numatytas preliminarus investicijų poreikis komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros objektams, lėšų poreikis visuomenės švietimui bei finansavimo šaltiniai.

2021-2027 metų vykdymo laikotarpiu bus baigta kurti ir pradėta eksploatuoti jau suplanuota bei projektuojama regioninė komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra – maisto atliekų apdorojimo įrenginiai. Taip pat bus eksploatuojamos esamos 3 DGASA ir planuojama papildomai įrengti DGASA, išplėstas atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelių) tinklas, išplėsta esama kompostavimo aikštelė Glaudėnuose, Klaipėdos regioninis sąvartynas, regioninis MA įrenginys, Didžiųjų atliekų (baldų) apdorojimo aikštelė, vykdoma uždarytų sąvartynų priežiūra. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos principai Klaipėdos miesto savivaldybėje iš esmės išliks tokie patys, kaip yra suplanuota ir numatyta *Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2013–2020 m. plane*, patvirtintame Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2013 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T2-130 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės 2013-2020 m. atliekų tvarkymo plano patvirtinimo“, t. y. ir toliau bus vystomas rūšiuojamasis atliekų surinkimas, o mišrios komunalinės atliekos po apdorojimo regioniniame MA įrenginyje bus perduodamos energijos gamybai biokuro ir atliekų termofikacinei jėgainei Klaipėdoje.

Pagrindinis dėmesys šiuo planavimo laikotarpiu bus skiriamas atliekų prevencijos, paruošimo naudoti pakartotinai bei perdirbimo skatinimui. Šių tikslų bus siekiama ne tik įgyvendinant technines priemones (pvz., sudarant geresnes atliekų rūšiavimo sąlygas), bet ir stiprinant atliekų tvarkymo reikalavimų įgyvendinimo kontrolę bei šviečiant ir informuojant visuomenę.

3 skyriuje pateiktas detalesnis *Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano* įgyvendinimo priemonių aprašymas.

Lentelė 40. Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo plano įgyvendinimo 2021-2027 m. priemonės.

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
1 tikslas. Bendradarbiaujant su atliekų turėtojais, ugdyti jų sąmoningumą ir atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų supratimą (pakeisti požiūrį, sumažinti, naudoti pakartotinai ir perdirbti)					
1.1. uždavinys. Padidinti visuomenės įsitraukimą įgyvendinant atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetus per partnerystes, didesnę komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir įvairias žiniasklaidos priemones					
1.1.1. Sukurti KRATC išmaniąją programėlę apie KRATC teikiamas paslaugas su galimybe integruoti Savivaldybės informaciją (apie teikiamas komunalinių atliekų surinkimo paslaugas, atliekų surinkimo grafikus, remonto dirbtuves, labdaros organizacijas, maisto prekių planavimą, vietinės rinkliavos savitarną ir pan.)	KRATC	2025 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos	60,0	72,6
1.1.2. Vykdyti viešinimo kampanijas, skatinančias atliekų rūšiuojamąjį surinkimą (ypač maisto, tekstilės, statybinių, baldų, pakuočių, padangų, pavojingųjų atliekų), tinkamą tvarkymą bei kompostavimą namų sąlygomis, taip pat įtraukiant ir 2.2.1, 2.2.2 priemonėse numatytas temas	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2023-2026 m.	ES 2021-2027 m. fondų lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, valstybės biudžeto lėšos, kitos lėšos	717,0	868,4
1.1.3. Kartu su KRATC vykdyti rūšiuojamojo atliekų surinkimo kontrolę, taikyti atsakomybę už Savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių pažeidimus	KRATC, KMSA (Viešosios tvarkos skyrius),	2023-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, savivaldybės biudžeto lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
1.2. uždavinys. Stiprinti Klaipėdos miesto savivaldybės darbuotojų administracinius gebėjimus žiedinės ekonomikos, atliekų prevencijos ir efektyvaus tvarkymo srityse					
1.2.1. Dalyvauti konferencijose, seminaruose ar mokymuose komunalinių atliekų tvarkymo tematika, organizuoti pažintines išvykas į kitų regionų ar šalių atliekų tvarkymo įrenginius	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2022-2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
1.2.2. Dalyvauti tarptautiniuose projektuose komunalinių atliekų prevencijos ir tvarkymo tematika (esant kvietimams ir pagal tikslumą)	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2022-2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
2 tikslas. Mažinti susidarantių komunalinių atliekų kiekį ir šiukšlinimą					

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
2.1. uždavinys. Padėti gyventojams keisti elgesį, siekiant sumažinti maisto švaistymą					
2.1.1. Vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo kampaniją apie maisto atliekų prevenciją, tinkamą rūšiavimą ir tvarkymą. Skatinti gyventojus maisto atliekų rūšiavimui naudoti kompostuojamus atliekų maišelius	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2022-2024 m.	ES 2014-2020 m. fondų lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos	100,0	121,0
2.1.2. Esant galimybėms įgyvendinti taupaus maisto vartojimo iniciatyvas mokyklų, darželių, darboviečių valgyklose, skatinant „švediško stalo“ principu grįstą maitinimą	KMSA (Švietimo skyrius)	2023–2027 m.	Valstybės, savivaldybės biudžeto lėšos		
2.2. uždavinys. Padėti gyventojams keisti elgesį, siekiant sumažinti susidarančių komunalinių atliekų kiekį ar jų pavojingumą					
2.2.1. Organizuoti viešinio kampaniją, ypatingai atkreipiant dėmesį į ilgalaikio vartojimo gaminius, tekstilę ir vienkartinius gaminius, skatinančią rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus, vengti vienkartinių plastikinių gaminių vartojimo (1.1.2 priemonės dalis)	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2023–2027 m.	ES 2021-2027 m. fondų lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
2.2.2. Parengti ir KRATC bei savivaldybės internetiniuose puslapiuose sukurti rubrikas apie buityje susidarančių pavojingųjų atliekų vengimą, alternatyvių valymo priemonių naudojimą ir pan. bei tinkamą buityje susidarančių pavojingųjų atliekų rūšiavimą (1.1.2 priemonės dalis)	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2025 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
2.3. uždavinys. Plėtoti ir vystyti paruošimo naudoti pakartotinai veiklą					
2.3.1. Plėsti daiktų ir atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelių) tinklą (minimalus IMK stotelių skaičius - 2 vnt., maksimalus – 4 vnt.) (įrengiant 1 mainų stotelę IMK naujoje DGASA ir kitose vietose; įvertinti galimybes įrengti modulinę mainų stotelę (-es) veikiančioje (-se) DGASA aikštelėje (-se) ir esant galimybėms ją (jas) įrengti DGASA teritorijoje (-se))	KRATC	2023–2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, ES 2021-2027 m. fondų lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos	IMK stotelės naujoje DGASA poreikis numatytas prie 4.2.2 priemonės. 100,0	121,0
2.3.2. Organizuoti atskirą pakartotiniam naudojimui tinkamų daiktų/atliekų (tekstilės, drabužių, baldų, elektros ir	KRATC	2023–2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
elektroninės įrangos, sporto ir laisvalaikio inventoriaus ir kt.) surinkimą per DGASA ir/ar priėmimo vietas (stoteles)					
2.3.3. Įrengti pakartotinio naudojimo centrą, kuriame būtų rūšiuojamos, tikrinamos, tvarkomos (remontuojamos, plaunamos, ir kt. atnaujinamos) pakartotiniam naudojimui paruošti tinkamos atliekos ir daiktai	KRATC	2023–2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, ES 2021-2027 m. fondų lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos	<i>Lėšų poreikis numatytas prie 4.2.2 priemonės</i>	
2.4. uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles					
2.4.1. Organizuoti, skatinti ir dalyvauti pilietinėse šiukšlių rinkimo iniciatyvose	KRATC, KMSA (Miesto tvarkymo skyrius)	2023–2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, kitos lėšos		
2.4.2. Įtraukti šiukšlių rinkimą miškuose, aplink vandens telkinius, pakelėse į viešųjų darbų programas	KMSA (Socialinės paramos skyrius)	2023–2027 m.	Valstybės, savivaldybės biudžeto lėšos, kitos lėšos		
2.4.3. Išplėsti antrinių žaliavų ir (ar) kitų atliekų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (rūšiavimo konteinerių, rūšiuojamąsias šiukšliadėžes) tinklą viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse, paplūdimiuose, viešųjų renginių metu), užtikrinti jų surinkimą ir sutvarkymą. (pakeičiant iki 30 proc. šiukšliadėžių į rūšiuojamąsias šiukšliadėžes, įrengiant naujas rūšiuojamąsias šiukšliadėžes)	KMSA (Miesto tvarkymo skyrius, Projektų skyrius, Statybos ir infrastruktūros plėtros skyrius, Aplinkosaugos skyrius)	2023–2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	161,2	195,1
2.4.4. Siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas, plėtoti viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklą Savivaldybės traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose (5 vnt.)	AB Klaipėdos vanduo KMSA (Miesto tvarkymo skyrius, Projektų skyrius, Statybos)	2024 - 2027 m.	Savivaldybės, valstybės biudžetų lėšos, kitos lėšos	60,0	72,6

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
	ir infrastruktūros plėtros skyrius)				
2.4.5. Organizuoti padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymą	KMSA (Miesto tvarkymo skyrius)	2023-2027 m..	Valstybės, savivaldybės biudžeto lėšos, kitos lėšos	27,5	33,3
2.4.6. Įrengti mobilias vaizdo stebėjimo kameras šiukšlinimo vietose (prie komunalinių atliekų konteinerių aikštelių ir kitose viešose vietose), 10 vnt.	KMSA (Viešosios tvarkos skyrius)	2023-2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	100,0	121,0
3 tikslas. Didinti komunalinių atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir mažinti mišrių komunalinių (nerūšiuotų) atliekų kiekius					
3.1. uždavinys. Skatinti atliekų turėtojus kompostuoti biologines atliekas namų ūkio sąlygomis					
3.1.1. Inicijuoti maisto atliekų savanoriško kompostavimo namuose demonstracinį projektą Klaipėdos, Palangos miestuose bei Neringoje, dalintis šio projekto rezultatais su visomis Klaipėdos regiono savivaldybėmis	KRATC	2023–2024 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos	10,0	12,1
3.1.2. Skatinti namudinį kompostavimą žaliosioms ir (ar) maisto atliekoms, pavyzdžiui kompostuojantiems atliekų turėtojams taikyti diferencijuotą apmokestinimą ar kt.	KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2024–2027 m.	-		
3.1.3. Parengti ir platinti atliekų turėtojams maisto atliekų kompostavimo namų ūkio sąlygomis instrukciją (lankstinukus, informaciją internete, žiniasklaidoje)	KRATC	2023-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos	3,0	3,6
3.1.4. Identifikuoti namudinio kompostavimo dėžių, skirtų kompostuoti maisto atliekas ir (ar) žaliąsias atliekas, ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo lavinimo įstaigose, individualiose namuose poreikį	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2023-2025 m.	-		
3.1.5. Esant poreikiui, aprūpinti namudinio kompostavimo dėžėmis, skirtomis kompostuoti žaliosioms ir (ar) maisto atliekas, Klaipėdos miesto savivaldybės individualių namų	KRATC,	2023-2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, vietinės rinkliavos lėšos,	145,0	175,5

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
gyventojus bei ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo lavinimo įstaigas (<i>preliminarus poreikis iki pilotinio projekto įgyvendinimo: Klaipėdos m. sav. – 800 vnt. žaliųjų atliekų kompostinių</i>).	KMSA (Aplinkosaugos skyrius)		KRATC lėšos, valstybės biudžeto lėšos, kitos lėšos		
3.1.6. Atnaujinti bei papildyti rinkliavos mokėtojų registrus pagal KRATC parengtą kompostuojančių namuose namų ūkių inventorizavimo instrukciją	KRATC	2024-2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos		
3.2. uždavinys. Plėsti biologinių atliekų (žaliųjų ir maisto atliekų) rūšiuojamojo surinkimo apimtį					
3.2.1. Įsigyti ir aprūpinti atliekų turėtojus maisto atliekų surinkimo priemonėmis (su APVA parama Klaipėdos miesto savivaldybė iki 2023 m. pabaigos įsigis 48 vnt. antžeminių apvalių 0,6 m ³ talpos, 4 vnt. antžeminių stačiakampių 1 m ³ talpos, 266 vnt. pusiau požeminių stačiakampių 1,5 m ³ talpos konteinerių ir 100 vnt. 3 litrų talpas aliejui; papildomas preliminarus poreikis nuo 2024 m. - 30 vnt. konteinerių)	KRATC, KMSA	2022-2027 m.	Savivaldybės biudžeto, vietinės rinkliavos lėšos, ES 2021-2027 m. fondų lėšos, valstybės biudžeto lėšos, kitos lėšos	<i>Su APVA parama - 1 009,7; papildomas poreikis – 77,3</i>	<i>1 221,7 93,6</i>
3.2.2. Organizuoti maisto atliekų rūšiuojamojo surinkimo paslaugos teikimą gyventojams	KRATC	2024–2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos		
3.2.3. Plėtoti žaliųjų atliekų rūšiuojamojo surinkimo apimtį (<i>žaliųjų atliekų surinkimui individualių konteinerių poreikis: 500 vnt., bendro naudojimo konteinerių atnaujinimas sav. – 50 vnt.</i>)	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2023–2027m.	Vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	90,0	108,09
3.2.4. Įgyvendinti maisto atliekų ir žaliųjų atliekų rūšiavimo monitoringo ir kontrolės sistemą	KRATC, KMSA (Viešosios tvarkos skyrius)	2024-2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
3.3. uždavinys. Plėsti pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų atskiro surinkimo (pirminio rūšiavimo) apimtį					
3.3.1. Peržiūrėti ir pagal poreikį atnaujinti Klaipėdos miesto savivaldybės konteinerių aikštelių išdėstymo schemą	KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2022-2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, vietinės rinkliavos lėšos		

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
3.3.2. Užbaigti individualių namų ir juridinių asmenų aprūpinimą konteineriais pakuočių atliekoms ir kitoms antrinėms žaliavoms rūšiuoti bei jais aprūpinti naujus objektus, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą (<i>bendras poreikis su atnaujinimu Klaipėdos m. sav. - 1 200 vnt. individualių pakuočių atliekų konteinerių komplektų; 4000 vnt. individualių stiklo atliekų konteinerių; 70 vnt. kolektyvinių pakuočių atliekų konteinerių komplektų (20 naujų ir 50 atnaujinimui)</i>)	KRATC, gamintojai ir importuotojai	2023-2027 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos		
3.3.3. Parinkti vietas ir suprojektuoti daugiabučių namų teritorijose bei viešose erdvėse papildomas konteinerines aikšteles ar vietas su konteineriais pakuočių atliekoms, antrinėms žaliavoms ir kitiems rūšiuojamojo surinkimo srautams rūšiuoti	KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2023-2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, vietinės rinkliavos lėšos	108,0	130,7
3.3.4. Plėtoti daugiabučių namų bei viešųjų erdvių rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą, įrengiant papildomas aikšteles ar vietas su konteineriais pakuočių atliekoms ir kitoms antrinėms žaliavoms rūšiuoti, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą (<i>Klaipėdos m. sav. 20 vnt. aikštelių, 20 vnt. rūšiavimo konteinerių komplektų</i>)	KRATC, gamintojai ir importuotojai	2023-2027 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos	-	-
3.3.5. Parinkti pakuočių atliekų, susidarančių komunalinių atliekų sraute, rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo savivaldybės teritorijoje surinkimo paslaugą teikiančius atliekų tvarkytojus bei infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo, plėtros, priežiūros paslaugas teikiančius paslaugų teikėjus ir sudaryti su jais sutartis (ar pavedimus)	KRATC	2023 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos		
3.3.6. Organizuoti pakuočių atliekų, susidarančių komunalinių atliekų sraute, rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo savivaldybės teritorijoje surinkimo paslaugos bei infrastruktūros įrengimo,	KRATC, gamintojai ir importuotojai	2023-2027 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos		

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
atnaujinimo, plėtros, priežiūros paslaugos teikimo administravimą					
3.3.7. Parengti ir KRATC bei savivaldybės internetiniuose puslapiuose skelbti rūšiuojamųjų atliekų tvarkymo atmintines	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2023 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos		
3.3.8. Plėtoti daugiabučių namų bei viešųjų erdvių rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą, įrengiant papildomas aikšteles su konteneriais pakuočių atliekoms ir kitoms antrinėms žaliavoms rūšiuoti (40 vnt.)	KRATC, KMSA	2023 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, ES 2014-2020 m. fondų lėšos	1 070,2	1 294,9
3.4. uždavinys. Plėtoti kitų paruošimui naudoti pakartotinai ir perdirbimui tinkamų atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą ir paslaugas					
3.4.1. Plėsti buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą (plėtoti konteinerių tinklą ir per DGASA)	KRATC	2023-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, ES 2021-2027 m. fondų lėšos, valstybės biudžeto lėšos, privačios lėšos, kitos lėšos		
3.4.2. Vykdyti elektros ir elektroninės įrangos atliekų priėmimą DGASA, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą	KRATC, gamintojai ir importuotojai	2023-2027 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, kitos lėšos		
3.4.3. Vykdyti atskirą naudotų padangų ir kitų apmokestinamų gaminių priėmimą DGASA, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais apmokestinamų gaminių atliekų tvarkymą	KRATC, gamintojai ir importuotojai	2023-2027 m.	Gamintojų ir importuotojų lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, privačios lėšos, kitos lėšos		
3.4.4. Vykdyti atskirą perdirbimui tinkamų atliekų (buityje susidarančių statybos ir griovimo atliekų, didelių gabaritų, žaliųjų atliekų ir kt. atliekų) surinkimą DGASA ir (ar) apvažiavimo būdu pagal registraciją	KRATC	2023-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos		
3.4.5. Organizuoti atskirą didelių gabaritų atliekų surinkimą apvažiavimo būdu	KRATC	2023-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos		

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
3.4.6. Teikti mokamą, iš anksto užsakomą išrūšiuotų didžiųjų, statybinių ir kt. atliekų nuvežimo į DGASA, didžiųjų atliekų apdorojimo aikštelę arba statybinių atliekų rūšiavimo aikštelę Dumpių k., Klaipėdos raj. paslaugą, iš anksto patvirtinus tokių papildomų paslaugų kainodarą	Savivaldybės (parinktos) įmonės, KRATC	2024 - 2027 m.	Privačios lėšos, kitos lėšos		
3.5. uždavinys. Vystyti buitje susidarančių pavojingųjų atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą ir paslaugas					
3.5.1. Organizuoti buitje susidarančių pavojingųjų atliekų rūšiuojamąjį surinkimą (apvažiuojamąjį surinkimą sustojimo taškuose ir (ar) apvažiuojamąjį surinkimą pagal registraciją ir (ar) pan.)	KRATC	2025-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos		
3.5.2. Plėsti buitje susidarančių pavojingųjų atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą (plėtoti specialių konteinerių tinklą, plėtoti surinkimą per DGASA) (<i>rūšiavimo konteinerių/dėžučių poreikis – 2000 vnt.</i>)	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2023-2027 m.	Savivaldybės biudžeto lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, ES 2021-2027 m. fondų lėšos, valstybės biudžeto lėšos, kitos lėšos	40,0	48,4
4 tikslas. Užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą					
4.1. uždavinys. Užtikrinti viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą					
4.1.1. Visiems atliekų turėtojams teikti viešąją komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą, atitinkančią minimalius kokybės reikalavimus, kuriuos nustato Aplinkos ministerija	KRATC	2022-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos		
4.1.3. Parengti vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo teisės aktų projektus, apskaičiuoti naujus vietinės rinkliavos dydžius, atsižvelgiant į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą regioninę kainą	KRATC	2023 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, savivaldybės biudžeto lėšos	15,0	18,2
4.2. uždavinys. Plėtoti Klaipėdos miesto ir Klaipėdos regiono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą					
4.2.1. Įgyvendinti maisto atliekų apdorojimo pajėgumų sukūrimo Klaipėdos RATC projektą Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC	2023 m.	ES 2014-2020 m. fondų lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos	2 100,0*	2 541,0*

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
4.2.2. Įrengti naują DGASA Klaipėdos m. Lakštučių g. ir Minijos g. sankirtos teritorijoje ar kitoje savivaldybės parinktoje vietoje	KRATC, KMSA (Projektų skyrius)	2027 m.	ES 2021-2027 m. fondų lėšos, valstybės biudžeto lėšos, KRATC lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, savivaldybės biudžeto lėšos, kitos lėšos	1 764,7	2 135,3
4.2.3. Įrengti DGASA, skirtą atliekų priėmimui iš juridinių asmenų Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC	2023-2025 m.	KRATC lėšos, kitos lėšos	215,0*	260,2*
4.2.4. Praplėsti didelių gabaritų atliekų apdorojimo aikštelę Uosių g., Dumpių k., Klaipėdos r., numatant joje ir statybinių atliekų rūšiavimo ir apdorojimo veiklą	KRATC	2023-2025 m.	KRATC lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	645,0*	780,5*
4.2.5. Įgyvendinti Glaudėnų ŽAKA plėtros ir pajėgumų didinimo projektą, atnaujinti kompostavimo įrangą, gerinti komposto kokybę	KRATC	2023-2027 m.	ES 2021-2027 m. fondų lėšos, valstybės biudžeto lėšos, KRATC lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	1 700,0	2 057,0
4.2.6. Atlikti regioninio mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginio Dumpių k., Klaipėdos r., kapitalinį remontą	KRATC	2023-2025 m.	KRATC lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	1 000,0*	1 210,0*
4.2.7. Modernizuoti regioninį mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginį Dumpių k., Klaipėdos r., pritaikant daugiau išrūšiuoti pakuočių ir antrinių žaliavų iš mišrių atliekų, įdiegus maisto atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, bei vykdyti atskirai surinktų pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų antrinį rūšiavimą	KRATC	2023-2027 m.	Valstybės biudžeto lėšos, KRATC lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	1 500,0*	1 815,0*
4.2.8. Dalinai rekultivuoti Klaipėdos regioninio nepavojingųjų atliekų sąvartyno 1 ir 2 sekcijas Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC	2023-2025 m.	KRATC lėšos, vietinės rinkliavos lėšos, kitos lėšos	500,0*	605,0*
4.2.9. Užbaigti įgyvendinti investicinį projektą „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Klaipėdos miesto, Skuodo ir Kretingos rajonų bei Neringos savivaldybėse“	KRATC, KMSA (Projektų skyrius)	2023 m.	ES 2014-2020 m. fondų lėšos, savivaldybės biudžeto lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos	7 157,9*	8 661,1*
4.3. uždavinys. Aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu eksploatuoti komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą, optimizuoti jos darbą ir poveikį aplinkai					

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
4.3.1. Eksploatuoti Klaipėdos regioninį nepavojingųjų atliekų sąvartyną, kaupti lėšas jo uždarymui	KRATC	2022-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
4.3.2. Eksploatuoti esamas ir naujai įrengtą DGASA Klaipėdos mieste bei naujai įrengtą juridinių asmenų DGASA Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC	2022-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, gamintojų ir importuotojų lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
4.3.3. Eksploatuoti Glaudėnų žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę	KRATC	2022-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
4.3.4. Eksploatuoti regioninį mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginį Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC	2022-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
4.3.5. Eksploatuoti maisto atliekų apdorojimo įrenginius Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC	2024-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, kitos lėšos		
4.3.6. Eksploatuoti didelių gabaritų atliekų apdorojimo ir statybinių atliekų rūšiavimo aikštelę Uosių g., Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC	2025-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos, privačios lėšos, kitos lėšos		
4.4. uždavinys. Vykdyti atliekų monitoringą					
4.4.1. Nustatyta tvarka vykdyti komunalinių atliekų sudėties tyrimus	KRATC	2022-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos		
4.4.2. Vykdyti surinktų ir perduotų tvarkyti komunalinių atliekų, įskaitant ir surinktas atliekas per papildančias atliekų surinkimo sistemas, apskaitą	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2022-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos		
4.4.3. Sukurti duomenų apie susidariusias ir sutvarkytas juridinių asmenų komunalines atliekas (pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų, biologinių atliekų ir kt.) duomenų bazę, kaupti ir analizuoti šiuos duomenis	KRATC, KMSA (Aplinkosaugos skyrius)	2023-2027 m.	Vietinės rinkliavos lėšos, KRATC lėšos		
Iš viso, tame tarpe:				20 477,1	24 777,4
<i>Visuomenės švietimui, įtraukimui, pilotiniams ir prevenciniams projektams</i>				<i>940,6</i>	<i>1 138,2</i>
<i>Priemonės, dalinai finansuojamos ES 2014-2020 m. fondų, valstybės biudžeto lėšomis</i>				<i>100,0</i>	<i>121,0</i>

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Finansavimo šaltinis	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur be PVM	Preliminarus investicijų poreikis, tūkst. Eur su PVM
<i>Priemonės, dalinai finansuojamos ES 2021-2027 m. fondų, valstybės biudžeto lėšomis</i>				717,6	868,4
<i>Priemonės, finansuojamos vietinės rinkliavos, KRATC, savivaldybės biudžeto, kitomis lėšomis</i>				123,0	148,8
<i>Rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros ir kompostavimo namų sąlygomis plėtrai</i>				12 076,5	14 612,6
<i>Priemonės, dalinai finansuojamos ES 2014-2020 m. fondų, valstybės biudžeto lėšomis</i>				9 237,7	11 177,7
<i>Priemonės, dalinai finansuojamos ES 2021-2027 m. fondų, valstybės biudžeto lėšomis</i>				1 909,7	2 310,7
<i>Priemonės, finansuojamos vietinės rinkliavos, KRATC, savivaldybės biudžeto, kitomis lėšomis</i>				929,0	1 124,2
<i>Atliekų tvarkymo įrenginių, infrastruktūros plėtrai, atnaujinimui</i>				7 460,0	9 026,7
<i>Priemonės, dalinai finansuojamos ES 2014-2020 m. fondų, valstybės biudžeto lėšomis</i>				2 100,0	2 541,0
<i>Priemonės, dalinai finansuojamos ES 2021-2027 m. fondų, valstybės biudžeto, Klimato kaitos programos lėšomis</i>				3 200,0	3 872,0
<i>Priemonės, finansuojamos vietinės rinkliavos, KRATC, savivaldybės biudžeto, kitomis lėšomis</i>				2 160,00	2 613,65
Iš viso tik KMSA priemonės:				7 359,2	8 904,6
Iš viso Klaipėdos regioninės (bendros) priemonės:				13 117,9	15 872,8

KMSA – Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, KRATC – UAB Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras.

* Preliminarus bendras investicijų poreikis regioninei (bendrai) infrastruktūrai.

Atsižvelgiant į 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programoje numatytus veiksmus – didinti komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo pajėgumus bei plėtoti atliekų paruošimo perdirbti ir perdirbimo pajėgumus, planuojama, kad dalis Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane numatytų priemonių galės būti dalinai finansuojamos 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir (ar) valstybės biudžeto lėšomis.

Regioninė pažangos priemonė 02-001-06-10-01 (RE) „Skatinti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą“. Planuojama, kad iš šios pažangos priemonės bus finansuojama suplanuota DGASA tinklo plėtra bei visuomenės informavimo kampanija:

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane numatyta priemonė	Planuojam priemonė su daliniu pažangos priemonės finansavimu	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. Eur (be PVM)	Preliminarus rezultato rodiklis (pažangos priemonės) ²⁰
2.3.1. Plėsti atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelių) tinklą (įrengiant dar 1 mainų stotelę IMK naujoje DGASA)			
2.3.3. Įrengti pakartotinio naudojimo centrą, kuriame būtų rūšiuojamos, tikrinamos, tvarkomos (remontuojamos, plaunamos, ir kt. atnaujinamos) pakartotiniam naudojimui paruošti tinkamos atliekos ir daiktai	1 nauja DGASA su atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vieta (stotele) ir pakartotinio naudojimo centru	1 764,7	Surinktos atskirai išrūšiuotos atliekos (tonos per metus) – 1 100 t (2027 m.)
4.2.2. Įrengti naują DGASA Klaipėdos m. Lakštučių g. ir Minijos g. sankirtos teritorijoje			
Viešinio kampanija, apimanti, bet neapsiribojanti šiomis priemonėmis 1.1.2, 2.2.1.	1 išplėstinė viešinio kampanija	117,6	
Iš viso:		1 882,4	1 100 t

Pažangos priemonė 02-001-06-10-02 „Skatinti atliekų perdirbimą ir antrinių žaliavų panaudojimą“. Planuojama, kad iš šios pažangos priemonės bus finansuojamas biologinių atliekų perdirbimo pajėgumų sukūrimo ar plėtros projektas (esamos ŽAKA modernizavimas ir plėtra), namudinio kompostavimo dėžių išsigijimas bei mechaninio apdorojimo įrenginio modernizavimas (konkurso laimėjimo atveju):

²⁰ Rezultato rodiklis bus tikslinamas, Aplinkos ministerijai parengus ir patvirtinus pažangos priemonių aprašus bei Klaipėdos regionui parengus pažangos priemonę.

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane numatyta priemonė	Komunalinių atliekų perdirbimo/ paruošimo perdirbimui pajėgumai, t/m	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. Eur (be PVM)	Preliminarus rezultato rodiklis ²¹
3.1.5. Esant poreikiui, aprūpinti namudinio kompostavimo dėžėmis, skirtomis kompostuoti žaliosioms ir (ar) maisto atliekas, Klaipėdos miesto savivaldybės individualių namų gyventojus bei ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo lavinimo įstaigas	Preliminarus poreikis iki pilotinio projekto įgyvendinimo: – 800 vnt. žaliųjų atliekų kompostinių	<i>Maisto atliekų kompostinėms bus patikslinta po poreikio identifikavimo. Žaliųjų atliekų kompostinėms – 145,0</i>	Namų sąlygomis sukompostuota žaliųjų atliekų – 328 t/m
4.2.5. Įgyvendinti Glaudėnų ŽAKA plėtros ir pajėgumų didinimo projektą, atnaujinti kompostavimo įrangą, gerinti komposto kokybę	Esami pajėgumai išplečiami nuo 7 000 iki 14 000 t/m	1 700,0	Perdirbta biologinių atliekų per 1 metus – 3 000 t/m
4.2.7. Modernizuoti regioninį mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginį Dumpių k., Klaipėdos r., pritaikant daugiau išrūšiuoti pakuočių ir antrinių žaliavų iš mišrių atliekų, įdiegus maisto atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, bei vykdyti atskirai surinktų pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų antrinį rūšiavimą	Naujų įrenginių pajėgumas būtų derinamas prie visos esamos linijos pajėgumų.	1 500,0	Paruošta perdirbimui 3 000 – 3 500 t/m antrinių žaliavų
Iš viso:		3 345 Eur (be PVM)	

5 PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

1. kaip vykdomos atitinkamų kalendorinių metų *Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano* įgyvendinimo priemonės, pateiktos *Lentelė 40*;
2. kaip vykdomos atitinkamų kalendorinių metų *Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano* komunalinių atliekų tvarkymo užduotys (užpildoma *Lentelė 41*):

Lentelė 41. Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano įgyvendinimo vertinimo kriterijų ir jų siekiamų reikšmių sąrašas

VAPTP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	Reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027
Valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys							
260.1-260.2	<i>Planuojamas paruošti naudoti pakartotinai ir perdirbti Klaipėdos miesto</i>	<i>Siektina reikšmė</i>	40%	45%	50%	55%	63%

²¹ Rezultato rodiklis bus tikslinamas, Aplinkos ministerijai parengus ir patvirtinus pažangos priemonių aprašus.

VAPTP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotys	Reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027
	<i>savivaldybės komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidarančių komunalinių atliekų)</i>	<i>Faktinė reikšmė</i>
260.3	<i>Planuojamas šalinti Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidarančių komunalinių atliekų)</i>	<i>Siektina reikšmė</i>	2%	1%	1%	1%	1%
		<i>Faktinė reikšmė</i>
Rūšiuojamojo surinkimo kiekybinės užduotys savivaldybėms/regionui							
261.1	<i>Planuojamas susidarymo vietoje sutvarkyti biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinkti Klaipėdos miesto savivaldybės komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidarančių komunalinių atliekų)</i>	<i>Siektina reikšmė</i>	60%	65%	70%	75%	80%
		<i>Faktinė reikšmė</i>
261.2	Namų ūkių aprūpinimas biologinių atliekų surinkimo priemonėmis bei kompostavimo susidarymo vietoje priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, tame tarpe:						
	Žaliųjų atliekų kompostavimo dėžės, vnt.	<i>Faktinė reikšmė</i>	
	Maisto atliekų kompostavimo dėžės, vnt.	<i>Faktinė reikšmė</i>	
	Žaliųjų atliekų surinkimo konteineriai, vnt.	<i>Faktinė reikšmė</i>	
	Maisto atliekų surinkimo konteineriai, vnt.	<i>Faktinė reikšmė</i>	
261.5	Gyventojų aprūpinimas surinkimo priemonėmis buityje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti, vnt.	<i>Faktinė reikšmė</i>		
261.7.5	Iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų	<i>Siektina reikšmė</i>	3	3	3	3	4
		<i>Faktinė reikšmė</i>					...
263.3.	plėsti atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelių) tinklą;	<i>Siektina reikšmė</i>	1	1	3	3	4
		<i>Faktinė reikšmė</i>					...

Priedai

Priedų sąrašas:

1 priedas. Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2013-2020 m. plano priemonių įgyvendinimo analizės rezultatai.

Klaipėdos miesto savivaldybės atliekų tvarkymo 2013-2020 m. plano priemonių įgyvendinimo analizės rezultatai

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Įgyvendinimas
1 tikslas. Skatinti atliekų prevenciją, užtikrinant, kad Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje susidarantių komunalinių atliekų kiekis mažėtų arba bent jau išliktų stabilus ekonominio augimo sąlygomis.			
1.1. uždavinys. Šviesti ir informuoti visuomenę atliekų prevencijos srityje			
1.1.1. Vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones atliekų prevencijos ir atsakingo vartojimo srityje (pvz., leisti leidinius, straipsnius, laidas, organizuoti renginius ir pan.)	KMSA, KRATC	2014–2020 m.	Igyvendinta
1.2. uždavinys. Skatinti atliekų turėtojus kompostuoti biologines atliekas namų ūkio sąlygomis			
1.2.1. Parengti ir platinti atliekų turėtojams kompostavimo namų ūkio sąlygomis rekomendacijas (lankstukus, informaciją internete, žiniasklaidoje)	KMSA, KRATC	2013–2020 m.	Igyvendinta
1.2.2. Įgyvendinti biologinių atliekų rūšiavimo ir kompostavimo namų ūkio sąlygomis monitoringo sistemą	KMSA, KRATC	2014–2020 m.	Igyvendinta
1.3. uždavinys. Skatinti atliekų prevencijos veiklą ir paruošimo pakartotiniam naudojimui tinklus			
1.3.1. Viešinti informaciją apie savivaldybės teritorijoje veikiančias elektros ir elektroninės įrangos ir/ar kitų daiktų remonto dirbtuves bei taisyklas, kuriose prailginamas namų ūkiuose naudojamų daiktų tarnavimo laikas ir taip išvengiama komunalinių atliekų susidarymo.	KMSA, KRATC	2014–2020 m.	Igyvendinta
1.3.2. Organizuoti pakartotiniam naudojimui tinkamų produktų (baldų, elektros ir elektroninės įrangos ir kt.) priėmimą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse	KRATC	2015–2020 m.	Igyvendinta
1.3.3. Organizuoti atskirą pakartotiniam naudojimui tinkamų drabužių surinkimą specialiais konteneriais ir/ arba per didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles	KMSA, KRATC	2013–2020 m.	Igyvendinta
2 tikslas. Skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant komposta vimo) ir naudojimo apimtį			

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Įgyvendinimas
2.1. uždavinys. Plėsti antrinių žaliavų (įskaitant pakuočių atliekas) atskiro surinkimo (pirminio rūšiavimo) ir perdirbimo apimtį			
2.1.1. Aprūpinti individualius namus konteineriais pakuočių atliekomis ir antrinėms žaliavoms rūšiuoti, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą	KMSA, KRATC, gamintojai ir importuotojai	2014–2020 m.	Įgyvendinta
2.1.2. Parengti antrinių žaliavų ir mišrių komunalinių atliekų surinkimo kolektyviniais konteineriais aikštelių įrengimo techninę dokumentaciją (įrengiant pusiau požeminius ar požeminius konteinerius)	KRATC, KMSA	2013–2018 m.	Įgyvendinta
2.1.3. Įrengti antrinių žaliavų ir mišrių komunalinių atliekų surinkimo kolektyviniais konteineriais aikštes (įrengiant pusiau požeminius ar požeminius konteinerius)	KMSA, KRATC, gamintojai ir importuotojai	2013–2018 m.	Įgyvendinta
2.1.4. Organizuoti atskirą antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, surinkimą kolektyviniais konteineriais iš daugiabučių namų, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą	KMSA, KRATC, gamintojai ir importuotojai	2013–2020 m.	Įgyvendinta
2.1.5. Organizuoti atskirą antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, surinkimą iš individualių namų, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą	KMSA, KRATC, gamintojai ir importuotojai	2014–2020 m.	Įgyvendinta
2.1.6. Organizuoti atskirą antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, surinkimą iš juridinių asmenų, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais pakuočių atliekų tvarkymą	KMSA, KRATC Gamintojai ir importuotojai	2014–2020 m.	Įgyvendinta
2.2. uždavinys. Plėsti kitų perdirbimui (įskaitant kompostavimą) tinkamų atliekų atskiro surinkimo (pirminio rūšiavimo) ir perdirbimo apimtį			
2.2.1. Organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimą apvažiavimo būdu ir priėmimą didelių gabaritų atliekų priėmimo aikštelėse, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą	KMSA, KRATC, gamintojai ir importuotojai	2013–2020 m.	Įgyvendinta
2.2.2. Organizuoti atskirą naudotų padangų ir kitų apmokestinamų gaminių priėmimą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse, bendradarbiaujant su gamintojais ir importuotojais, organizuojančiais apmokestinamų gaminių atliekų tvarkymą	KMSA, KRATC, gamintojai ir importuotojai	2013–2020 m.	Įgyvendinta
2.2.3. Organizuoti atskirą perdirbimui tinkamų atliekų (buityje susidarančių statybinių atliekų, didelių gabaritų, žaliųjų atliekų ir kt. atliekų) surinkimą didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse	KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
2.2.4. Organizuoti žaliųjų atliekų atskirą surinkimą iš gyventojų, įmonių, įstaigų, organizacijų ir kapinėse	KMSA, KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Įgyvendinimas
2.3. uždavinys. Skatinti atliekų turėtojus rūšiuoti komunalines atliekas			
2.3.1. Įvertinti mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių identifikavimo tikslingumą ir, jei tikslinga, jį įgyvendinti	KMSA	2013 m.	Įgyvendinta
2.3.2. Tobulinti atliekų turėtojų apmokestinimą, įdiegiant reikalingą įrangą (įskaitant ir programinę)	KRATC	2014–2020 m.	Įgyvendinta
2.3.3. Įgyvendinti antrinių žaliavų rūšiavimo monitoringo ir kontrolės sistemą	KMSA, KRATC	2014–2020 m.	Įgyvendinta
2.3.4. Vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones atliekų rūšiavimo ir perdirbimo srityje	KMSA, KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
2.4.1. Organizuoti po pirminio rūšiavimo likusių komunalinių atliekų rūšiavimą mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo linijoje	KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
2.4.2. Organizuoti po pirminio rūšiavimo likusių komunalinių atliekų rūšiavimą mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginyje	KRATC	2015–2020 m.	Įgyvendinta
2.5. uždavinys. Naudoti komunalinių atliekų energetinius išteklius			
2.5.1. Organizuoti po mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) likusių, netinkamų perdirbti ir turinčių energetinę vertę komunalinių atliekų naudojimą energijai gauti	KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
3 tikslas. Užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą			
3.1. uždavinys. Užtikrinti, kad į mišrių komunalinių atliekų srautą patektų kuo mažiau pavojingų atliekų			
3.1.1. Organizuoti atskirą butyje susidarančių pavojingų atliekų surinkimą apvažiavimo būdu ir per didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles	KMSA, KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
3.1.2. Vykdyti visuomenės švietimo ir informavimo priemones apie butyje susidarančių pavojingų atliekų žalą aplinkai ir visuomenės sveikatai, tvarkymo galimybes	KMSA, KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
3.2.1. Įrengti 3 didžiųjų atliekų surinkimo aikšteles Klaipėdos mieste (Tilžės g., Plieno g., Šiaurės pr.)	KRATC	2013 m.	Įgyvendinta
3.2.2. Įrengti žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę Glaudėnuose	KRATC	2013 m.	Įgyvendinta
3.2.3. Įrengti Klaipėdos regioninio atliekų sąvartyno III sekciją Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC	2014–2015 m.	Įgyvendinta
3.2.4. Įrengti komunalinių atliekų mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginį Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC	2015 m.	Įgyvendinta

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Įgyvendinimas
3.2.5. Įrengti mišrių komunalinių atliekų, likusių po pirminio rūšiavimo, rūšiavimo liniją Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC	2013 m.	Įgyvendinta
3.2.6. Įrengti sąvartyno filtrato valymo įrenginius Dumpių k., Klaipėdos r.	KRATC, KMSA	2013 m.	Įgyvendinta
3.3. uždavinys. Aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu eksploatuoti regioninę komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūrą			
3.3.1. Organizuoti komunalinių atliekų surinkimą	KMSA, KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
3.3.2. Eksploatuoti Klaipėdos regioninę nepavojingų atliekų sąvartyną, kaupiti lėšas jo uždarymui	KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
3.3.3. Vykdyti uždarytų sąvartynų priežiūrą po uždarymo	KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
3.3.4. Eksploatuoti regionines didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles (3 – Klaipėdos mieste)	KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
3.3.5. Eksploatuoti žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę Glaudėnuose	KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
3.3.6. Eksploatuoti regioninį mechaninio apdorojimo (rūšiavimo) įrenginį Dumpių km., Klaipėdos raj.	KRATC arba privatus operatorius	2015–2020 m.	Įgyvendinta
3.3.7. Eksploatuoti mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo liniją Dumpių km., Klaipėdos raj.	KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta
3.4. uždavinys. Vykdyti atliekų monitoringą			
3.4.1. Nustatyta tvarka vykdyti komunalinių atliekų sudėties tyrimus	KRATC	2013, 2016, 2018, 2020 m.	Įgyvendinta
3.4.2. Nustatyta tvarka vykdyti komunalinių atliekų susikaupimo normų nustatymo tyrimus	KRATC	2014, 2016, 2018, 2020 m.	Įgyvendinta
3.4.3. Vykdyti surinktų ir perduotų tvarkyti komunalinių atliekų, įskaitant ir surinktas atliekas per papildančias atliekų surinkimo sistemas, apskaitą	KMSA KRATC,	2013–2020 m.	Įgyvendinta
3.5. uždavinys. Stiprinti KRATC ir savivaldybės darbuotojų administracinius gebėjimus			
3.5.1. Dalyvauti konferencijose, seminaruose ar mokymuose komunalinių atliekų tvarkymo tematika, organizuoti pažintines išvykas į kitų regionų ar šalių atliekų tvarkymo įrenginius	KMSA, KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta

Priemonė	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Įgyvendinimas
3.5.2. Dalyvauti tarptautiniuose projektuose komunalinių atliekų tvarkymo tematika (esant kvietimams ir pagal tikslumą)	KMSA, KRATC	2013–2020 m.	Įgyvendinta